

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ 13Δεκ 17
ΘΕΜΑ: «ΠΑΤΡΙΔΑ-ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ-ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ»

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η Κιβωτός για την καλύτερη προσέγγιση των πολύπλοκων σύγχρονων προβλημάτων, έχει προβλέψει στο Καταστατικό της συζήτηση σε μορφή «**δημιουργικού διαλόγου**» με τη συγκρότηση ανοικτής ειδικής ομάδας εργασίας επεξεργασίας, ώστε να συνεξετασθούν και επεξεργαστούν ταυτόχρονα πολλές προτάσεις από τις οποίες θα είναι δυνατόν να αναδυθούν νέες λύσεις.

Στις ανθρώπινες σχέσεις ο διάλογος δεν πρέπει να θεωρείται, ως μια απλή ανταλλαγή απόψεων, ούτε μια συζήτηση με την έννοια χτυπημάτων «πέρα δώθε», δίκην παιχνιδιού επιτραπέζιας αντισφαίρισης (πιγκ πονγκ). Ο ουσιαστικός διάλογος συνιστά δημιουργία κατάλληλων συνθηκών ανάδυσης νέων απόψεων και λύσεων. Συνήθως, στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων οι άνθρωποι προσέρχονται με «μη διαπραγματεύσιμες πεποιθήσεις» (κόκκινες γραμμές), που υπάρχουν και στις πιο απλές ακόμη διαφωνίες και συνήθως δύσκολα μπορεί κατανοηθούν ή να ερμηνευτούν ως έχουν. Εντούτοις σε ένα δημιουργικό διάλογο οι απόψεις αυτές μπορεί και πρέπει να κοινοποιηθούν, αλλά για λίγο να παραμείνουν στην άκρη μέχρι να βρεθεί ικανός τρόπος ικανοποίησης κατά την διαδικασία της συλλογικής δημιουργικότητας.

Κάτω από ευνοϊκές συνθήκες η συν-ομιλία πλημμυρίζει από δημιουργικότητα. Σε αυτή τη φάση λέγεται ότι επικρατεί η «δημιουργική ασάφεια». Όντως μια τέτοια πολύτιμη φάση αναπτύσσεται σε όλα τα είδη δημιουργίας σε κάθε τέχνη. Και ο διάλογος είναι τέχνη όπως η στρατηγική και η πολιτική. Πρόκειται για μια «τυρβώδη» διαδικασία ανάλυσης, σύγκρισης, επιλογής και σύνθεσης. Τότε τα θέματα αναλύονται ελεύθερα σε λεπτότερα στοιχεία, που αντιπαρατίθενται και ανασυντίθενται σε νέες απόψεις και συνδυασμούς. Από την αρμονική αυτή σύνθεση αναδύονται νέες προσεγγίσεις που οδηγούν σε λύσεις που καμία από τις μεμονωμένες απόψεις δεν ήταν δυνατόν να προβλέψει.

Τότε, και μόνον τότε, το κάθε μέρος αναλαμβάνει με καλή διάθεση και ευπρέπεια την αληθή ευθύνη του έναντι της όλης διαδικασίας. Οι συνθήκες του διαλόγου ξαφνιάζουν θετικά, γιατί αναδύονται απροσδόκητες ιδανικές λύσεις. Τα μέρη θεωρούν τον εαυτό τους νικητή (win-win), γιατί έχουν συμβάλει στο αναδυόμενο κοινό αποτέλεσμα(περισσότερες λεπτομέρειες στο ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α')

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε εξαιρετικό κλίμα του «δημιουργικού διαλόγου», έλαβαν μέρος ε ε Ανώτατα Στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων (Διοικητής ΣΣΕ, Διευθυντής Β Κλάδου/ ΓΕΣ και Διευθυντής ΔΕΚΠ/ΓΕΣ), Μέλη της Κιβωτού και οι Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος του Συλλόγου των Αθηναίων. Την συζήτηση διεύθυνε ο Πρόεδρος της Κιβωτού.

Διατυπώθηκαν απόψεις για τις βασικές έννοιες που συζητήθηκαν στον διάλογο, όπως διατυπώνονται εκτενέστερα στα Προσαρτήματα Β, Γ,Δ, Ε, ΣΤ, Ζ, Η και Θ'.

Για λόγους πληρότητας της παρούσας έκθεσης επισυνάπτονται.

Επιγραμματικά:

Πατρίδα: Ο τόπος γεννήσεως ή εγκαταστάσεως, όπου το άτομο διαμορφώνεται ως προσωπικότητα. Είναι η διευρυμένη μεγάλη οικογένεια. Μέσα στην Πατρίδα γίνεται το μεγαλύτερο συνειδητό πλάτεμα του εαυτού μας και δημιουργείται το βαθύτερο ρίζωμα στο χρόνο και στην ιστορία. Το Έθνος, ως ανθρώπινο σύνολο στηρίζεται στο συναίσθημα της εθνικής συνείδησης. Το Κράτος και η Πολιτεία θεμελιώνονται στους νόμους που επιβάλλουν συμβατικές υποχρεώσεις. Οι δεσμοί ηθικής υφής συνιστούν τις δυνάμεις συνοχής των κοινοτήτων. Η ελληνική γλώσσα, ετυμολογικά, σηματοδοτεί την έννοια της Πατρίδας, ως την ωραιότερη σύνθεση των κοινών ρόλων του πατέρα και μητέρας. Πατρική αυστηρότητα και ισχύς μαζί με μητρική αγάπη και φροντίδα. Η εξασφάλιση της υπόστασης της Πατρίδας σημαίνει ότι το συμφέρον του όλου υπερτερεί του ατομικού. Ύπατος εξουσιαστής ο Νόμος, ο μόνος, που εξασφαλίζει τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματά μας, την ελευθερία μας, αφού και εμείς τηρούμε τις υποχρεώσεις μας φυσικά. Με ευπείθεια τηρούμε τους νόμους της και δεν νομιμοποιούμαστε να τους παραβιάζουμε, επειδή κάποιος άλλος τους παραβιάζει. Αναθέτουμε την εξουσία στους ικανούς, που υπηρετούν το συμφέρον της Πατρίδας, οπότε ωφελούνται οι πολλοί. Τα όρια της Πατρίδας μας αρχίζουν από την αυλή του σπιτιού μας, φθάνουν στα σύνορα, αλλά η αξιοπρέπειά της μεταδίδεται σε όλη την Οικουμένη.

Δημοκρατία: Η Δημοκρατία συνιστά την πιο λεπτή (ελληνική) επινόηση του ανθρώπινου πνεύματος για την κοινωνική ζωή, καθόσον δημιουργεί συνθήκες αποκέντρωσης και διάχυσης της εξουσίας. Είναι το πιο αποτελεσματικό όπλο, που έχει επινοήσει ο άνθρωπος για να αντιμετωπισθεί η αφροσύνη και η αλαζονεία, που παράγει κάθε υπερβολή. Απαιτεί πολίτες σώφρονες και αγαθούς, ώστε να δικαιούνται μερίδιο στη διακυβέρνηση της χώρας. Απαιτεί περισσότερα από όσα είναι συχνά διατεθειμένοι να δώσουν οι πολίτες. Δεν σημαίνει μακαριότητα, ηρεμία και ακινησία. Ποτέ οι δημοκρατικές κατακτήσεις δεν είναι απόλυτα προστατευμένες. Απαιτείται συνεχής ανησυχία και εγρήγορση.

Εθνική Άμυνα: Για κάθε αγαθό υπάρχουν οι ειδικοί, αλλά η φροντίδα ανήκει σε όλους μας πχ για την υγιεινή έχουμε τους γιατρούς, αλλά όλοι μας έχουμε την ευθύνη να την προστατεύουμε. Έτσι και για την Εθνική Άμυνα έχουμε του λειτουργούς της(Μόνιμα Στελέχη), αλλά η ευθύνη βαρύνει όλους μας. Η Πολιτεία λειτουργεί ως ενιαίος οργανισμός, έστω και εάν στηρίζεται σε επιμέρους εξειδικευμένους θεσμούς. Η σωστή και εναρμονισμένη λειτουργία του κάθε θεσμού επηρεάζει το Όλον. Η Εθνική Άμυνα είναι απόλυτα καθολικό αγαθό άρα συλλογική υπόθεση. Χωρίς υγιές κοινωνικό, οικονομικό, παιδευτικό

στοιχείο δεν νοείται Εθνική Άμυνα που αρχίζει από το ίδιο το άτομο και ολοκληρώνεται στις Μονάδες των συνόρων και στα Γενικά Επιτελεία. Το στράτευμα δεν συνιστά μια ξεχωριστή ομάδα αλλά είναι αυτός ο ίδιος ο Λαός που αποτελεί την Πολιτεία. Ειδικά στις Χώρες που αντιμετωπίζουν κινδύνους ακεραιότητας και δεν έχουν την οικονομική πολυτέλεια για μισθοφορικό στρατό, όπως η δική μας Πατρίδα, ο πιο κρίσιμος παράγοντας είναι ο ανθρώπινος πλούτος.

Στρατιωτική Θητεία: Αποστολή του Στρατού στην ειρήνη είναι να προετοιμάζει τους νέους μας για την κρίσιμη ώρα της μάχης. Η στρατιωτική εκπαίδευση, απλά ως ενημέρωση και εκμάθηση χειρισμού του οπλισμού είναι το ελάχιστο έργο και θα αρκούσε ένας μικρός χρόνος στράτευσης. Αυτή η εσφαλμένη αντίληψη, δυστυχώς, επικρατεί και από εκεί απορρέει το ψεύτικο ερωτηματικό: γιατί «να υπηρετούν τόσους μήνες τα παιδιά μας και να χάνουν πολύτιμο χρόνο από τη σταδιοδρομία τους»; Δεν είναι χαμένος χρόνος! Παραβλέπεται η ύψιστη αποστολή της κορυφαίας φάσεως της ανθρώπινης αγωγής η στρατιωτική αγωγή, η οποία, ως προσωπική ενεργητική συμμετοχή στο ύπατο αγαθό της ελευθερίας την καθιστά πρώτιστη δημοκρατική αξία. Ας δούμε επιγραμματικά τι συμβαίνει κατά φάση της στρατιωτικής αγωγής. Μέσα σε ένα ιδιάζον κλίμα, πολύ διαφορετικό από το σπιτικό και οικογενειακό, αναπτύσσεται η προαίρεση και η προθετικότητα για ευθύνη του νέου, λόγω της ορμέμφυτης ανθρώπινης ιδιότητας της κοινωνικότητας (μίμησης). Προκαλείται μια έντονη συγκινησιακή ενεργοποίηση του συναισθηματικού του χώρου. Ταυτόχρονα αφυπνίζεται ο συνειδησιακός χώρος, καθόσον βρίσκεται μπροστά στη σκληρή πραγματικότητα της ευθύνης. Δια του παραδείγματος των μελών της ομάδας και με τη συνδρομή του εκπαιδευτή - ανδραγωγού καλλιεργείται η ευγενής άμιλλα και η ηθική συνείδηση, οπότε αναπτύσσεται η βούληση για προσφορά μέχρι την αυτοθυσία. Με τη στρατιωτική αγωγή ο νέος αναπτύσσει την αυτοσυνειδησία, αυτοπεποίθηση. Συνειδητοποιεί την έννοια και την αξία της Πατρίδας και νιώθει άξιος να συμβάλει στην ελευθερία της. Έτσι πλαταίνουν τα στενά ατομικά του όρια μέχρι και την αιωνιότητα του Έθνους. Καλλιεργείται η ενσυνείδητη πειθαρχία. Μέχρι εκείνη τα στιγμή οι άλλοι του υπαγόρευαν το τι πρέπει να κάνει. Τώρα πια είναι εκείνος, οποίος συνειδητά αποφασίζει. Καθίσταται ένας ικανός μαχητής του πολέμου και της ζωής. Τότε νιώθει την Πατρίδα ως Οικογένειά του.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

- Παρατηρείται μια γενική άμβλυνση των εννοιών Πατρίδας, Έθνους, Θρησκείας, Δημοκρατίας κλπ, στις οποίες έννοιες αποδίδεται ένα ασαφές πολυποίκιλο και αυθαίρετο περιεχόμενο. Εξ αυτού και ο μεγάλος προβληματισμός: Πώς είναι δυνατόν να συνδυαστούν οι απαιτήσεις της Πατρίδας μας με την προσανατολισμένη στο άτομο εξειδικευμένη εκπαίδευση; Οι Ευέλπιδες προετοιμάζονται για προσφορά στα κοινά μέχρι αυτοθυσία. Η λοιπή εκπαίδευση αποβλέπει στην προετοιμασία ατομικής (υλικής-οικονομικής) ευημερίας. Θέμα τεράστιο και πολύπλοκο, που απαιτεί τόσο επιμέρους από κάθε κλάδο εξειδικευμένη και μεθοδευμένη προσπάθεια, αλλά ταυτόχρονα ευρύτερο συντονισμό σε ανώτερο Κυβερνητικό - Εθνικό επίπεδο! (βλέπε ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Β΄).
- Το γενικό κλίμα παρουσιάζει πολλά αρνητικά στοιχεία, εκ των οποίων άλλα θεωρούνται ως φυσιολογικά, λόγω μη άμεσα «ορατής» (!) εξωτερικής απειλής και πιο πολλά αναφύονται λόγω ρευστού τρόπου σκέπτεσθαι, συναισθάνεσθαι και πράττειν των μελών της σύγχρονης «μαζικής» μορφής της κοινωνίας μας. Η υποχρεωτική στράτευση

προκαλεί, για λόγους προσωπικούς, ως ανάδραση, μειωμένη θέληση για το στρατεύεσθαι στην ειρήνη.

- Το κοινωνικό κλίμα, στο οποίο κυριαρχούν ο ευδαιμονισμός και ο άκρατος μερκαντισμός (εμποροκρατία) προκαλεί ισοπέδωση επαγγελμάτων και λειτουργημάτων. Εσφαλμένα χαρακτηρίζονται ως μη παραγωγικά, όσα λειτουργήματα δεν είναι λογιστικά μετρήσιμα. Έτσι υποβαθμίζεται άδικα ο ρόλος των ΕΔ. Λόγω ψευδαίσθησης ως μειωμένης της εξωτερικής απειλής απαξιώνεται, ενίοτε εσκεμμένα η αξία των ΕΔ και προβάλλεται μια γενική αρνητική εικόνα κάθε στρατιωτικού θέματος.
- Ο πρόχειρος και ανεύθυνος σχολιασμός από όλους και για όλα απαξιώνει την αξία της στρατιωτικής θητείας για τον νέο. Δημιουργείται γενική εσφαλμένη εντύπωση, ότι η Εθνική Άμυνα είναι υπόθεση των εξ επαγγέλματος στελεχών και όχι όλων όσων κατοικούν και απολαμβάνουν τα αγαθά που προσφέρει η ασφάλεια της Πατρίδας. Μια τάση να μετατραπούν οι ΕΔ σε «κλειστό», άρα «θνησιγενές» σύστημα.
- Με κριτήριο την κρατούσα γενική αυθαιρεσία στη μαζικού χαρακτήρα κοινωνία μας η ατομική και συλλογική **ενσυνείδητη πειθαρχία**, που είναι η εκ των άνευ προϋπόθεση κάθε ευνομούμενης Πολιτείας και η οποία καλλιεργείται στο στράτευμα θεωρείται εσφαλμένα και συνήθως σκόπιμα, ως καθυπόταξη και ανελευθερία.
- Η Κοινωνία έχει την ανάγκη καλλιέργειας της **πολιτειότητας(polity)**, για την ανάπτυξη οντότητας πολιτείας, της οποίας τα μέλη να μοιράζονται την αγωνία ανάπτυξης βασισμένης στις εγνωσμένες αξίες. Το Στράτευμα συνιστά και σήμερα το καλύτερο σχολείο, που σφυρηλατεί τις καλύτερες φιλίες, αλλά προπαντός συμβάλλει σε θέματα αγωγής του πολίτη.
- Με ιδιαίτερη ικανοποίηση ακούστηκαν οι συντονισμένες και άκρως σύγχρονες πρωτοβουλίες το ΓΕΣ σε όλους τους τομείς που αφορούν ειδικά το έμπυχο προσωπικό του Στρατεύματος, που συνιστά το καλύτερο «Οπλικό Σύστημα».
- Τονίσθηκε ο ρόλος των ποικίλων προϊόντων Τέχνης, που διαστρεβλώνουν την εικόνα του Στρατεύματος, κυρίως κινηματογραφικές ταινίες. « Καλοθελητές» πάντα υπάρχουν που ενδιαφέρονται για τη μείωση της αξίας της στρατιωτική θητείας. Η ευμάρεια δεν καταργεί μία στρατιωτική θητεία,όπως δείχνει το παράδειγμα της Ελβετίας.
- Η υπογεννητικότητα που παρατηρείται στη Χώρα μας συνιστά κρίσιμο θέμα.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Η Εθνική Άμυνα δεν είναι υπόθεση μόνον των λειτουργών της, που φέρνουν ακέραιη την ευθύνη της επιτελικής και επιχειρησιακής διεξαγωγής, αλλά όλων, όσων επιθυμούν να απολαμβάνουν τα αγαθά, που τους προσφέρει η Πατρίδα μας. Η στρατιωτική θητεία είναι προσωποπαγές καθήκον και όχι εξαγοράσιμο. Ο ιδρώτας και το αίμα είναι συστατικά της προσωπικής μας ζωής και δεν αποτιμώνται με χρήματα. Όλες οι προσφορές έργου δεν είναι συγκρίσιμες. Ας αναλογιστούμε πώς είναι δυνατόν να συγκριθεί μια ώρα φρουρού στο «Φυλάκιο Ω» ή σε υποβρύχιο στο βυθό της θάλασσας ή επαγρύπνησης παρατηρητή σε ένα ξερονήσι με οποιαδήποτε άλλη εργασία σε κλίμα ασφάλειας! Ποια δύναμη ψυχής πρέπει να έχει αποκτήσει ο νέος για να σηκώνει την ευθύνη της τιμής της Πατρίδας ολόκληρης!

Η Πατρίδα και ο πολίτης προκόβουν στην «**ευδαιμονία**» και στην «**αρετή**», όπως στοχάστηκε και δίδαξε το υγιές πνεύμα των αρχαίων προγόνων μας. Δεν πρέπει σκοπός του «ηγέτη» να είναι η απόκτηση δύναμης, όπως δίδαξε ο Machiavelli. Η οικονομική ισχύς

πρέπει να συνδυαστεί απαραίτητα με το εθνικό φρόνημα για να καταστεί αιεφόρος αξία. Το εθνικό φρόνημα δεν καλλιεργείται στα πεδία των φρικαλέων ανταγωνισμών για απόκτηση οικονομικής ισχύος, αλλά αναδύεται από τα βάθη της καρδιάς και ριζώνει στη συνείδηση με την αγωγή και την παιδεία.. Η λεβεντιά καλλιεργείται με την ολιγόμηνη δημιουργική στρατιωτική θητεία μέσα στο γόνιμο περιβάλλον του Στρατεύματος.

Η ακεραιότητα της Πατρίδας είναι το πρώτιστο ατομικό και συλλογικό αγαθό, που εξασφαλίζεται με τη φιλοπατρία ολόκληρου του λαού. Μια υπέροχη αγάπη τόν καθοδηγεί: «Αγαπώ τα τέκνα μου, αλλά την πατρίδα μου πιο πολύ και από αυτά την αγαπώ» (Πλούταρχος). Μια ανυπέβλητη δύναμη για ζωή, που τον εξοπλίζει με αρετές, πιστεύω, φιλότητα, ελπίδα, μελλοντική προσδοκία! Μια αγάπη, που υπερβαίνει τον έρωτα και την φιλία εγγίζοντας τα όρια της αγάπης για κάτι το ιερό και άγιο, την Πατρίδα.

Ο μαχητής στη διάρκεια της δημιουργικής στρατιωτικής θητείας του αποκτά αυτόνομα ένα μεγάλο «πιστεύω»: ότι το **καλό της Πατρίδας, συνιστά υπόθεση του καθενός μας** και η ατομική μας ελευθερία υπόθεση όλων. Το ίδιο πιστεύω πρέπει να έχει και ένας πολίτης άξιος για Δημοκρατία. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο διατεινόμαστε ότι η στρατιωτική θητεία συνιστά διαχρονική δημοκρατική αξία.

«Δεν ζει χωρίς Πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή»(Παλαμάς). Και εάν ακόμη επιτευχθεί το απίθανο, μια πλανητική Συνομοσπονδία Κρατών, οι Πατρίδες θα υπάρχουν πάντα, γιατί ο άνθρωπος μόνον μέσα στην Πατρίδα βιώνει με πληρότητα τον εαυτό του. Ειδικά, όταν πρόκειται για Χώρα, όπως η Ελλάδα μας με πλούσια Ιστορία που έχει επιτευχθεί με τη μοναδική αρμοστικότητα της Ελληνικής Φυλής έχουμε το αυταπόδεικτο καθήκον να θεωρούμε την Πατρίδα μας Ιερή Εστία, μέσα στην οποία ο καθένας μας νιώθει τη ζωογόνο ασφάλεια, θαλπωρή και αδελφοσύνη.

Η **φιλοπατρία** όλων των Ελλήνων και ο **«συνταγματικός πατριωτισμός»**, όσων ζουν στην Χώρα μας, συνιστούν τον καταλύτη των διαφορών μεταξύ μας, που δεν πρέπει να φτάνουν ποτέ στο όριο καταστροφής του όλου, που λέγεται Ελλάδα. Ίσως να υπάρχουν μερικοί συμπολίτες μας, οι οποίοι μέσα στη μέθη του μερκαντισμού λησμονούν ότι όλοι οι θεσμοί είναι απαραίτητα παραγωγικά μεγέθη για την Πατρίδα. Ευελπιστούμε όμως ότι δεν υπάρχουν σε αυτή Χώρα των Ηρώων και Θυσιών συμπολίτες μας, που θέλουν να απολαμβάνουν τα αγαθά της ζωής τους και οι οποίοι χωρίς φιλότιμο να είναι αχάριστοι προς Εκείνους, οι οποίοι θυσιάσαν τη δική τους μονάδα, την ζωή τους δηλαδή, για να σωθεί η Πατρίδα μας, που παραμένει πάντα ό,τι τιμιότερο και αγιότερον έχουμε.

Και τιμούμε ειλικρινά τους νεκρούς μας μόνον εάν δώσουμε και τηρήσουμε την υπόσχεση ότι θα διατηρήσουμε την Ελλάδα μας υψηλά, εκεί που αρμόζει στην Ιστορική Της θέση, επιβεβαιώνοντας τα λόγια του Εθνικού Ποιητή μας *«κλείσε μέσα στη ψυχή σου την Ελλάδα και θα δεις να λαχταρίζει κάθε είδος μεγαλείου»*.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΟΣ

Αποστολή των ΕΔ είναι η εξασφάλιση της ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της Πατρίδας, από εξωτερικές απειλές. Μεταξύ των βασικών φορέων της Πολιτείας (Πολιτικό, Οικονομικό, Δικαίου κ λ π) δύο είναι οι διακριτοί φορείς, οι οποίοι είναι υπόθεση όλων όσων απολαμβάνουν τα αγαθά που προσφέρονται από μια ελεύθερη, ευημερούσα και ευνομούμενη Πατρίδα: Η (ολιστική) Παιδεία, με την οποία καλλιεργείται η δημοκρατική

νοοτροπία της νεολαίας και των πολιτών και συμβάλλει στην επιβίωση της Πατρίδας και το ικανό για στράτευση τμήμα του Λαού, το οποίο σε πολεμική κρίση αναλαμβάνει τη βίωση της Πατρίδας και στην ειρηνική περίοδο προετοιμάζει τους νέους μετουσιώνοντάς τους σε μαχητές πολέμου αλλά και της ζωής γενικότερα. **Ήτοι το Στράτευμα ως φορέας παιδείας των νέων μέχρι του βαθμού αυτοθυσίας για το γενικό καλό της Πατρίδας συμβάλλει αποκλειστικά στη βίωση και πρωταρχικά στην επιβίωση Της.**

ΙΔΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αποτιμώντας με ορθοφροσύνη το βαθύτερο ρόλο του Στρατεύματος στον Πόλεμο και στην Ειρήνη και τις αξίες που υπηρετεί (Πατρίδα, Εθνικής Άμυνα και Στρατιωτική Θητεία) να καταβληθεί συντονισμένη συλλογική δράση με πνεύμα εθελοντισμού και δημιουργικότητας όλων των φορέων με ορίζοντα την Πατρίδα και το Έθνος για διαρκή δόμηση και διατήρηση της εμπιστοσύνης του Λαού προς το Στράτευμα, ώστε να είναι Φορέας σταθερότητας και παράδειγμα ευρυθμίας.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ

- Ιστορία μας, οι παραδόσεις μας, το παράδειγμα των προγόνων μας.
- Οι εκ πεποιθήσεως λάτρεις του εθνισμού και πατριωτισμού.
- Το χαώδες στρατηγικό περιβάλλον μας ως πηγή κακών για τη Χώρα μας.
- Άνοιγμα προς την εύπλαστη και ενθουσιώδη νεολαία μας με επιχειρήματα και δημιουργική καθοδήγηση από διδάχους.
- Βασικός πυρήνας τα ε. ε. Στελέχη του Στρατού συνεπικουρούμενα από τα ε.α. Συναδέλφους μας και λοιπές προσωπικότητες και θεσμούς.

ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

- Βασική αρχή (Λυδία λίθος): Αλήθεια, ευαρέσκεια και εθνικό καλό (ηθική).
- Ευέλικτη, ισορροπημένη ολογραμμικά, ολιστική σύνθεση ενέργειας.
- Σχέδιο ευέλικτο και διαρκώς αυτο-αρμονιζόμενο.
- Κυρία προσπάθεια: Το πολυτιμότερο υλικό είναι το έμψυχο υλικό.
- Ανάπτυξη υγιών συναισθημάτων και υψηλού φρονήματος.
- Ρεαλιστική εξάσκηση τεχνικής στην κοινή προσπάθεια και σκοπό.
- Ύπατο νόημα και σκοπός: **Η ύπαρξη της Πατρίδας, χωρίς την οποία όλα τα αγαθά είναι «μηδενικά».**

ΦΟΡΕΙΣ

- **ΓΕΝΙΚΑ ΕΠΙΤΕΛΕΙΑ**
- **ΕΛΑΣ**
- **Μεμονωμένα άτομα και Σύνδεσμοι**
- **ΚΙΒΩΤΟΣ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Ε.Δ.** σε ρόλο διευρυμένης «Δεξαμενής Σκέψεως και Συντονισμού»:
  1. Συντονισμός του πνεύματος, συναισθημάτων και δράσεων των στελεχών(ε.ε. και ε.α) προς τη σύνθεση των εμπειριών και ενδιαφερόντων για ανάδυση νέων και εναρμονισμένων ιδεών για σκέψη, συναίσθημα κα πράξη.
  2. Δημιουργικός διάλογος επάνω στα πολύπλοκα και μη κατανοητά από ένα άτομο θέματα.

3. Κοινοποίηση και προβολή πνευματικού έργου στελεχών μέσω Ιστότοπου με αρχή την αλήθεια και το άριστο μέτρον στον ζωτικό ορίζοντα του Έθνους- Πατρίδας.
4. Καλλιέργεια εθνισμού και χτίσιμο πνευματικών γεφυρών με λοιπά στρώματα της Κοινωνίας (Πανεπιστήμια, φορείς και θεσμοί). Μελέτη και υλοποίηση Ιστορικού Πάρκου στην ΣΣΕ για πρόκληση ενδιαφέροντος στους νέους υποψηφίους Ευέλπιδες.

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ

Οι πολλαπλές διακριτές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας, ως ιστορικό Έθνος (γεωστρατηγική θέση, μακραίωνη πολιτισμική παράδοση) καθιστούν τη θέση της Πατρίδας άκρως **ιδιότυπη**, που εκτιμάται ότι θα παραμείνει και για άγνωστο χρόνο, μέσα στο Παγκόσμιο σκηνικό. Το «**αμύνεσθαι περί Πάτρης**» είναι συνυφασμένο με την ύπαρξή μας. Είμαστε υποχρεωμένοι να ζούμε ως εάν **σε διαρκή «στράτευση»**. Αυτή η διάθεση είναι απαραίτητο να καλλιεργείται σε όλο τον Λαό δια βίου. Δεν είναι δυνατόν να γίνονται αποδεκτά και να εφαρμόζονται οιαδήποτε πρότυπα που ισχύουν σε Χώρες, οι οποίες δεν αντιμετωπίζουν τις ίδιες με εμάς ιδιομορφίες.

Το Στράτευμα σήμερα συνιστά και θα συνιστά και στο μέλλον το πρότυπο εύρυθμου, αποδοτικού και δημιουργικού πολύτροπου Φορέα της Πατρίδας μας. Η συνοχή του ερείδεται στην **ενσυνείδητη πειθαρχία**, που συνιστά την πιο ισχυρή αρετή συνοχής ενός ανθρώπινου συνόλου. Ήτοι η όλη λειτουργία του βρίσκεται πάντοτε στο ιδανικό σημείο της χρυσής αναλογικής σύνθεσης, ως μέτρον άριστο μεταξύ της αυθαιρεσίας και καθυπόταξης.

Με ευέλικτη δομή και αρμοστικότητα στις απαιτήσεις του εξελισσόμενου διαρκώς περιβάλλοντος συνιστά **πρότυπο παράδειγμα εύρυθμου «ζωντανού οργανισμού»**, που δημιουργεί συνθήκες ικανοποιητικές στο προσωπικό του, αλλά και από τον οποίο αναδύεται **υψηλός βαθμός εμπιστοσύνης για όλο τον Λαό. Συνιστά το άριστο παράδειγμα (paradigm) προς μίμηση.**

Προτείνεται η διαρκής και συντονισμένη προσπάθεια όλων των φορέων και προσώπων μεμονωμένων, που ασπάζονται τις αξίες του Στρατεύματος για αειθαλή εμπέδωση των αξιών και του αισθήματος εμπιστοσύνης του Λαού, από το οποίο θα εκπορευθεί η **ασφάλεια και ευημερία της Πατρίδας μας, ως ισότιμο Μέλος του Παγκόσμιου σκηνικού.**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΒΩΤΟ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Δημήτριος Κ. Μπάκας

Αντιστράτηγος εα

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΩΣ ΑΡΕΤΗ

Προοίμιο

Η τηλεόραση, η οποία ανά πάσα στιγμή επιβεβαιώνει τη λογική του νικητή και του χαμένου, του ισχυρού και του αδυνάτου, του «πετυχημένου», του επώνυμου ασκεί μια διαβρωτική επιρροή σε εμάς, αλλά κυρίως στη νεολαία μας. Ζούμε σε ένα πολιτισμό αλυσοδεμένο σε προγράμματα και εκπληρώσεις. Στόχος η απόκτηση των πάντων. Ασχολούμαστε περισσότερο με τα κάθε είδους αποκτήματα [κατά βάση υλικά αγαθά] και χάνουμε σταδιακά την ανθρωπινότητά μας. Διαθέτουμε ολοένα και λιγότερο χρόνο για ουσιαστική ζωή. Γοητευόμαστε σε σημείο ψύχωσης με τις διασημότητες, τα είδωλα, τους «χαρισματικούς»! Απομακρυνόμαστε εγωιστικά από διπλανό μας και ξεχάσαμε την αξία της συμμετοχικότητας στο γενικό καλό. Οι αξίες της συνεργασίας και της συνεισφοράς έχουν αντικατασταθεί με τον ανταγωνισμό και την αντιζηλία.

Κυριαρχεί η πίστη, ότι μπορεί να μας σώσει μόνον η δύναμη των μηχανισμών, των σχεδίων και της τεχνολογίας, οπότε αναδύεται μια εκτεταμένη κοινωνική παθητικότητα και απελπισία μέσα από διαρκείς διαμάχες. Ο άνθρωπος ως απλό εργαλείο. Μια κουλτούρα που μας οδηγεί στον ατομικισμό, τον εγωισμό και απανθρωπισμό.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η φαινόμενο της ζωής, μας λένε οι ειδικοί, είναι ανάδυση υπερ-πολυπλοκότητας. Ο άνθρωπος είναι το πιο πολύπλοκο ον. Η ανθρώπινη κοινωνία είναι ό,τι πιο υπερπολύπλοκο υπάρχει, γιατί οι ανθρώπινες σχέσεις ξεπερνούν τα φυσικά όρια και επηρεάζονται από την βούληση και τις ανθρώπινες επιθυμίες, που είναι άκρως αστάθμητες. Ζούμε σε συνθήκες που καμιά επιστήμη δεν μπορεί να προσεγγίσει με σχετική επιτυχία, παρά εκείνη του «χάους».

Ο άνθρωπος νους συλλαμβάνει την πραγματικότητα μόνον όταν δημιουργήσει αντίστοιχες αντιληπτές «μορφές», που συνιστούν τρόπον τινά απλοποιήσεις των πραγματικών φαινομένων. Κάθε μεταβολή συνήθως θεωρείται απλά, ως γραμμική εξέλιξη μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος. Έτσι απλοποιημένες οι σχέσεις γίνονται πιο εύκολα κατανοητές, αλλά είναι συνήθως αυταπάτες.

Η πραγματικότητα συνιστά ένα τεράστιο και ακατάληπτο σύνολο αλληλοεπιδράσεων και αναδράσεων. Στην ουσία ό,τι μας περιβάλλει είναι ένα αποτέλεσμα ενός διαρκούς είτε αντιπαλότητας είτε «δημιουργικού διαλόγου» μεταξύ των πραγμάτων. Και το καυτό δίλημμα είναι: πολυπλοκότητα ή απλότητα!

ΑΠΛΟ Ή ΠΟΛΥΠΛΟΚΟ

Η Φύση και η ζωή μας διδάσκουν, ότι το πολύπλοκο είναι συνυφασμένο με το απλό. Συνυπάρχουν και τα δύο. Συνήθως το πολύπλοκο έχει μια απλή προέλευση, ενώ εκείνο που φαίνεται επιφανειακά απλό, συνήθως, κρύβει κάτι πολύπλοκο. Η Γη μας είναι ένας μικρός Πλανήτης μέσα στο Σύμπαν, αλλά κρύβει μια άπειρη πολυποικιλότητα και μεταβλητότητα, επειδή όμως είναι αποτέλεσμα αρμονίας συνιστά ωραιότατη και μοναδική Οντότητα. Ένα «απλό ζωικό μόριο» είναι ασύλληπτα πολύπλοκο γιατί εμπεριέχει έναν ολόκληρο κόσμο.

Η απλότητα και η πολυπλοκότητα εξαρτάται αφενός από την εικόνα σύνθεσης και του τρόπου επιδράσεως-αναδράσεως μεταξύ των πραγμάτων και αφετέρου από τον τρόπο, που εμείς οι άνθρωποι αντιλαμβανόμαστε, αισθανόμαστε και αλληλεπιδρούμε με τα πράγματα και τις καταστάσεις.

Ένα αντικείμενο με αρμονική συνοχή φαίνεται γενικά απλό και ωραίο. Όταν γνωρίζουμε τη δομή και τις σχέσεις του πράγματος με τα άλλα μας φαίνεται οικείο.

Τα συναισθήματά μας παίζουν καίριο ρόλο. Το μίσος πχ δίνει πιο «καθαρές απαντήσεις», ενώ η φιλία τρέφεται με λεπτοφυείς και ευαίσθητες σχέσεις. Η έλλειψη ενδιαφέροντος συνήθως προκαλεί απαξίωση. Η υπεραπλούστευση μας οδηγεί σε «στερεότυπα», τα οποία δεν υπάρχουν στην πραγματικότητα. Πολύ εύκολα λέμε ότι οι αντίπαλοί μας είναι... «κακοί», μειονεκτούν ή ότι εμείς έχουμε δίκαιο, ενώ σε όσους αγαπάμε ανακαλύπτουμε πάρα πολλά θετικά στοιχεία!

Από τον Κάρολο Δαρβίνο οι βιολόγοι είχαν υιοθετήσει την αντίληψη, ότι ο ανταγωνισμός είναι η καθοριστική δύναμη για περαιτέρω εξέλιξη όλων των μορφών ζωής. Ο ανταγωνισμός, όμως, όπως διαπιστώνεται, ωθεί την εξέλιξη σε εκτροπή και εξαναγκάζει σε εξειδίκευση και διάσπαση. Απέναντι σε αυτή τη διασπαστική δύναμη του ανταγωνισμού αναπτύσσεται μια άλλη συμπληρωματική δύναμη, υπεύθυνη για τη συνοχή καθετί ζωντανού. Άλλως δεν θα υπήρχαν, σύνολα, κοινότητες και κοινωνίες. Σχεδόν όλα τα σπουδαία επιτεύγματα του ανθρώπου που φαίνονται ότι οφείλονται στον ανταγωνισμό κρύβουν και μια αντίρροπη δύναμη συνοχής και συνεργασίας.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ-ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΣ- ΕΥΓΕΝΗΣ ΑΜΙΛΛΑ

Τρεις βαθμίδες... «συν-εργασίας» των ατόμων. Και οι τρεις αποβλέπουν σε κάποιο όφελος, αλλά διαφέρουν ποιοτικά, ως προς το σκοπό και τη μέθοδο. Στον ανταγωνισμό τα αποτελέσματα είναι πιο εμφανή, αλλά η μέθοδος καταστρέφει τις ανθρώπινες σχέσεις και τον ίδιο τον άνθρωπο, γιατί στηρίζεται στην αντιπαλότητα και την επικράτηση χωρίς κανένα όριο ηθικής συμπεριφοράς. Είναι καταστροφικός και απομονώνει τους ανθρώπους. Γεμάτη είναι η εποχή μας από τα παραδείγματα ανταγωνισμού κυρίως στον οικονομικό τομέα, όπου κυριαρχεί των πάντων[και του ανθρώπου] το εμπορικό κέρδος πάση θυσία.

Ο συναγωνισμός, με εξαίρεση την νεότερη αμβλυμένη συναγωνιστική έννοια, βρίσκεται πιο κοντά στην ευγενή άμιλλα, που συνιστά εξιδανικευμένη έννοια για την οποία ο Αριστοτέλης είπε: «Ενθα γαρ άμιλλα ενταύθα και νίκη εστί».

Η όλη συν-εξέλιξη οφείλεται κυρίως σε έναν υγιή συναγωνισμό και την ευγενή άμιλλα. Οι άνθρωποι χωρίς αντιπαλότητες έρχονται πιο κοντά, αμιλλώνται για την ατομική βελτίωση, που συμβάλλει και στο γενικό καλό, καθόσον από τη συνεργασία αναφύονται κοινά αποτελέσματα.

Τα άριστα, όμως, επιτεύγματα αναδύονται από ένα πιο λεπτοφυές επίπεδο συνεργασίας, που υπερκαλύπτει και τον συναγωνισμό και την ευγενή άμιλλα.

Από τον δημιουργικό διάλογο.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Στις ανθρώπινες σχέσεις ο διάλογος δεν πρέπει να θεωρείται, ως μια απλή ανταλλαγή απόψεων, ούτε μια συζήτηση με την έννοια χτυπημάτων «πέρα δώθε», δίκην παιχιδιού επιτραπέζιας αντισφαίρισης [πιγκ πονγκ]. Ο ουσιαστικός διάλογος συνιστά δημιουργία κατάλληλων συνθηκών ανάδυσης νέων απόψεων και λύσεων.

Συνήθως, στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων οι άνθρωποι προσέρχονται με «μη διαπραγματεύσιμες πεποιθήσεις»[κόκκινες γραμμές], που υπάρχουν και στις πιο απλές ακόμη διαφωνίες και συνήθως δύσκολα μπορεί κατανοηθούν ή να ερμηνευτούν ως έχουν. Εντούτοις σε ένα δημιουργικό διάλογο οι απόψεις αυτές μπορεί και πρέπει να κοινοποιηθούν, αλλά για λίγο να παραμείνουν στην άκρη μέχρι να βρεθεί ικανός τρόπος ικανοποίησης κατά την διαδικασία της συλλογικής δημιουργικότητας.

Κάτω από ευνοϊκές συνθήκες η συν-ομιλία πλημμυρίζει από δημιουργικότητα. Σε αυτή τη φάση λέγεται ότι επικρατεί η «δημιουργική ασάφεια». Όντως μια τέτοια πολύτιμη φάση αναπτύσσεται σε όλα τα είδη δημιουργίας σε κάθε τέχνη. Και ο διάλογος είναι τέχνη όπως η στρατηγική και η πολιτική. Πρόκειται για μια «τυρβώδη» διαδικασία ανάλυσης, σύγκρισης, επιλογής και σύνθεσης. Τότε τα θέματα αναλύονται ελεύθερα, σε λεπτότερα στοιχεία που αντιπαρατίθενται και ανασυντίθενται σε νέες απόψεις και συνδυασμούς. Από την αρμονική αυτή σύνθεση αναδύονται νέες προσεγγίσεις που οδηγούν σε λύσεις που καμία από τις μεμονωμένες

- Η αυθεντικότητα ήτοι η ειλικρίνεια των μερών[αξία αλήθειας]. **απόψεις δεν ήταν δυνατόν να προβλέψει.**

Επιγραμματικά, τα κρίσιμα στοιχεία ευδόκιμου δημιουργικού διαλόγου είναι:

- Η καλή διάθεση και ευγένεια[αξία του κάλλους].
- Η υπευθυνότητα ήτοι το θεμέλιο της ηθικής στάσης [αξία του αγαθού].
- Η πίστη για το κοινό αποτέλεσμα της συνεργασίας[αξία της ιερότητας].

Τότε, και μόνον τότε, το κάθε μέρος αναλαμβάνει με καλή διάθεση και ευπρέπεια την αληθή ευθύνη του έναντι της όλης διαδικασίας. Οι συνθήκες του διαλόγου ξαφνιάζουν θετικά, γιατί αναδύονται απροσδόκητες ιδανικές λύσεις. Τα μέρη θεωρούν τον εαυτό τους νικητή [win win], γιατί έχουν συμβάλει στο αναδυόμενο κοινό αποτέλεσμα.

Δεν έχουμε, τότε, έναν απλό συμβιβασμό. Ο συμβιβασμός συνήθως είναι χειρότερος από την ήττα, ακόμη και ως έντιμος. Γιατί όλοι αισθάνονται ότι υπέκυψαν στην ανάγκη και συνήθως χωρίζονται σε νικητές και ηττημένους.

Στην περίπτωση περισσοτέρων μερών το πρόβλημα γίνεται πιο σύνθετο. Από μια αρμονική σύνθεση μέσα στα πλαίσια της «χρυσής σύνθεσης [τομής] και του άριστου μέτρου[μετριοπάθεια] αναδύονται και πάλι νέες λύσεις από τις επωφελούνται όλοι. Οι ισορροπίες, όμως, είναι πιο λεπτές και αναφύεται το φαινόμενο της «δύναμης της αδυναμίας». Ήτοι ο ασθενέστερος κρίκος έχει μεγαλύτερη επικινδυνότητα θραύσεως, άρα οι παραπάνω όροι «δημιουργικής ασάφειας»[ειλικρίνεια, καλή διάθεση, υπευθυνότητα και πίστη στο όλο] έχουν πολύ λεπτότερα όρια και υφίσταται άμεσος κίνδυνος να εμφιλοχωρήσουν ο εκβιασμός και η εξαπάτηση.

Υπάρχει και ένας *sui generis* εξαιρετικός διάλογος, ο εσωτερικός μας διάλογος. Ο λόγος, τα συναισθήματα και η βούλησή μας για ηθική πράξη πρέπει να βρίσκονται σε ένα διαρκή δημιουργικό διάλογο. Όταν η αξία της αλήθειας συνδυαστεί αρμονικά με το κάλλος τότε το αγαθό γίνεται πιο απτό και κρυσταλλώνονται πεποιθήσεις και πιστεύω που εγκολπώνονται στην αξία της ιερότητας. Τότε αναδύονται η εμπιστοσύνη, η ελπίδα και τελικά η αγάπη.

Όλες οι αξίες πρέπει να θεωρούνται ταυτόχρονα μέσα στα πλαίσια της χρυσής αναλογίας [τομής] και του μέτρου. Όσο επικίνδυνο είναι να κυριαρχεί σε απόλυτο βαθμό μία αξία άλλο τόσο καταστροφικό για την αρμονία είναι το να παραβλέπεται μια άλλη αξία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στον ανταγωνισμό συνήθως επιβάλλεται ο ισχυρότερος, αλλά τότε ο δεσμός είναι ασταθής και διαρκεί όσο υπάρχει η δύναμη επιβολής.

Ο δεσμός που επιτυγχάνεται με συνεργασία και αρμονική σύνθεση, επειδή γίνεται κοινά αποδεχτός είναι πιο σταθερός. Ο ισχυρότερος δεσμός επιτυγχάνεται με τον δημιουργικό διάλογο μεταξύ των μερών.

Στη φύση και τον έμβιο κόσμο αναπτύσσονται δυνάμεις ανταγωνισμού, που εξισορροπούνται από τις δυνάμεις συνοχής και συνεργασίας. Η αναλυτική-επιμεριστική θεώρηση των πραγμάτων και καταστάσεων πρέπει να συνδυαστεί και με μια συνθετική οπτική, που να ενώνει ξανά αυτά που είναι χωρισμένα. Όλες οι κλασικές επιστήμες υπέστησαν τέτοιες μεταστροφές της συλλογιστικής τους. Ο Κοπέρνικος, Κέπλερ, Αϊνστάιν, Χάιζενμπεργκ, Πλανκ σηματοδοτούν τέτοια σημεία καμπής.

Η βιολογία και η κοινωνιολογία αναζητούν μια τέτοια δύναμη συνοχής, που δεν έχει άλλο παρά αγάπη. Η ζωογόνος δύναμη της ζωής.

Ο δημιουργικός διάλογος φέρνει όλα τα όντα της φύσεως σε αρμονική σύνθεση, ακόμη και τα αντίθετα, μέσα στα πλαίσια της χρυσής αναλογίας [τομής] και του άριστου μέτρου. Τότε αναδύονται νέες δυνάμεις που δεν μπορούν να δώσουν τα επιμέρους στοιχεία. Ο δημιουργικός διάλογος στην εποχή μας είναι όμως σημαντική αρετή, ως σύνθεση πολλών αξιών [αλήθειας, κάλλους, αγαθού, ιερού] και απαιτεί δια βίου άσκηση.

Ο άνθρωπος χωρίς τον άλλον είναι «μισός» άνθρωπος. Αναζητεί το «έτερο ήμισυ», που τον συμπληρώνει και τον καθιστά ένα όλο. Είναι όμως κοινή πεποίθηση όλων μας, ότι μας ενώνουν μόνον οι κοινές αξίες μας, τις οποίες αποκλειστικά ο άνθρωπος δημιουργεί, λόγω συνειδητότητας του χρόνου, της παράδοσης και του καθήκοντος για το μέλλον.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εποχή μας, δυστυχώς, κυριαρχείται από τον ανταγωνισμό, ο οποίος απομονώνει τους ανθρώπους και καταστρέφει την αγνή αγάπη που συνέχει την κοινωνία.

Οι άνθρωποι, όμως, είναι υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουν τα τεράστια προβλήματα επιβίωσης και ανάπτυξης που δεν ξεπερνιούνται από μεμονωμένα άτομα.

Το συναίσθημα της συμμετοχικότητας, που μπορεί να φέρει κοντά τους ανθρώπους καλλιεργείται δια του δημιουργικού διαλόγου, που συνιστά για την μαζική σημερινή Κοινωνία μας πρωταρχική αρετή..

Οφείλουμε, ως πρώτιστο καθήκον, να καλλιεργούμε τον δημιουργικό διάλογο από τον οποίο αναδύεται η ύπατη αρετή η αγάπη της αγάπης [το αγαπών την αγάπη], η οποία τόσο μας λείπει και επιζητούμε εναγωνίως αυτές τις Άγιες Ημέρες.

Δημήτρης Κ. Μπάκας
Αντιστράτηγος εα

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΔΥΟ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΡΙΣΙΜΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ

Η 24 Νοε. υπήρξε μοναδική για μένα ημέρα. Την ίδια μέρα είχα δυο απροσδόκητες εμπειρίες. Αρχικά επισκέφθηκα μαζί έξι μέλη της Κιβωτού, μεταξύ των οποίων ήταν και ο ένας γιος μου, Αρχιτέκτονας τώρα, που υπήρξε Εύελπιδης Ι τότε που ήμουν Διοικητής της Σχολής. Η υποδοχή και το όλο κλίμα ήταν απερίγραπτο, φανταστικό και χωρίς προηγούμενο.

Άκρως τιμητικά παρέστησαν εκπρόσωποι του ΓΕΣ: Ο Υποστράτηγος Δντής Β΄ Κλάδου/ΓΕΣ, ο Δντής ΔΕΚΠ/ΓΕΣ και ένας Σχης Επιτελής Β΄ Κλάδου, τους οποίους ευχαριστώ θερμότατα, όπως και την Ηγεσία του Επιτελείου για τη διάλεξη.

Είναι όντως ανεπανάληπτο να μιλάει κάποιος στο πιο εκλεκτό ακροατήριο, που υπάρχει. Τα συναισθήματα είναι απερίγραπτα. Οι ερωτήσεις που υπέβαλαν οι Ευέλπιδες ειλικρινά ήταν «καυτές πατάτες»!! Δεν τολμώ να τις αναφέρω. Παρηγοριά μου, το ότι ο Στρατηγός Διοικητής της Σχολής μου πρότεινε να ξαναβρεθούμε στη Σχολή για να συζητήσουμε σε μορφή «δημιουργικού διαλόγου» με τους Ευέλπιδες. Φυσικά το αποδέχθηκα μετά χαράς.

Την ίδια μέρα το απόγευμα πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση –συνάντηση των αποφοίτων Πολιτικών Μηχανικών ΕΜΠ του έτους 1977 με την ευκαιρία συμπλήρωσης 40 ετών. Η συνάντηση έλαβε χώρα στο ΕΜΠ στο κτήριο της Αρχιτεκτονικής επί δίωρο και στη συνέχεια παρακαθήσαμε σε δείπνο σε παρακαείμενο εστιατόριο. Ζήσαμε στιγμές συγκινητικές! Συναντηθήκαμε μετά από τόσα χρόνια! 25 χρονών παιδιά, εκείνοι, τότε και εξήντα πέντε τώρα! Ανεπανάληπτα αλλά μικτά συναισθήματα.

Δύο εμπειρίες πλημμυρισμένες με συναισθήματα και συγκινήσεις βαθιές, αλλά σε άκρως διαφορετικό ψυχολογικά κλίμα σε κάθε συνάντηση. Θα μου αντιτείνει κάποιος είναι απόλυτα φυσιολογικό, αλλά προσωπικά έχω ενιαίο βιοματικό κόσμο.

Μια ιερή, θα έλεγα, εντύπωση αναδύεται από το μαγευτικό περιβάλλον της Σχολής μας και μια αίσθηση αποστροφής από το άλλοτε ευκλεές κτήριο του Πολυτεχνείου! Δυο διαφορετικοί «κόσμοι». Δυο ασύμβατες νοοτροπίες, χωρίς να απουσιάζουν τα κοινά ευγενή συναισθήματα! Νοοτροπίες που μορφοποιούν, όμως, τους νέους μας.

Αναγκάστηκα, γιατί μού το ζήτησαν, να απευθυνθώ με λίγα λόγια, καθόσον αποτελούσαμε ξεχωριστή κατηγορία μαζί με ένα ακόμη συνάδελφο αξιωματικό του Μηχανικού, που είναι τώρα επί δεκαετία παράλυτος και απουσίαζε. Το σύνολο των συμφοιτητών μάς δείχνει σεβασμό σε ένα μεγάλο βαθμό. Εξάλλου είμαστε περίπου δέκα χρόνια μεγαλύτεροι! Με άκουσαν με προσοχή. Παρόντες ήταν ο συμφοιτητής μας και νυν Πρύτανης (γιος του αιμνήστου ΑΥ/ΓΕΣ Γκόλια), όπως και νυν Καθηγητές ΕΜΠ και άλλες αξιόλογες προσωπικότητες.

Προσπάθησα να εκφράσω τα συναισθήματά μου και τις ευχαριστίες μου για την όλη αποδοχή στο περιβάλλον τους, χωρίς όμως να αποκρύψω την πικρία μου για την πρόδηλη απόκλιση εξειδικευμένων σπουδών στα ΑΕΙ και της ευρείας παιδείας που είναι απαραίτητο στοιχείο ανάπτυξης και ευημερίας της Πατρίδας. Υπόψη ότι όλοι γνωρίζουν τη ιδιότητά μου στο στράτευμα.

Εδώ προκύπτει και ο μεγάλος προβληματισμός. Πώς είναι δυνατόν να συνδυαστούν οι απαιτήσεις της Πατρίδας μας με την προσανατολισμένη στο άτομο εξειδικευμένη εκπαίδευση; Οι Ευέλπιδες προετοιμάζονται για προσφορά στα κοινά μέχρι αυτοθυσία. Η λοιπή εκπαίδευση αποβλέπει στην προετοιμασία ατομικής (υλικής-οικονομικής) ευημερίας. Θέμα τεράστιο και πολύπλοκο, που απαιτεί τόσο επιμέρους από

κάθε κλάδο εξειδικευμένη και μεθοδευμένη προσπάθεια, αλλά ταυτόχρονα ευρύτερο συντονισμό σε ανώτερο Κυβερνητικό- Εθνικό επίπεδο!

Το έργο βαρύ αλλά αναγκαίο. Το έλλειμμα της ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ Παιδείας προφανέστατο. Πως θα αγαπήσουν οι νέοι μας τις κοινές αξίες διαφύλαξης και προόδου της Πατρίδας μας σε ένα περιβάλλον άκρατου μερκαντισμού!

Σε παλαιότερο άρθρο (Α-ΝΟΗΤΕΣ ΑΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΕΣ, συνημμένο) είχαμε ακροθιγώς αναφερθεί. Αλλά τώρα νιώθω την ανάγκη να επανέλθουμε με την ευκαιρία του δημιουργικού διαλόγου που έχει προγραμματισθεί για τις 13 Δεκ 17, με θέμα: «ΠΑΤΡΙΔΑ, ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ», όπως συνημμένη ανακοίνωση. Θα υπάρξει μια προσωπική μου εισήγηση για συζήτηση, την οποία εάν κρίνετε σκόπιμο να σας την υποβάλω για ενημέρωση.

Παρακαλούμε, ει δυνατόν, να συμμετάσχει στο διάλογο εκπρόσωπος του Επιτελείου, ώστε και με τη συμμετοχή παλαιών έμπειρων Συναδέλφων και όχι μόνον να οδηγηθούμε σε κάποια ρεαλιστική απόφαση- πρόταση προς το Επιτελείο.

Δημήτρης Κ. Μπάκας
Αντιστράτηγος εα

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Γ΄

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ ΩΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Στην Άπω Ανατολή, φιλοσοφικά, συμβολίζουν την ευτυχία τού κάθε ανθρώπου με έναν αριθμό, που μεγαλώνει ανάλογα με τα αγαθά που απολαμβάνει, π.χ. εάν κάποιος διαθέτει φήμη βαθμολογείται με 10. Εάν διαθέτει και πλούτη, τότε αυξάνεται στο 100. Εάν μπορεί και κάνει ταξίδια, γίνεται 1 000. Εάν έχει πολλούς φίλους 10 000 κοκ. Κάθε φορά που αποκτιέται ένα αγαθό προστίθεται ένα μηδενικό στο τέλος και ο αριθμός της ευτυχίας μπορεί να γίνει τεράστιος π.χ. 1000 000... Η αρχική, όμως, μονάδα παριστάνει την υγεία, τουτέστιν την ίδια ύπαρξη. Παρατηρούμε εύκολα ότι εάν υπάρχει η μονάδα, τότε τα μηδενικά προσαυξάνουν την ευτυχία, εάν όμως εκλείψει η υγεία, τότε όλα τα αγαθά, είναι άνευ αξίας.

Εάν το παράδειγμά μας εφαρμοστεί στην περίπτωση της Πατρίδας αμέσως διαπιστώνεται ότι εάν η Πατρίδα δεν έχει υπόσταση, τότε όλα τα αγαθά είναι απλά μηδενικά.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γενικά

Για να έχει υπόσταση ένας ζωντανός οργανισμός, (από το νουκλεοτίδιο, μέχρι τη Συνομοσπονδία Κρατών), πρέπει να συντρέχουν τρεις βασικές συνθήκες:

- Τα συστατικά όργανα να λειτουργούν με σχετική ελευθερία στο δικό τους ζωτικό χώρο και να έχουν αρμονική συνοχή συντονισμένα μέσα στο όλο.
- Ένα περίβλημα να εξασφαλίζει το όλον με ικανότητα αυτοοργάνωσης και
- Το περίβλημα να επιτρέπει την επικοινωνία με το περιβάλλον.

Εάν ένας από τους τρεις παράγοντες εκλείψει ο οργανισμός νεκρώνεται.

Το πώς αναπτύσσεται η αυτοοργάνωση είναι δύσκολο να προσδιορισθεί. Στη γενική περίπτωση αναδύεται ως ποιότητα, όταν όλα τα συνθετικά στοιχεία του οργανισμού συνυπάρχουν αρμονικά μέσα σε μια κατάσταση αντιπαλότητας, συμπληρωματικότητας και αναδράσεων μεταξύ τους στο πλαίσιο χρυσής αναλογίας. Ήτοι δεν ξεπερνιούνται τα όρια συνοχής του όλου οργανισμού. Έτσι, στην αντιμετώπιση κάποιου κινδύνου όλα τα μέλη συνεισφέρουν αναλόγως και το όλον αποδίδει μεγαλύτερες δυνατότητες από το άθροισμα των μερών, π.χ. τότε έχουμε την ανάδυση της ζωικής δύναμης.

Ο πιο πολύπλοκος αυτοοργανούμενος οργανισμός είναι ο ανθρώπινος εγκέφαλος με περισσότερους από εκατό πενήντα δισεκατομμύρια νευρώνες και περισσότερες από εξακόσια δισεκατομμύρια συνάψεις. Και όμως, όταν δεν υπάρχουν σοβαρές διαταραχές, λειτουργεί αρμονικά αναβλύζοντας το ανθρώπινο πνεύμα..

Οι ανθρώπινες κοινωνίες είναι τα πιο πολύπλοκα σύνολα του Κόσμου, καθόσον ποτέ, δεν επιτυγχάνεται αρμονική συλλειτουργία των μελών τους λόγω ετερογενών βουλήσεων. Γι' αυτό ακριβώς, ενωρίς, οι άνθρωποι αντιλήφθηκαν την ανάγκη να οργανώσουν την κοινωνική τους ζωή σε ομάδες- πυρήνες, όπως οικογένεια, φυλή, έθνος κλπ. Η ελληνική γλώσσα χρησιμοποιεί για αυτούς τους πυρήνες την περίφημη έννοια εστία, την οποία οι πρόγονοί μας τίμησαν και ως θεά.

Το σημερινό παγκοσμιοποιημένο σκηνικό

Στο σημερινό παγκόσμιο σκηνικό, με την οικονομική παγκοσμιοποίηση και τις πολλαπλές παγκοσμιότητες νιώθουμε ότι μάς αγκαλιάζει ένα γιγαντιαίο πλανητικό στραγγαλιστικό χωροδικτύωμα, που συνίσταται από κάθε είδος συμφέροντα και επιρροές. Οι οικογένειες, οι φυλές είναι υπερβολικά ευάλωτες και δύσκολα ανθίστανται στην εξωτερική πίεση. Έτσι, ουσιαστικά αφανίζεται ο άνθρωπος ως πρόσωπο. Αλλά και τα έθνη-κράτη αλλοιώνονται σημαντικά από πλευράς αυτονομίας τους, καθόσον εξαρτώνται από τις επιρροές ισχυρότερων παραγόντων, που είναι ανεξέλεγκτοι. Μόνον η ουσιαστική οντότητα της Πατρίδας είναι δυνατόν να αποτελέσει ανθρώπινη εστία.

Ειδικότερα η δική μας κοινωνία σήμερα παρουσιάζει πολλά αρνητικά στοιχεία, που οφείλουμε να λάβουμε υπόψη στο σχεδιασμό κάθε αγωγής και εκπαίδευσης, όπως:

- Λόγοι ατομικοί προκαλούν μειωμένη θέληση στην υποχρεωτική θητεία.
  - Ο ευδαιμονισμός επηρεάζει σοβαρά τη νοοτροπία των νέων.
  - Η άμβλυνση των εννοιών Πατρίδας, Έθνους, Θρησκείας, Δημοκρατίας
  - Από αυταπάτη θεωρείται μειωμένη η εξωτερική απειλή κ.λπ.
- Η Πατρίδα, ως οντότητα κινδυνεύει, όπως και κάθε ζωντανός οργανισμός:
- Όταν η εσωτερική συνοχή διαταραχθεί σε υπερβολικό βαθμό λόγω δυσλειτουργίας και συντονισμού των θεσμών της Πολιτείας ή
  - Όταν αποκοπούν οι δεσμοί με το ευρύτερο διεθνές περιβάλλον ή
  - Όταν επισυμβεί «ακαριαίος θάνατος», στην περίπτωση διάρρηξης του τα συνόρων και ο ζωτικός της χώρος καταστεί ανεπαρκής.

Το καλωσόρισμα του στρατιώτη

Με λόγια πατέρα, που αγαπά, καλωσορίζει με στοργή ο κάθε Διοικητής Μονάδας τον νέο, που εντάσσεται στον Στρατό και τον άγει προς τα έξω στη (στρατιωτική) ζωή. Αυτό συνιστά την ουσία της αγωγής, ώστε να αναπτύξει ο νέος τις ατομικές του ικανότητες για αντιμετώπιση των δυσκολιών της θητείας του και της ζωής. Την αγάπη νιώθει ο παιδαγωγούμενος και εμπιστεύεται τον ανδραγωγό και τον ακολουθεί. Χωρίς ακρότητες, με ειλικρίνεια, πειστικότητα, ευγένεια αποβλέποντας στο καλό της Πατρίδας, της Κοινωνίας, αλλά και του ίδιου του στρατευμένου τον οδηγεί στην κρίσιμη φάση της στρατιωτικής παιδείας. Με την ευκαιρία της ενηλικίωσής του τον υποδέχεται και τον συγχαίρει θερμά, γιατί είναι ώριμος πια να αναλάβει τις τιμητικές ευθύνες συμμετοχικότητας στη διαφύλαξη της ακεραιότητας της Πατρίδας μας.

Βασικές έννοιες

Εκτιμάται ως απαραίτητο να διευκρινισθούν, με περιληπτικό τρόπο, κάποιες έννοιες που συνιστούν τα θεμέλια για ολόκληρη τη ζωή και ειδικότερα για τη στρατιωτική θητεία, που, παρουσιάζει ιδιόμορφες δυσκολίες, αλλά και απροσδόκητες ικανοποιήσεις.

Οικογένεια: Ομάδα ατόμων, που συνδέονται μεταξύ τους με δεσμούς αίματος, γάμου, υιοθεσίας και διαμένουν κάτω από την ίδια στέγη. Είναι η ζεστή φωλιά, στην οποία επώαζεται, ως καρπός αγάπης, η ίδια η ζωή. Εκεί το άτομο δημιουργεί τα πρώτα και πιο σταθερά ριζώματα του εαυτού του. Διαμορφώνει την ατομικότητά του με την ένταξη στο στενό αλλά συμπαγές ανθρώπινο σύνολο. Στο πρόσωπο της μητέρας αναγνωρίζει τον άλλον άνθρωπο, ως καθρέφτη του εαυτού του. Στον πατέρα οραματίζεται τον εαυτό του. Στην οικογένεια μπαίνουν τα θεμέλια της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Πατρίδα: Ο τόπος γεννήσεως ή εγκαταστάσεως, όπου το άτομο διαμορφώνεται ως προσωπικότητα. Είναι η διευρυμένη μεγάλη οικογένεια. Μέσα στην Πατρίδα γίνεται το μεγαλύτερο συνειδητό πλάτεμα του εαυτού μας και δημιουργείται το βαθύτερο ρίζωμα στο χρόνο και στην ιστορία. Το Έθνος, ως ανθρώπινο σύνολο στηρίζεται στο συναίσθημα της εθνικής συνειδήσης. Το Κράτος και η Πολιτεία θεμελιώνονται στους νόμους που επιβάλλουν συμβατικές υποχρεώσεις. Οι δεσμοί ηθικής υφής συνιστούν τις δυνάμεις συνοχής των κοινοτήτων. Η ελληνική γλώσσα, ετυμολογικά, σηματοδοτεί την έννοια της Πατρίδας, ως την ωραιότερη σύνθεση των κοινών ρόλων του πατέρα και μητέρας. Πατρική αυστηρότητα και ισχύς μαζί με μητρική αγάπη και φροντίδα.

Η εξασφάλιση της υπόστασης της Πατρίδας σημαίνει ότι το συμφέρον του όλου υπερτερεί του ατομικού. Ύπατος εξουσιαστής ο Νόμος, ο μόνος, που εξασφαλίζει τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματά μας, την ελευθερία μας, αφού και εμείς τηρούμε τις υποχρεώσεις μας φυσικά. Με ευπειθία τηρούμε τους νόμους της και δεν νομιμοποιούμαστε να τους παραβιάζουμε, επειδή κάποιος άλλος τους παραβιάζει. Αναθέτουμε την εξουσία στους ικανούς, που υπηρετούν το συμφέρον της Πατρίδας, οπότε ωφελούνται οι πολλοί. Τα όρια της Πατρίδας μας αρχίζουν από την αυλή του σπιτιού μας, φθάνουν στα σύνορα, αλλά η αξιοπρέπειά της μεταδίδεται σε όλη την Οικουμένη.

Θρησκεία: Η Θρησκεία ταυτίζεται, συνήθως, με το θρησκευτικό δόγμα. Αλλά συνιστά ένα βαθύτερο συναίσθημα πίστεως στην αξία της ιερότητας, με την οποία εκφράζεται η ύπατη σχέση του ανθρώπου με το Θείο. Δημιουργεί την πιο στερεή σύνδεση του ανθρώπου με το άπειρο και με την αιωνιότητα. Οι άνθρωποι, στην πλειονότητά τους, βρίσκουν τη νοηματοδότηση και τη ισορροπία του βίου τους στο θρησκευέσθαι. Οι αρνητικές πρακτικές της οφείλονται στην κακή και δογματική εφαρμογή. Ήτοι είναι εκτροπές από την θεώρηση του Υπέρτατου Όντος, ως κρυστάλλωση της Σοφίας, του Κάλους και του Αγαθού. Το αγνό θρησκευέσθαι συμβάλλει στη ειλικρινή αδελφοσύνη, που είναι η ύπατη αξία μετουσίωσης του ατόμου σε πρόσωπο.

Δημοκρατία: Η Δημοκρατία συνιστά την πιο λεπτή(ελληνική) επινόηση του ανθρώπινου πνεύματος για την κοινωνική ζωή, καθόσον δημιουργεί συνθήκες αποκέντρωσης και διάχυσης της εξουσίας. Είναι το πιο αποτελεσματικό όπλο, που έχει επινοήσει ο άνθρωπος για να αντιμετωπισθεί η αφροσύνη και η αλαζονεία, που παράγει κάθε υπερβολή. Απαιτεί πολίτες σώφρονες και αγαθούς, ώστε να δικαιούνται μερίδιο στη διακυβέρνηση της χώρας. Απαιτεί περισσότερα από όσα είναι συχνά διατεθειμένοι να δώσουν οι πολίτες. Δεν σημαίνει μακαριότητα, ηρεμία και ακινησία. Ποτέ οι δημοκρατικές κατακτήσεις δεν είναι απόλυτα προστατευμένες. Απαιτείται συνεχής ανησυχία και εγρήγορση.

Εθνική Άμυνα: Για κάθε αγαθό υπάρχουν οι ειδικοί, αλλά η φροντίδα ανήκει σε όλους μας πχ για την υγιεινή έχουμε τους γιατρούς, αλλά όλοι μας έχουμε την ευθύνη να την προστατεύουμε. Έτσι και για την Εθνική Άμυνα έχουμε του λειτουργούς της(Μόνιμα Στελέχη), αλλά η ευθύνη βαρύνει όλους μας. Η Πολιτεία λειτουργεί ως ενιαίος οργανισμός, έστω και εάν στηρίζεται σε επιμέρους εξειδικευμένους θεσμούς. Η σωστή και εναρμονισμένη λειτουργία του κάθε θεσμού επηρεάζει το Όλον. Η Εθνική Άμυνα είναι από-

λυτα καθολικό αγαθό άρα συλλογική υπόθεση. Χωρίς υγιές κοινωνικό, οικονομικό, παι-
δευτικό στοιχείο δεν νοείται Εθνική Άμυνα που αρχίζει από το ίδιο το άτομο και ολοκλη-
ρώνεται στις Μονάδες των συνόρων και στα Γενικά Επιτελεία.

Το στράτευμα δεν συνιστά μια ξεχωριστή ομάδα αλλά είναι αυτός ο ίδιος ο Λαός που
αποτελεί την Πολιτεία. Ειδικά στις Χώρες που αντιμετωπίζουν κινδύνους ακεραιότητας
και δεν έχουν την οικονομική πολυτέλεια για μισθοφορικό στρατό, όπως η δική μας Πα-
τρίδα, ο πιο κρίσιμος παράγοντας είναι ο ανθρώπινος πλούτος.

Στρατιωτική Θητεία: Αποστολή του Στρατού στην ειρήνη είναι να προετοιμάζει
τους νέους μας για την κρίσιμη ώρα της μάχης. Η στρατιωτική εκπαίδευση, απλά ως ενη-
μέρωση και εκμάθηση χειρισμού του οπλισμού είναι το ελάχιστο έργο και θα αρκούσε
ένας μικρός χρόνος στράτευσης. Αυτή η εσφαλμένη αντίληψη, δυστυχώς, επικρατεί και
από εκεί απορρέει το ψεύτικο ερωτηματικό: γιατί «να υπηρετούν τόσους μήνες τα παιδιά
μας και να χάνουν πολύτιμο χρόνο από τη σταδιοδρομία τους»; Δεν είναι χαμένος χρόνος!
Παραβλέπεται η ύψιστη αποστολή της κορυφαίας φάσεως της ανθρώπινης αγωγής η στρα-
τιωτική αγωγή, η οποία, ως προσωπική ενεργητική συμμετοχή στο ύπατο αγαθό της ελευ-
θερίας την καθιστά πρώτιστη δημοκρατική αξία.

Ας δούμε επιγραμματικά τι συμβαίνει κατά φάση της στρατιωτικής αγωγής. Μέσα
σε ένα ιδιάζον κλίμα, πολύ διαφορετικό από το σπιτικό και οικογενειακό, αναπτύσσεται η
προαίρεση και η προθετικότητα για ευθύνη του νέου, λόγω της ορμέμφυτης ανθρώπινης
ιδιότητας της κοινωνικότητας (μίμησης). Προκαλείται μια έντονη συγκινησιακή ενεργο-
ποίηση του συναισθηματικού του χώρου. Ταυτόχρονα αφυπνίζεται ο συνειδησιακός χώ-
ρος, καθόσον βρίσκεται μπροστά στη σκληρή πραγματικότητα της ευθύνης. Δια του πα-
ραδείγματος των μελών της ομάδας και με τη συνδρομή του εκπαιδευτή - ανδραγωγού
καλλιεργείται η ευγενής άμιλλα και η ηθική συνείδηση, οπότε αναπτύσσεται η βούληση
για προσφορά μέχρι την αυτοθυσία.

Με τη στρατιωτική αγωγή ο νέος αναπτύσσει την αυτοσυνειδησία, αυτοπεποίθηση.
Συνειδητοποιεί την έννοια και την αξία της Πατρίδας και νιώθει άξιος να συμβάλει στην
ελευθερία της. Έτσι πλαταίνουν τα στενά ατομικά του όρια μέχρι και την αιωνιότητα του
Έθνους. Καλλιεργείται η ενσυνείδητη πειθαρχία. Μέχρι εκείνη τα στιγμή οι άλλοι του υ-
παγόρευαν το τι πρέπει να κάνει. Τώρα πια είναι εκείνος, οποίος συνειδητά αποφασίζει.
Καθίσταται ένας ικανός μαχητής του πολέμου και της ζωής. Τότε νιώθει την Πατρίδα ως
Οικογένειά του.

Ανθρώπινα δικαιώματα: « Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην
αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση και οφείλουν
να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφότητας» (ΟΗΕ). Είναι βασικά δικαιώ-
ματα και θεμελιώδεις ελευθερίες που δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι. Το δικαίωμα στη ζωή
και την ελευθερία, η ισότητα απέναντι στο νόμο κλπ. Έχουν, ως βασική προϋπόθεση τον
άνθρωπο ως πρόσωπο. Ο σεβασμός στο πρόσωπο του άλλου περιορίζει στο ελάχιστο τις
ατομικές ελευθερίες.

Ελευθερία: Η δυνατότητα αυτόβουλης και απεριόριστης δράσεως σύμφωνα με τις
επιθυμίες κάποιου. Η Ελευθερία είναι το ύπατο αγαθό του ανθρώπου. Δεν υπάρχει όμως
καμία ελευθερία χωρίς την αντίστοιχη ευθύνη. Ουσιαστικά η ελευθερία είναι μια ιδανική

κατάσταση εξισορρόπησης αναγκών, ικανοτήτων, δυνατοτήτων με τις συνθήκες περιβάλλοντος που βρίσκονται σε διαρκή αγώνα αλληλοεπιδράσεων.

Αυτονομία: Ζούμε στην εποχή της δημοκρατίας που συνιστά μια συνθήκη αυτονομίας. Η αυτονομία είναι το άριστο μέτρο μεταξύ της καθυπόταξης και της ασυδοσίας. Σημαίνει εγώ ίδιος, ως πρόσωπο υπεύθυνο, επιλέγω τον τρόπο που θέλω να ζήσω, οπότε υπηρετώ τις απαιτήσεις που επιβάλλει αυτός ο τρόπος. Όταν αποφασίζω πχ να ζω δημοκρατική ζωή σημαίνει ότι οφείλω να τηρώ τους νόμους της και την αυτονομία και των άλλων. Η αυτονομία μάς παρέχει το μέγιστο βαθμό ανεξαρτησίας, εξασφαλίζει την ελευθερία στον συνάνθρωπό μας και επιβεβαιώνει το εγώ, ως πρόσωπο και *απαράγραπτη* αξία. Η αυτονομία δεν επιβάλλεται με τη βία. Αναδύεται, ως ευαρέσκεια, από τη συνείδηση της ορθά καλλιεργημένης ανθρώπινης προσωπικότητας με αρμονική σύνθεση σκέψης, συναισθήματος και πράξεως. Η αυτονομία είναι ηθική αρετή. Είναι προσαρμογή στις απαιτήσεις των καιρών μας για τη δημιουργία υγιούς Κοινωνίας, στην οποία θα θέλαμε εμείς και τα παιδιά μας να ζήσουμε.

Καθήκον: Είναι η υποχρέωση να εκτελέσω εκείνο που πρέπει. Η παράβαση του καθήκοντος προκαλεί κοινωνική βαρβαρότητα. Η συνείδησή μας είναι η πηγή και το θεμέλιο των καθηκόντων μας. Εκτελούμε τα καθήκοντα όχι από το φόβο της ποινής, αλλά από φιλοτιμία. Με την εκτέλεσή τους εισπράττουμε ένα είδος πλήρωσης και λύτρωσης. Ο προσδιορισμός του καθήκοντός μας είναι βασικό αντικείμενο παιδείας με οδηγό τις ιστορικές ανθρώπινες εμπειρίες, τους νόμους και ήθη της Κοινωνίας. Η υπακοή στους νόμους της Δημοκρατίας, εφόσον θέλουμε να ζούμε δημοκρατικά. Ο σεβασμός του προσώπου του άλλου, εφόσον θέλουμε να ζούμε σε μια υγιή Κοινωνία. Η φροντίδα της ακεραιότητας της Πατρίδας, αφού χωρίς αυτή δεν έχει νόημα η ζωή κ.λ.π. αποδεικνύουν το ειδικό βάρος των καθηκόντων μας!

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην εύρυθμη λειτουργία της το όλον έργο της Πολιτείας ανατίθεται στους επιμέρους θεσμούς, οι οποίοι συνεργάζονται για το καλό της Πατρίδας. Το οικονομικό στοιχείο διαδραματίζει το δικό του σημαντικό ρόλο, όπως άλλωστε το Κοινωνικό, η Δικαιοσύνη, η Εθνική άμυνα, το Θρησκευτικό, η Παιδεία κλπ. Το Πολιτικό έχει τον κύριο συντονιστικό ρόλο, αλλά δεν κυριαρχεί στα λοιπά, ούτε ποδηγετείται από κανένα.

Η Πατρίδα είναι μια πολυσύνθετη οντότητα, καθόσον μέλη της είναι άνθρωποι με άπειρες ετερογενείς επιθυμίες και βουλήσεις. Οι δεσμοί ηθικής υφής, που συνιστούν τις δυνάμεις συνοχής της αναδύονται σε ανώτερο ψυχικό επίπεδο της ιερότητας, όπου κρυσταλλώνονται οι πεποιθήσεις και τα «πιστεύω» και αναπτύσσεται το υπέροχο συναίσθημα της αδελφοσύνης. Τότε αναδύονται η ευπείθεια, η αυτοπειθαρχία, η εμπιστοσύνη, η αγάπη. Τότε ουσιαστικά υπάρχει Πατρίδα που υπερκαλύπτει όλες τις ενώσεις και τότε πραγματώνεται με το βιωματικό συναίσθημα, ότι ανήκομε σε ένα σύνολο, στο οποίο θέλουμε να ανήκουμε και εκείνο μας δέχεται με αγάπη ως μέλη.

Πατρίδα υφίσταται, όταν συνυπάρχουν: Έδαφος, Λαός και Κράτος(ισχύς). Στη σημερινή δική μας πραγματικότητα το «έδαφος» υπάρχει, παρά τις «γκρίζες ζώνες» που επιδιώκουν όλοι οι γείτονές μας. Η κρατική ισχύς, παρά το ότι, για λόγους κυρίως οικονομικούς έχει αμβλυνθεί, στη γενική περίπτωση είναι σημαντική. Σε ότι αφορά, όμως, την εν-

νοια του «λαού» υφίστανται μείζονες αμφισβητήσεις. Ο Λαός υπάρχει όχι μόνον ως αριθμητικό μέγεθος, αλλά κυρίως, ως οντότητα με συνοχή. Ως συνδεδετικοί παράγοντες θεωρούνται η κοινή καταγωγή, θρησκεία, η γλώσσα, τα κοινά ήθη και έθιμα ... που μετατρέπουν το απλό άθροισμα των ανθρώπων οργανωμένη Κοινωνία. Είναι διαφορετικό να ζούμε στη δική μας Πατρίδα, παρά σε οποιαδήποτε άλλη πολιτεία.

Ο άμεσος εξωτερικός κίνδυνος, από ένστικτο αυτοσυντήρησης, μάς συσπειρώνει, γιατί τα ατομικά συμφέροντα αναστέλλονται σε σημαντικό βαθμό. Ο Λαός χαλυβδώνεται και εάν υπάρχει σχετική προετοιμασία για τον επικείμενο κίνδυνο, τότε επιτυγχάνονται θαυμαστά αποτελέσματα. Όταν, όμως, σιγήσουν του πολέμου οι σειρήνες, συνήθως, ο ένας στρέφεται κατά του άλλου. Ο διπλανός μας γίνεται αντίπαλος ή και εχθρός ακόμη. Όχι συνεργάτης και συνοδοιπόρος. Δίνουμε «μάχες» μεταξύ μας, ως άτομα ή παρατάξεις, με κριτήριο το ατομικό και συνδικαλιστικό συμφέρον μας. Στο κυνήγι της απόλαυσης και της ευμάρειας λησμονούμε τη μεγάλη αλήθεια, ότι το προσωπικό συμφέρον είναι απόλυτα συνυφασμένο με το ευρύτερο καλό και ειδικά με την ύπαρξη της Πατρίδας μας. Οι δυνάμεις συνοχής, οι αξίες μας, ξεθωριάζουν και η κοινωνία λαμβάνει μαζικό χαρακτήρα. Μετατρέπεται σε ένα απλό συνονθύλευμα.

Αρα η ύπαρξη της Πατρίδας, είναι η ικανή και αναγκαία συνθήκη ανάπτυξης όλων των αγαθών (δημοκρατία, ελευθερία, δικαιώματα, ευημερία) και παραμένει ως ο πιο γόνιμος ζωτικός χώρος, όπου η ανθρώπινη ψυχή βιώνει τον εαυτό της.

Σήμερα, η παγκοσμιοποιημένη ποικιλόμορφη δημοκρατία αντιμετωπίζει συνεχώς και νέους κινδύνους. Οι φοβερές ανισότητες σε συνδυασμό με την ατομοκρατία προκαλούν βαρβαρότητες και ωμότητες. Ο τρόπος του σκέπτεσθαι, συναισθάνεσθαι και πράττειν διαμορφώνονται από τη «μαζική κουλτούρα», που αντικατέστησε την Παιδεία των προγόνων μας. Το άτομο θεοποιείται. Το έργο που αφορά στην Πατρίδα ανατίθεται στους «ειδικούς», ενώ οι λοιποί είμαστε γενικά ανεύθυνοι! Ζούμε στην εποχή της κυριαρχίας του οικονομικού κέρδους, που θεωρείται πανάκεια. Τα πάντα στραμμένα προς τα εκεί, αδιαφορώντας τι είδος ανθρώπων καλλιεργούμε και ποια ευδαιμονία επιζητούμε. Τα πάντα μετρήσιμα με αριθμούς και ποσοστά παραγωγής και κατανάλωσης. Μια απόλυτα μηχανιστική αντίληψη, που αμβλύνει μέχρι μηδενισμού τις ανθρώπινες αξίες και αρετές.

Η Δημοκρατία, που τείνει να επικρατήσει σε ολόκληρο τον Πλανήτη μας συνιστά την καλύτερη διακυβέρνηση, καθόσον διαχέει την εξουσία σε όλο το εύρος των πολιτών. Είναι το πολίτευμα του άριστου μέτρου, της ταπεινότητας και της συμμετοχικότητας. Το δημοκρατικό ιδεώδες, που σημαίνει αυτοοργάνωση, αυτονομία και συν-ευθύνη στα πάντα είναι το πιο ευαίσθητο σύστημα. Δεν επιβάλλεται, αλλά συνιστά ανάδυση μιας ευνομούμενης και αρμονικής Κοινωνίας. Απαιτεί από τους πολίτες της περισσότερα από όσα εκείνοι διατίθενται να δώσουν, εάν δεν καλλιεργηθούν με αντίστοιχη ολιστική παιδεία. Στην πράξη δεν ταυτίζεται με ένα πρότυπο, το οποίο εξάλλου δεν έχει αποκρυσταλλωθεί ακόμη και δεν μπορεί να ικανοποιήσει όλες τις επιθυμίες των πολιτών με δικαιοσύνη. Έτσι προκαλούνται εσωτερικές τριβές που οδηγούν ακόμη και στην αυτοκαταστροφή. Η εκτέλεση των καθηκόντων δεν γίνεται κάτω από την απειλή ποινής, αλλά από δική μας αξιοπρέπεια και καλή πίστη. Το προσωπικό μας φιλότιμο μάς επιβάλλει να έχουμε συμμετοχή στην εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατίας, που σημαίνει εφαρμόζουμε τους νόμους και τις υποχρεώσεις που αυτόνομα θεωρούμε καθήκοντά μας. Τότε νιώθουμε όχι μια απλή ικανοποίηση αλλά πληρότητα και λύτρωση.

Αρα η Δημοκρατία συνιστά αειφόρο αξία, αλλά στηρίζεται στην ευθύνη των πολιτών! Σε ένα υγιές δημοκρατικό σύστημα ο φαύλος δεν μπορεί να βλάψει τη χώρα. Σε μια

κακή, όμως, δημοκρατία ακόμα και οι ενάρετοι πολίτες δεν μπορούν να δρουν προς όφελος του συνόλου.

Η αγωγή του πολίτη, (πολιτειότητα (polity)) στη μαζική κοινωνία μας είναι σχεδόν ανύπαρκτη και έχει αφεθεί στην ανεύθυνη διάδοση πληροφοριών. Ταυτόχρονα, η υπερβολική εξειδικευμένη γνώση, που είναι ανάγκη και συνέπεια της πολυπλοκότητας της σημερινής ζωής, προκάλεσε θύλακες ανευθυνότητας για τον μέσο πολίτη. Από την αλληλεπίδραση των παραπάνω προκλήθηκε ένας άκρατος εγωτισμός και η ψευδαίσθηση ότι όλα είναι γνωστά σε όλους και όλοι είμαστε ίσοι και ικανοί για όλα! Δεν αρκεί, όμως, το ασφαλές όριο της κριτικής για τις παραλείψεις των αρμοδίων.

Η έννοια της φιλοπατρίας, την οποία οι πρόγονοί μας θεωρούσαν, ως ύπατη αρετή, ουσιαστικά απαλείφεται από το λεξιλόγιό μας και, δυστυχώς, από την συνειδησή μας. Μεταλλάχθηκε σε πατριωτισμό (αντιδάνειο του γαλλικού patriotisme). Ο εθνισμός διαστρεβλώθηκε σε εθνικισμό και κακοποιήθηκε σε σωβινισμό, που τελικά αντιπαρατάχθηκε με τον διεθνισμό. Έτσι αμβλύθηκε κάθε αγνό συναίσθημα αγάπης προς την Πατρίδα, όπως και η συνειδητή ευθύνη εθελοντικής προσφοράς.

Η Πατρίδα ξεπερνάει το κατώφλι της ιερότητας και εισέρχεται στην αγιότητα, «...απάντων τιμώτερον και αγιότερον ...εστί η πατρίς...» (Σωκράτης). Κρυσταλλώνεται μέσα στην ιστορική διαδρομή και συνάμα εκφράζει ένα ευαγές μέλλον των επόμενων γενεών. Οι γενεές δεν χωρίζονται μεταξύ τους. Η καθεμιά φέρνει μέσα της όλες τις προηγούμενες και τις επόμενες. Έτσι πλάθονται πολίτες, οι οποίοι δημιουργούν Πατρίδα ευπόληπτη και αξιοπρεπή. Όχι απομονωμένη και τυφλή!

Άρα από τα βάθη της ψυχής του κάθε ανθρώπου αναβλύζει μια μοναδική αγάπη για την Πατρίδα του, γιατί η ζωή του αποκτά νόημα μόνον όταν είναι ελεύθερη, εύρυθμη και ευημερεί.

Την ευθύνη διεξαγωγής των πολεμικών επιχειρήσεων αναλαμβάνουν τα στελέχη των Ένοπλων Δυνάμεων, αλλά ο αγώνας είναι ολοκλήρου του Λαού. Το στράτευμα είναι ο ίδιος ο λαός. Το εάν και πότε θα απαιτηθεί να πολεμήσει είναι άγνωστο, αλλά η ετοιμότητα για πόλεμο είναι υπόθεση όλων μας. Το φρόνημα συνιστά την πεμπτούσια της Εθνικής Άμυνας και είναι υπόθεση ανεξαιρέτως όλων των θεσμών και ατόμων. Οικογένεια, Σχολείο, Κοινωνία και κυρίως το Στράτευμα διαμορφώνουν και παγιώνουν τον τρόπο σκέψεών μας. Όπλα για τον Πόλεμο δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν χωρίς οικονομικούς πόρους, αλλά τα όπλα χωρίς το φρόνημα των νέων, που τα υπηρετούν, είναι αδρανή.

Άρα Η Εθνική άμυνα συνιστά το θεμέλιο της δημοκρατικής Πατρίδας, καθόσον υπερασπίζεται το ύπατο αγαθό της ασφάλειας και ελευθερίας από εξωτερικούς κινδύνους. Το πολυτιμότερο αλλά και το πιο ευαίσθητο όπλο είναι η στρατεύσιμη νεολαία μας. Κάθε νέος που αγαπά την Πατρίδα του και θέλει να ζει δημοκρατικά και αυτόνομα οφείλει να είναι έτοιμος να εκτελέσει το καθήκον του.

Η στρατιωτική θητεία παρουσιάζει αρκετές ιδιομορφίες. Ειδική νομοθετική ρύθμιση δημιουργεί στενότερους δεσμούς ευθύνης μεταξύ των μελών του στρατεύματος, ώστε να επιτυγχάνεται το ομαδικό έργο που απαιτούν οι συνθήκες της μάχης. Ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας είναι ελάχιστος, εάν ληφθεί υπόψη η ανάγκη μετουσίωσης του νέου σε μαχητή. Η ανάπτυξη αρετών της ενσυνείδητης πειθαρχίας, του εθνικού φρονήματος, της αυτοπεποίθησης, της αυτοεκτίμησης, του εμπλουτισμού μοναδικών εμπειριών, η εξοικείωση με δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, η απεμπλοκή από το πολύ κλειστό οικογενειακό

περιβάλλον και η κοινωνικοποίηση συνιστούν ανεπανάληπτες ευκαιρίες για ασφαλή προετοιμασία αντιμετώπισης των δυσκολιών στις πολεμικές συνθήκες αλλά και της καθημερινής ζωής.

Αρα η στρατιωτική θητεία δεν είναι μια απλή φυσική και αναγκαστική παρουσία στο στράτευμα, αλλά μια ενεργητική και δημιουργική μέθεξη στο σκοπό της Εθνικής Άμυνας, που δομεί και ανδροποιεί τον νέο! Για τον κάθε νέο, που επιθυμεί να ζει σε μια Πατρίδα ελεύθερη και άρτια εναρμονισμένη στο παγκόσμιο σκηνικό συνιστά ύψιστη τιμή και ιερή υποχρέωση έναντι των προγόνων και των επιγόνων και κυρίως έναντι της αξιοπρέπειας και σεβασμού του ίδιου εαυτού.

Η δημιουργική Στρατιωτική θητεία είναι πιο ευχάριστη και ωφέλιμη διακριτή φάση της ζωής μας. Οι δημιουργικοί οπλίτες έχουν και προσωπικό ανεκτίμητο όφελος. Όσοι δεν συμμετέχουν ενεργά στη στράτευση είναι οπωσδήποτε οι χαμένοι. Η στρατιωτική αγωγή συνιστά μοναδική προσφορά στη λειτουργία της δημοκρατικής πολιτείας. Δυστυχώς, πολλοί τη λοιδороούν και άλλοι εσκεμμένα τη διαβάλλουν. Θαρρούμε, όμως, ότι σημαντικότερο ανδραγωγικό έργο δεν παράγεται από κανέναν άλλο θεσμό, καθόσον αρτιώνει την αρετή της κοινωνικότητας και υλοποιεί το «άρχεσθαι μαθών, άρχειν επιστήσει». Στη Δημοκρατία όλοι μας ασκούμε εξουσία, έστω μόνον με τη ορθή ψήφο μας, αλλά οφείλουμε να μάθουμε να πειθαρχούμε συνειδητά στις αποφάσεις για το καλό του συνόλου.

Αρα παραμένει και σήμερα ο Στρατός «το μεγαλύτερο σκολειό» της Κοινωνίας μας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Εθνική Άμυνα δεν είναι υπόθεση μόνον των λειτουργών της, που φέρνουν ακέραιη την ευθύνη της επιτελικής και επιχειρησιακής διεξαγωγής, αλλά όλων, όσων επιθυμούν να απολαμβάνουν τα αγαθά, που τους προσφέρει η Πατρίδα μας. Η στρατιωτική θητεία είναι προσωποπαγές καθήκον και όχι εξαγοράσιμο. Ο ιδρώτας και το αίμα είναι συστατικά της προσωπικής μας ζωής και δεν αποτιμώνται με χρήματα.

Όλες οι προσφορές έργου δεν είναι συγκρίσιμες. Ας αναλογιστούμε πώς είναι δυνατόν να συγκριθεί μια ώρα φρουρού στο «Φυλάκιο Ω» ή σε υποβρύχιο στο βυθό της θάλασσας ή επαγρύπνησης παρατηρητή σε ένα ξερονήσι με οποιαδήποτε άλλη εργασία σε κλίμα ασφάλειας! Ποια δύναμη ψυχής πρέπει να έχει αποκτήσει ο νέος για να σηκώνει την ευθύνη της τιμής της Πατρίδας ολόκληρης!

Η Πατρίδα και ο πολίτης προκόβουν στην «ευδαιμονία» και στην «αρετή», όπως στοχάστηκε και δίδαξε το υγιές πνεύμα των αρχαίων προγόνων μας. Δεν πρέπει σκοπός του «ηγέτη» να είναι η απόκτηση δύναμης, όπως δίδαξε ο Machiavelli. Η οικονομική ισχύς πρέπει να συνδυαστεί απαραίτητα με το εθνικό φρόνημα για να καταστεί αειφόρος αξία. Το εθνικό φρόνημα δεν καλλιεργείται στα πεδία των φρικαλέων ανταγωνισμών για απόκτηση οικονομικής ισχύος, αλλά αναδύεται από τα βάθη της καρδιάς και ριζώνει στη συνείδηση με την αγωγή και την παιδεία.. Η λεβεντιά καλλιεργείται με την ολιγόμηνη δημιουργική στρατιωτική θητεία μέσα στο γόνιμο περιβάλλον του Στρατεύματος.

Η ακεραιότητα της Πατρίδας είναι το πρώτιστο ατομικό και συλλογικό αγαθό, που εξασφαλίζεται με τη φιλοπατρία ολόκληρου του λαού. Μια υπέροχη αγάπη τόν καθοδηγεί: «Αγαπώ τα τέκνα μου, αλλά την πατρίδα μου πιο πολύ και από αυτά την αγαπώ» (Πλούταρχος). Μια ανυπέβλητη δύναμη για ζωή, που τον εξοπλίζει με αρετές, πιστεύω, φιλότητα, ελπίδα, μελλοντική προσδοκία! Μια αγάπη, που υπερβαίνει τον έρωτα και την φιλία εγγίζοντας τα όρια της αγάπης για κάτι το ιερό και άγιο, την Πατρίδα.

Ο μαχητής στη διάρκεια της δημιουργικής στρατιωτικής θητείας του αποκτά αυτόνομα ένα μεγάλο «πιστεύω»: ότι το καλό της Πατρίδας, συνιστά υπόθεση του καθενός μας και η ατομική μας ελευθερία υπόθεση όλων. Το ίδιο πιστεύω πρέπει να έχει και ένας πολίτης άξιος για Δημοκρατία. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο διατεινόμαστε ότι η στρατιωτική θητεία συνιστά διαχρονική δημοκρατική αξία.

«Δεν ζει χωρίς Πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή» (Παλαμάς). Και εάν ακόμη επιτευχθεί το απίθανο, μια πλανητική Συνομοσπονδία Κρατών, οι Πατρίδες θα υπάρχουν πάντα, γιατί ο άνθρωπος μόνον μέσα στην Πατρίδα βιώνει με πληρότητα τον εαυτό του. Ειδικά, όταν πρόκειται για Χώρα, όπως η Ελλάδα μας με πλούσια Ιστορία που έχει επιτευχθεί με τη μοναδική αρμοστικότητα της Ελληνικής Φυλής έχουμε το αυταπόδεικτο καθήκον να θεωρούμε την Πατρίδα μας Ιερή Εστία, μέσα στην οποία ο καθένας μας νιώθει τη ζωογόνο ασφάλεια, θαλπωρή και αδελφοσύνη.

Η φιλοπατρία όλων των Ελλήνων και ο «συνταγματικός πατριωτισμός», όσων ζουν στην Χώρα μας, συνιστούν τον καταλύτη των διαφορών μεταξύ μας, που δεν πρέπει να φτάνουν ποτέ στο όριο καταστροφής του όλου, που λέγεται Ελλάδα. Ίσως να υπάρχουν μερικοί συμπολίτες μας, οι οποίοι μέσα στη μέθη του μερκαντισμού λησμονούν ότι όλοι οι θεσμοί είναι απαραίτητα παραγωγικά μεγέθη για την Πατρίδα. Ευελπιστούμε όμως ότι δεν υπάρχουν σε αυτή Χώρα των Ηρώων και Θυσιών συμπολίτες μας, που θέλουν να απολαμβάνουν τα αγαθά της ζωής τους και οι οποίοι χωρίς φιλότιμο να είναι αχάριστοι προς Εκείνους, οι οποίοι θυσίασαν τη δική τους μονάδα, την ζωή τους δηλαδή, για να σωθεί η Πατρίδα μας, που παραμένει πάντα ό,τι τιμιότερο και αγιότερο έχουμε.

Και τιμούμε ειλικρινά τους νεκρούς μας μόνον εάν δώσουμε και τηρήσουμε την υπόσχεση ότι θα διατηρήσουμε την Ελλάδα μας υψηλά, εκεί που αρμόζει στην Ιστορική Της θέση, επιβεβαιώνοντας τα λόγια του Εθνικού Ποιητή μας «κλείσε μέσα στη ψυχή σου την Ελλάδα και θα δεις να λαχταρίζει κάθε είδος μεγαλείου».

Δημήτριος Κ. Μπάκας
Αντιστράτηγος εα

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Δ΄

(Εισήγηση κ. Πατινιώτη)

Θέμα: «ΠΑΤΡΙΔΑ, ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ»

Αγαπητές κυρίες, αγαπητοί κύριοι,

Με αφορμή την έναρξη ενός ακόμη κύκλου του δημιουργικού διαλόγου για τις έννοιες Πατρίδα, Εθνική Άμυνα και Στρατιωτική θητεία και τον τρόπο εφαρμογής των στην καθημερινότητα θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας τις πιο κάτω σκέψεις μου.

Εισαγωγή

Προς τη Πατρίδα μου

Αγαπητή μου Πατρίδα,

Σου γράφω για να σου θυμίσω τα λόγια που είχε πει για σένα δια χειρός του μεγάλου μας ποιητή Οδυσσέα Ελύτη ο «Ήλιος ο Ηλιάτορας». (εκδόσεις Ίκαρος).

Ε σεις στεριές και θάλασσες
τ' αμπέλια και οι χρυσές ελιές

ακούτε τα χαμπέρια μου
μέσα στα μεσημέρια μου

«Σ' όλους του τόπους κι αν γυρνώ
μόνον ετούτον αγαπώ»

κόκκινα κίτρινα σπαρτά
νερά πράσινα και άπατα

«Σ' όλους του τόπους κι αν γυρνώ
μόνον ετούτον αγαπώ»

Με τα μικρά χαμίνια του
καβάλα στα δελφίνια του

με τις κοπέλες τις γυμνές
που καίγονται στις αμμουδιές

με τους λοξάτους πετεινούς
και με τα κουκουρίκου τους.

Ήλιος - Φως - Πηγή Ζωής.

Φιλοσοφικά και Επιστημονικά αποδεδειγμένο.

- Γιατί όμως ο ήλιος έγινε Θεός και ο Θεός, ήλιος της Δικαιοσύνης;
- Γιατί τα πρώτα τα αρχικά σε αυτό τον τόπο αναλύθηκαν;
- Γιατί την μετέπειτα εποχή την είπαμε αναγέννηση;
- Τι είχε πεθάνει και αναγεννήθηκε;
- Τι είχε χαθεί και ξαναβρέθηκε;
- Τι είχε θαφτεί και το ανασύραμε;

Ας κάνει ο Θεός να μη πάψουμε να σ' αγαπάμε, εσένα που σ' αγάπησε ακόμη κι ο «Θεός Ηλιος». Ας σταματήσουμε να κοροϊδεύουμε τον εαυτό μας και να τον προδίδουμε σε καθημερινή βάση, μήπως και μας πουν εθνικιστές, αναχρονιστικούς, ή ακόμη και Έλληνες. Ας προσπαθήσουμε να ζήσουμε ελεύθεροι και να δούμε το Φως κατάματα. Είμαι σίγουρος ότι δεν θα μας τυφλώσει.

«Σ' όλους του τόπους κι αν γυρνώ
μόνον ετούτον αγαπώ»

ο ήλιος ο ηλιάτορας
είπε δια χειρός Ελύτη,

για αυτόν τον βράχο τον τραχύ
τον θαλασσοδαρμένο

που σαν γιοφύρι στέκεται
ενώνοντας Ανατολή με Δύση.

Ο πρωτομάστορας το ήθελε
και τό' χτισε σαν πρότυπο γιοφύρι

κι η θάλασσα το έψησε
μι αγνό καθάριο αλάτι.

Έτσι διαβαίνουν οι ψυχές
καθάρειες και πάνε όπου θέλουν,

μαζί διαβαίνουν και τα μη
τα πρέπει και τα θέλω

και το γιοφύρι ονόμασαν,
«Καθάρια Ελευθερία».

Ότι κι αν πεις το δέχεται,
αρκεί να 'ναι καθάριο.

Το σκότος μόνο μίσησε,
Δεσπότη δεν πιστεύει

κι ούτε βασίλειο λάτρευε,
ζυγό δεν υπομένει.

«Καθάρια Ελευθερία» Νοέμβριος 2009

Με απέραντη Αγάπη και Σεβασμό

Ο Έλληνας πολίτης σου. (Από το βιβλίο Μετάβαση, εκδόσεις Λεξίτυπος)

Αγαπητοί μου, αυτό που χρειάζεται η πατρίδα μας σήμερα που όλοι την χλευάζουν και την λαιδορούν, δεν είναι μια Επανάσταση αλλά μια Επανασύσταση με πλήρη απελευθέρωση των παραγωγικών δυνάμεων, εποπτεία και έλεγχο από τη Πολιτεία, χωρίς παρεμβατικές κινήσεις, απλά ως εγγυητής, και κινήσεις στρατηγικού σχεδιασμού για την επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης. Αλλάζει η πολιτεία, αλλάζει και η συμπεριφορά και οι πολίτες. Λιγότερες επεμβάσεις από την Πολιτεία σημαίνει περισσότερη ελευθερία στον λαό. Νέα πρόταση κυβερνητικής εφαρμογής με έμφαση την Ελευθερία, την Αλήθεια και την Αγάπη, σημαίνει αλλαγή της πολιτικής και της οικονομικής, άσχετα από τα πολιτικά κόμματα. Σκοπός κάθε Πρωθυπουργού όταν ανέλαμβανε καθήκοντα ήταν και είναι να σωθεί και να υπάρξει όχι η Ελλάδα και οι Έλληνες, αλλά το Ελληνικό κράτος και μαζί του το κατεστημένο πολιτικό σύστημα. Οι Έλληνες, ως φυσικά πρόσωπα, οι αποτελούντες την Ελλάδα και το Ελληνικό Έθνος δεν μπορούν να ανεχτούν ζυγό. Απεναντίας το Ελληνικό Κράτος ουδέποτε απελευθερώθηκε και ουδέποτε «μεταβιβάστηκε ή εκχωρήθηκε» η πλήρης κυριότητα στους πολίτες του. Η επικαρπία παρέμεινε σε χέρια τρίτων των οποίων την κουλτούρα καλούμαστε να αποδεχτούμε, είτε μας αρέσει είτε όχι.

Όλοι οι οικονομολόγοι και σύμβουλοι θα πρέπει, πριν από τις όποιες προτάσεις και υποδείξεις τους, να μελετούν την ανθρώπινη φύση και ιδιαίτερα την ψυχική ευφορία και τον φόβο. Η ευφορία και η ευεξία, αποτέλεσμα της απόλυτης ελευθερίας, είναι οι παράγοντες οι οποίοι κάνουν τον άνθρωπο να δραστηριοποιείται επιχειρηματικά, να επενδύει, να αναλαμβάνει ρίσκο και να καταναλώνει. Αρκεί να μην του δίνονται ψεύτικες ελπίδες, καθώς τότε το αποτέλεσμα θα είναι τρομακτικό, όχι μόνο για αυτόν αλλά για το σύνολο της κοινωνίας. Επίσης δεν θα πρέπει να παραλείψουμε την ύπαρξη ποικίλων συμπλεγμάτων κράτους και μεγάλων επιχειρήσεων και ισχυρών συνδικάτων, που εμποδίζουν και υπονομεύουν συστηματικά την ελεύθερη αγορά. Αποτέλεσμα της ύπαρξης αυτών των περιέργων συμπλεγμάτων είναι η δημιουργία σοβαρών οικονομικών προβλημάτων, με αντικειμενικό σκοπό την υπονόμευση της ελευθερίας των αγορών κι όχι της ελεύθερης αγοράς.

ΠΑΤΡΙΔΑ

Η Πατρίδα. Ένα κείμενο (μετάφραση από τα γαλλικά του λήμματος PATRIE, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στην Εγκυκλοπαίδεια του Ντιντερό και του Ντ' Αλαμπέρ (Encyclopedie de Diderot et d' Alembert). Το λήμμα αυτό γράφτηκε την 1η Δεκεμβρίου 1765, από τον Louis de Jaucourt (D.J.).

Ο Ρήτορας που ασχολείται λίγο με τη λογική, ο γεωγράφος που δεν τον απασχολεί παρά μόνο η θέση των τόπων και ο χυδαίος λεξικογράφος θεωρούν σαν πατρίδα τον τόπο γέννησης, όποιος και αν είναι αυτός.

Αλλά ο φιλόσοφος γνωρίζει ότι αυτή η λέξη προέρχεται από το λατινικό pater, που αντιπροσωπεύει έναν πατέρα και παιδιά και επομένως εκφράζει την έννοια που αποδίδουμε στην οικογένεια, στην κοινωνία, στο ελεύθερο κράτος, του οποίου αποτελούμε μέλη, και του οποίου οι νόμοι εξασφαλίζουν τις ελευθερίες μας και την ευτυχία μας.

Δεν υπάρχει πατρίδα κάτω από το ζυγό του δεσποτισμού.

Τον περασμένο αιώνα (16ο), ο Colbert συνέχισε τη βασιλική επικράτεια με την πατρίδα. Τελικά, ένας σύγχρονός μας, παρουσίασε μια διατριβή γι αυτή τη λέξη, στην οποία προσδιόρισε με τόση χάρη και ακρίβεια, τη σημασία αυτού του όρου, τη φύση του και την ιδέα που πρέπει να του αποδώσουμε, που θα έκανα λάθος αν δεν εμπλούτιζα, ή μάλλον διαμόρφωνα, το άρθρο μου βασισμένο σε σκέψεις αυτού του πνευματικού ανθρώπου.

Οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι δε γνώριζαν τίποτα πιο αγαπητό και πιο ιερό από την πατρίδα.

Έλεγαν ότι χρωστούν τα πάντα σ' αυτή. Ότι δεν υπάρχει τίποτε άλλο για το οποίο να αξίζει κανείς να πάρει εκδίκηση, εκτός από την πατρίδα και τον πατέρα.

Ότι δεν πρέπει κανείς να έχει άλλους φίλους εκτός από τους φίλους της πατρίδας.

Ότι, απ' όλους τους οiwονούς, ο καλύτερος είναι να μάχεται κανείς γι αυτήν.

Ότι είναι ωραίο, ότι είναι γλυκό να πεθάνει κανείς για να την υπερασπιστεί.

Ότι οι ουρανοί δεν αποκαλύπτονται παρά μόνο σε σ' αυτούς που την έχουν υπηρετήσει.

Κατ' αυτόν τον τρόπο μιλούσαν οι δικαστές, οι πολεμιστές και ο λαός.

Τι αντίληψη λοιπόν είχαν διαμορφώσει για την πατρίδα;

Η πατρίδα, έλεγαν, είναι μια γη που όλοι όσοι την κατοικούν ενδιαφέρονται για την διατήρησή της, που κανείς δεν θέλει να την εγκαταλείψει, γιατί κανείς δεν εγκαταλείπει την ευτυχία του, και όπου οι ξένοι αποζητούν ένα άσυλο.

Είναι μια τροφός που προσφέρει το γάλα της με τόση ευχαρίστηση, όση νιώθουν αυτοί που το δέχονται.

Είναι μια μητέρα που αγαπά όλα τα παιδιά της, που δεν τα ξεχωρίζει παρά μόνο όσο ξεχωρίζουν από μόνα τους.

Που επιθυμεί να υπάρχει και η αφθονία και η μετριότητα, αλλά καθόλου φτώχεια.

Μεγάλοι και μικροί, αλλά κανένας στερημένος. Που, ακόμα και σ' αυτή την άνιση μοιρασιά, διατηρεί ένα βαθμό ισότητας, ανοίγοντας σε όλους το δρόμο για τις πρώτες θέσεις.

Που δεν αντέχει να υποφέρει καμιά δυστυχία μέσα στην οικογένεια, παρά μόνο αυτές που δεν μπορεί να αποφύγει, την αρρώστια και τον θάνατο.

Που θεωρεί ότι δεν έχει κάνει τίποτα γεννώντας απλά τα παιδιά της, αν δεν τους εξασφαλίσει και την καλή ζωή.

Είναι μια δύναμη παλιά όσο και η κοινωνία, θεμελιωμένη στη φύση και την τάξη.

Μια δύναμη ανώτερη από κάθε άλλη που υπάρχει στα σπλάχνα της, άρχοντες, δικαστές, έφοροι, σύμβουλοι ή βασιλιάδες.

Μια δύναμη που υποτάσσει στους νόμους της τόσο αυτούς που διοικούν στο όνομά της, όσο και αυτούς που διοικούνται.

Είναι μια θεότητα που δέχεται προσφορές, μόνο και μόνο για να τις διαμοιράσει, που αποζητά μάλλον το συναισθηματικό δέσιμο παρά την πίστη, που χαμογελάει όταν κάνει το καλό και δυσανασχετεί όταν κατακεραυνώνει.

Τέτοια είναι η πατρίδα! Η αγάπη που της έχουμε οδηγεί στην πραότητα των ηθών και η πραότητα των ηθών οδηγεί στην αγάπη για την πατρίδα.

Αυτή η αγάπη είναι η αγάπη για τους νόμους και το καλό της πολιτείας, αγάπη που αναπτύσσεται μόνο στις δημοκρατίες.

Είναι μια πολιτική αρετή, βάσει της οποίας κανείς απαρνείται τον εαυτό του, προκρίνοντας το κοινό συμφέρον έναντι του δικού του. Είναι ένα συναίσθημα και όχι μια συνέπεια. Ο τελευταίος άνθρωπος σε ένα κράτος μπορεί να έχει αυτό το συναίσθημα, όπως ακριβώς και ο αρχηγός της δημοκρατίας.

Η λέξη πατρίδα είναι μια από τις πρώτες λέξεις που τα παιδιά ψέλλιζαν στους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους.

Ήταν το πνεύμα των συζητήσεων και η κραυγή του πολέμου.

Εμπλούτιζε την ποίηση, διήγειρε τους ρήτορες, κυριαρχούσε στη γερουσία, αντηχούσε στο θέατρο και στις λαϊκές συνελεύσεις. Ήταν χαραγμένη στα μνημεία.

Ο Κικέρων έβρισκε αυτή τη λέξη τόσο προσφιλή, που την προτιμούσε από κάθε άλλη, όταν μιλούσε για τα συμφέροντα της Ρώμης.

Υπήρχαν επίσης, στους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους, συνήθειες που τάφοι, επιτάφιοι λόγοι, ήταν όλα πηγές του πατριωτισμού.

Υπήρχαν επίσης πραγματικά λαϊκά θεάματα, όπου όλες οι τάξεις διασκεδάζαν από κοινού. Βήματα όπου η πατρίδα, μέσω των λόγων των ρητόρων, διαβουλευόταν με τα παιδιά της, πάνω στα μέσα που θα τα καθιστούσαν ευτυχισμένα και ελεύθερα.

Αλλά ας περάσουμε στην απαρίθμηση των στοιχείων που θα αποδείξουν όλα όσα έχουμε ήδη αναφέρει.

Όταν οι Έλληνες νίκησαν τους Πέρσες στη Σαλαμίνα, άκουγε κανείς από τη μια πλευρά τη φωνή ενός αυτοκρατορικού άρχοντα που ωθούσε σκλάβους στη μάχη και από την άλλη τη λέξη πατρίδα που κινητοποιούσε ελεύθερους ανθρώπους.

Οι Έλληνες δεν είχαν τίποτα πιο πολύτιμο από την αγάπη για την πατρίδα. Το να εργάζονται για αυτήν ήταν η ευτυχία και η δόξα τους.

Ο Λυκούργος, ο Σόλων, ο Μιλτιάδης, ο Θεμιστοκλής, ο Αριστείδης προτιμούσαν την πατρίδα τους από κάθε τι άλλο στον κόσμο.

Ο ένας, σε ένα πολεμικό συμβούλιο που οργανώθηκε από τη δημοκρατία, βλέπει το μαστούλι του Ευρυβιάδη να σηκώνεται κατά πάνω του. Δεν απαντά παρά με τις παρακάτω τρεις λέξεις: χτύπα, αλλά άκουσε.

Ο Αριστείδης, αφού για μακρό διάστημα διαχειριζόταν τις δυνάμεις και τα οικονομικά της Αθήνας, δεν άφησε ούτε καν αυτά που χρειαζόταν για να ταφεί.

Οι γυναίκες στη Σπάρτη ήθελαν να αρέσουν όπως θέλουν και οι δικές μας. Αλλά θεωρούσαν ότι θα έφταναν πιο σίγουρα στο στόχο αυτό, αν συνδύαζαν το ζήλο για την πατρίδα με τις χάρες.

Πήγαινε, γιε μου, έλεγε η μια, εξοπλίσου για να υπερασπιστείς την πατρίδα και γύρισε ή με την ασπίδα σου ή πάνω στην ασπίδα σου, δηλαδή, νικητής ή νεκρός.

Παρηγορήσου, έλεγε η άλλη σε έναν από τους γιούς της, παρηγορήσου για το πόδι που έχασες, γιατί δε θα κάνεις ούτε βήμα χωρίς να σου θυμίζει ότι υπερασπίστηκες την πατρίδα.

Μετά τη μάχη στα Λεύκτρα, όλες οι μητέρες αυτών που είχαν χαθεί μαχόμενοι χαίρονταν, σε αντίθεση με τις άλλες, που έκλαιγαν πάνω στους γιους τους, που επέστρεφαν ηττημένοι. Περηφανεύονταν ότι έφερναν άντρες στον κόσμο, γιατί, από την κούνια ακόμα, τους παρουσίαζαν την πατρίδα σαν πρώτη τους μητέρα.

Η Ρώμη, που είχε δεχτεί από τους Έλληνες την ιδέα ότι έπρεπε να διαμορφώσει πατρίδα, τη χάραξε πολύ βαθιά στην καρδιά των πολιτών της.

Υπήρχε ακόμα αυτή η ιδιαιτερότητα στους Ρωμαίους, ότι συνέδεαν ορισμένα θρησκευτικά συναισθήματα με την αγάπη που είχαν για την πατρίδα τους.

Αυτή η πόλη που είχε θεμελιωθεί με τους καλύτερους οiwονούς, αυτός ο Ρωμύλος που ήταν ταυτόχρονα ο βασιλιάς και ο θεός τους, αυτό το καπιτώλιο που ήταν αιώνιο όπως και η πόλη και η πόλη αιώνια όπως και ο ιδρυτής της, προξενούσαν στους Ρωμαίους εξαιρετική εντύπωση.

Ο Βρούτος, για να διατηρήσει την πατρίδα του, αποκεφάλισε τους γιούς του. Και μια τέτοια ενέργεια θα φαινόταν αφύσικη μόνο σε αδύναμα πνεύματα. Χωρίς το θάνατο των δυο προδοτών, η πατρίδα του Βρούτου θα εξέπνεε εν των γενάσθαι.

Ο Valerius Publicola δεν είχε παρά να αναφέρει το όνομα της πατρίδας για να καταστήσει λαϊκότερη τη Γερουσία.

Ο Menenius Agrippa, για να οδηγήσει τον κόσμο από τον Ιερό Λόφο[1] στην καρδιά της δημοκρατίας. Η Veturia, για να αποπλίσσει το γιο της, τον Καριολάνο[2]. Οι Manlius,

Camille και Scipion, για να νικήσουν τους εχθρούς των Ρωμαίων. Οι δυο Κατόνες, για να διατηρήσουν τους νόμους και τα αρχαία ήθη. Ο Κικέρων, για να τρομάξει τον Αντώνιο και να κεραυνοβολήσει τον Κατιλίνα.

Έχει λεχθεί ότι αυτή η λέξη πατρίδα περιείχε μια μυστική αρετή, όχι για να καθιστά τους πιο δειλούς γενναίους, κατά την έκφραση του Lucien, αλλά επίσης για να γεννά ήρωες σε κάθε γενιά, για να πραγματοποιεί κάθε είδους θαύματα. Καλύτερα να πούμε ότι, στο πνεύμα αυτών των Ελλήνων και Ρωμαίων, υπήρχαν αρετές που τους καθιστούσαν ευαίσθητους στο νόημα της λέξης.

Δεν αναφέρομαι σε αυτές τις μικρές αρετές που αποσπών επαίνους σαν ανταμοιβή στις μικρής κλίμακας κοινωνίες μας.

Εννοώ αυτές τις ιδιότητες του πολίτη, αυτή τη δύναμη ψυχής που μας κάνει να πραγματοποιούμε και να υπομένουμε μεγάλα έργα για το κοινό καλό.

Ο Fabius χλευάστηκε, περιφρονήθηκε, προσβλήθηκε, από το συναγωνιστή του και από το στρατό του. Χωρίς να δώσει σημασία, δεν άλλαξε τίποτα από το σχέδιό του, χρονοτρίβησε κι άλλο και έφτασε σχεδόν στο σημείο να νικήσει τον Αννίβα.

Ο Regulus, για να εξασφαλίσει ένα πλεονέκτημα για τη Ρώμη απορρίπτει την ανταλλαγή αιχμαλώτων, ενώ είναι ο ίδιος αιχμάλωτος και επιστρέφει στην Καρχηδόνα, όπου τον περιμένουν βασανιστήρια. Τα ίχνη του Decius τον εκθέτουν, στέλνοντάς τον σε σίγουρο θάνατο.

Στο βαθμό που θεωρούμε αυτούς τους πολίτες στρατηγούς σαν επιφανείς ανόητους και τις πράξεις τους σαν θεατρinιστικές αρετές, δε γνωρίζουμε καλά τη λέξη πατρίδα.

Ίσως να μην ακούστηκε αυτή η ωραία λέξη με περισσότερο σεβασμό, περισσότερη αγάπη, περισσότερη αξία, από την εποχή του Fabricius.

Όλοι γνωρίζουν αυτό που είπε στον Πύρρο: «Κρατήστε το χρυσό σας και τις τιμές σας, εμείς οι Ρωμαίοι, είμαστε όλοι πλούσιοι, γιατί η πατρίδα, για να μας ανεβάσει στα υψηλά αξιώματα, δε μας ζητάει παρά μόνο την αξία μας». Αλλά δεν γνωρίζουν όλοι ότι το ίδιο θα έλεγαν και χίλιοι άλλοι Ρωμαίοι.

Αυτός ο πατριωτικός τόνος ήταν ο γενικός τόνος σε μια πόλη, όπου όλοι οι κανόνες ήταν ηθικοί. Γι' αυτό και η Ρώμη φάνηκε στον Κυνέα, τον πρεσβευτή του Πύρρου, σαν ναός και η Σύγλητος σαν μια ακτινοβολούσα συνέλευση.

Τα πράγματα άλλαξαν μαζί με τα ήθη. Προς το τέλος της δημοκρατίας δεν αναγνώριζαν πια τη λέξη πατρίδα παρά για να τη βεβηλώσουν.

Ο Κατιλίνας και οι εξοργισμένοι συνεργοί του καταδίκασαν σε θάνατο όποιον τη πρόφερε ακόμα στη ρωμαϊκή γλώσσα.

Ο Κράσσοσ και ο Καίσαρας δεν τη χρησιμοποιούσαν παρά για να συγκαλύψουν τη φιλοδοξία τους.

Κι όταν στη συνέχεια ο ίδιος ο Καίσαρας, διαβαίνοντας το Ρουβικώνα, είπε στους στρατιώτες του ότι θα έπαιρνε εκδίκηση για τις προσβολές που είχε δεχθεί η πατρίδα, έκανε κατάχρηση της δύναμης του στρατεύματός του.

Δεν μάθαιναν πια να αγαπούν την πατρίδα όσοι δειπνούσαν σαν τον Κράσσο, οικοδομούσαν σαν το Βερρές, κατέστρωναν σχέδια τυραννίας σαν τον Καίσαρα, κολάκευαν τον Καίσαρα σαν τον Αντώνιο.

Παρ' όλ' αυτά γνωρίζω ότι μέσα σ' αυτή την κατάρρευση, της διακυβέρνησης και των ηθών, έβλεπε κανείς ακόμα κάποιους Ρωμαίους να αγωνιούν για το καλό της πατρίδας τους.

Ο Titus Labienus είναι ένα παράδειγμα πολύ ξεχωριστό. Αντιμετωπίζοντας με ανωτερότητα της ελκυστικές φιλοδοξίες, ο φίλος του Καίσαρα, ο σύντροφος και συχνά το μέσον για τις νίκες του τελευταίου, εγκατέλειψε χωρίς δισταγμό μια σίγουρη προοπτική. Και θυσιαζόμενος για την αγάπη της πατρίδας του, επέλεξε το κόμμα του Πομπήιου, όπου ρίσκαρε τα πάντα και όπου, ακόμα και σε περίπτωση επιτυχίας, δεν θα έβρισκε παρά πολύ μέτρια αναγνώριση.

Όμως τελικά η Ρώμη υπό τον Τιβέριο ξέχασε κάθε αγάπη για την πατρίδα. Και πώς άλλωστε θα μπορούσε να τη διατηρήσει;

Έβλεπε κανείς τη ληστεία συνδεδεμένη με την εξουσία, τη μηχανορραφία και την ίντριγκα να διαφεύγουν από κατηγορίες, όλα τα πλούτη στα χέρια των λίγων, μια υπερβολική χλιδή να αποτελεί προσβολή προς την ακραία ανέχεια, τον καλλιεργητή να θεωρεί το χωράφι του απλή πρόφαση για κακομεταχείριση.

Κάθε πολίτης να απαξιώνει το γενικό καλό, και να ενδιαφέρεται μόνο για το δικό του. Όλες οι αρχές της διακυβέρνησης είχαν διαφθαρεί. Όλοι οι νόμοι βασιζόνταν στη θέληση του κυρίαρχου.

Περισσότερη δύναμη στη Σύγκλητο, σήμαινε μεγαλύτερη σιγουριά για τους ιδιώτες.

Οι Συγκλητικοί που θα ήθελαν να υπερασπιστούν τη δημόσια ελευθερία ρίσκαραν τη δική τους. Δεν ήταν παρά μια καλυμμένη τυραννία, που ασκούσαν υπό τον ίσκιο της ποίησης, κι αλλοίμονο σε όποιον το αντιλαμβανόταν.

Το να παρουσιάσει κανείς τους φόβους του σήμαινε να τους πολλαπλασιάσει.

Ο Τιβέριος αποτραβήχτηκε στο νησί του Κάπρι, αφήνοντας το πεδίο ελεύθερο στον Seianus. Και ο Seianus, αντάξιος ενός τέτοιου αφεντικού, έκανε ό,τι απαιτούνταν για να πνίξει στους Ρωμαίους κάθε αγάπη για την πατρίδα τους.

Τίποτα δε δοξάζει περισσότερο τον Τραϊανό από το ότι ξαναζωντάνεψε τα συντρίμια. Έξι τύραννοι, εξίσου βάνουσοι, σχεδόν όλοι μανιακοί, συχνά ηλίθιοι, προηγήθηκαν από τον Τραϊανό στο θρόνο. Οι θητείες του Τίτου και του Νέρβα ήταν πού σύντομες για να μπορέσουν να αποκαταστήσουν την αγάπη της πατρίδας. Ο Τραϊανός κατέστρωσε σχέδιο για να υπερβεί όλ' αυτά. Ας δούμε πως τα κατάφερε.

Άρχισε λέγοντας στον Saburanus, πραιτοριανό αξιωματούχο, δίνοντάς του το σύμβολο αυτού του αξιώματος, που ήταν ένα ξίφος:

«Πάρε αυτό το όπλο, για να το χρησιμοποιήσεις προς υπεράσπισή μου αν κυβερνάω σωστά τη πατρίδα μου, ή εναντίον μου αν συμπεριφέρομαι άσχημα». Ήταν σίγουρος για τις ενέργειές του.

Αρνήθηκε τα χρήματα που δέχονταν οι νέοι αυτοκράτορες από τις πόλεις.

Ελάττωσε σημαντικά τους φόρους, πούλησε ένα μέρος των αυτοκρατορικών κατοικιών σε όφελος του κράτους. Έδωσε παροχές σε όλους τους φτωχούς πολίτες.

Εμπόδισε τους πλούσιους να πλουτίσουν υπερβολικά.

Αυτοί που τους έδωσε αξιώματα, οι θυσαιοφύλακες, οι πραιότερες, οι ανθύπατοι, δεν είχαν παρά μόνο ένα μέσο για να τα διατηρήσουν. Να φροντίσουν για την ευτυχία του λαού. Επανάφερε την αφθονία, την τάξη και τη δικαιοσύνη στις επαρχίες και στη Ρώμη, όπου το παλάτι του ήταν ανοικτό στο κοινό όσο και οι ναοί, ιδιαίτερα σε αυτούς που αντιπροσώπευαν τα συμφέροντα της πατρίδας.

Όταν ο κόσμος έβλεπε τον άρχοντα του κόσμου να υποτάσσεται στο νόμο, να δίνει στη Γερουσία την αίγλη και την εξουσία, να μην κάνει τίποτα χωρίς συνεννόηση με αυτήν, να μην αντιμετωπίζει το αυτοκρατορικό αξίωμα παρά σαν μια απλή αρμοδιότητα υπόλογη στην πατρίδα, επί τέλους το καλό φάνηκε να αποκτά υπόσταση για το μέλλον.

Ο κόσμος δεν ήταν πια μαζεμένος.
 Οι γυναίκες χαίρονταν που είχαν δώσει παιδιά για την πατρίδα.
 Οι νέοι μιλούσαν μόνο για την προβάλλουν.
 Οι γέροντες ξαναέπαιρναν δυνάμεις για να την υπηρετήσουν.
 Όλοι φώναζαν ευτυχισμένη πατρίδα! Δοξασμένος αυτοκράτορας!
 Όλοι κατ' ευφημισμό απέδωσαν στον καλύτερο από τους πρίγκηπες έναν τίτλο που ενσωμάτωνε όλους τους τίτλους, πατέρα της πατρίδας.
 Αλλά όταν τη θέση την κατέλαβαν καινούρια τέρατα, η διακυβέρνηση ξέπεσε πάλι. Οι στρατιώτες πούλησαν την πατρίδα και δολοφόνησαν τους αυτοκράτορες για να πάρουν νέα αμοιβή.
 Μετά από αυτές τις λεπτομέρειες, δεν έχω την ανάγκη να αποδείξω ότι δεν μπορεί να υπάρξει πατρίδα στα κράτη που είναι υπόδουλα.
 Έτσι κι αυτοί που ζουν κάτω από τον ανατολικό δεσποτισμό, όπου δεν γνωρίζουν άλλο νόμο από τη θέληση του άρχοντα, άλλες συνήθειες από τη λατρεία των ιδιοτροπιών του, άλλες αρχές διακυβέρνησης από τον τρόπο, όπου καμιά περιουσία και κανένα κεφάλι δεν έχουν σιγουριά.
 Αυτοί δεν έχουν καθόλου και δεν γνωρίζουν καν τη λέξη, που είναι η πραγματική έκφραση της ευτυχίας.
 Με το ζήλο που με παρακινεί, λέει ο Αββάς Κογιέ, έχω μελετήσει σε πολλά μέρη ανθρώπους από όλες τις τάξεις: Πολίτες, τους είπα, γνωρίστε την πατρίδα! Ο άνθρωπος του λαού έκλαψε, ο δικαστής έσμιξε τα φρύδια του τηρώντας μια σκυθρωπή σιωπή, ο στρατιωτικός ορκίστηκε, ο αυλικός με χλεύασε, ο τραπεζίτης με ρώτησε αν ήταν το όνομα ενός καινούριου κτήματος. Οι άνθρωποι της θρησκείας, οι οποίοι, όπως ο Αναξαγόρας, δείχνουν με το δάκτυλο στον ουρανό όταν τους ρωτούν που είναι η πατρίδα, δεν είναι τυχαίο που δεν τη χαίρονται καθόλου σ' αυτή τη γη.
 Ένας ευγενής που είναι γνωστός τόσο από τις ομιλίες τους όσο και από τα γραπτά του, έχει γράψει κάπου, ίσως με υπερβολική πικρία, ότι στη χώρα του η φιλοξενία έχει μετατραπεί σε πολυτέλεια, η ευχαρίστηση σε κραιπάλη, οι άρχοντες σε αυλικούς, οι αστοί σε μικροαστούς. Αν είναι όντως έτσι, τι κρίμα, η αγάπη για την πατρίδα δε θα μπορούσε να ξαναγεννηθεί.
 Οι διεφθαρμένοι πολίτες είναι πάντα έτοιμοι να κατασπαράξουν την πατρίδα τους ή να προκαλέσουν αναταραχές και φατρίες που είναι τόσο καταστροφικές για το κοινό καλό.
 (D.J.)
 Αυτές ήταν οι απόψεις που επικρατούσαν μέχρι την ανεξαρτησία μας. Από τον 19ο αιώνα και μέχρι τις ημέρες μας τα πράγματα κάπου χάλασαν. Η ποίηση, ιδίως η σατιρική έρχεται να μας το θυμίσει.
 Λαέ, σε κλέβουν, σε γελούν μεγάλοι τσαρλατάνοι!
 πριν φας εσύ την κότα σου, την τρώει η αλεπού!
 ...Μα, τα' χάσες και συ, λαέ,! είν' η Πατρίδα κόμμα,
 σε ζώνει σε συνδυασμό αδιάντροπο, φρικτό
 και σε ζαλίζ' η φοβερή της ρουσφετίλας βρώμα!
 (Κλεάνθης Τριανταφύλλου) 1850 - 1889
 Το πολιτικό μεθύσι
 μ' έζησε και θα με ζήσει
 θέλω να'χω κ' εξουσία
 πήτε τήνε και μανία...

Να με ιδεί εξουσιαστή
η Πατρίδα κι ας χαθεί!
λυτρωτή της να με κράξει
και, στο διάολο, ας βουλιάξει!
Εμέ η δόξα μου να ζήσει,
και το Έθνος ας ψοφήσει!

(Ανδρέας Λασκαράτος) 1811 -1901

Αλλά οι θέσεις μας δεν θα πρέπει να είναι με βάση τη λαϊκή αντίληψη αλλά την επίσημη θέση του κράτους έτσι όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το Σύνταγμα

Ξεκινάμε με το κείμενο του όρκου των Βουλευτών μας έτσι όπως αναφέρεται στο άρθρο 59 παράγραφος 1.

Καθήκοντα και δικαιώματα των βουλευτών
Άρθρο 59

1) Οι βουλευτές πριν αναλάβουν τα καθήκοντά τους δίνουν στο Βουλευτήριο και σε δημόσια συνεδρίαση τον ακόλουθο όρκο:

«Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να είμαι πιστός στην Πατρίδα και το δημοκρατικό πολίτευμα, να υπακούω στο Σύνταγμα και τους νόμους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου».

Αντ' αυτού προτείνεται ο ακόλουθος όρκος

..... «Ορκίζομαι στην τιμή μου και στο όνομα του Ελληνικού λαού να είμαι πιστός και να υπακούω πλήρως στο Σύνταγμα και τους νόμους της Ελληνικής Ελεύθερης Πολιτείας. Να προστατεύω την αθώτητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα και μην συνθηκολογώ ποτέ με οποιονδήποτε θέλει σφετερισθεί το σύνολο ή μέρος των Λειτουργιών της Ελληνικής Πολιτείας, ούτε με οποιονδήποτε θελήσει να δεσμεύσει τη συνείδηση και το αυτεξούσιο του ανθρώπου. Τέλος δε να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου υπέρ των Ελλήνων Πολιτών και γενικά υπέρ της Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης, της Αλήθειας και της Αγάπης.». Νομοθέτες-Αντιπρόσωποι που το θρήσκευμα που έχουν δηλώσει ότι ακολουθούν τους απαγορεύει τον «όρκο» επαναλαμβάνουν το ανωτέρω κείμενο αλλάζοντας την αρχική φράση «ορκίζομαι στην τιμή μου και στο όνομα του Ελληνικού λαού» με την φράση «Επισημώς διαβεβαιώνω στην τιμή μου και στο όνομα του Ελληνικού λαού».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Υπηρεσιακή κατάσταση των οργάνων της διοίκησης

Άρθρο 103

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν το Λαό· οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα. Τα προσόντα και ο τρόπος του διορισμού τους ορίζονται από το νόμο.

Αντ' αυτού προτείνεται:

Οι αμειβόμενοι από τον Προϋπολογισμό των πάσης φύσεως οργάνων και οργανισμών της Ελληνικής Ελεύθερης Πολιτείας σε όλους τους βαθμούς διοίκησης και αυτοδιοίκησης και ασχέτως σχέσης εργασίας, είναι εκτελεστές της θέλησης της Πολιτείας και έχουν υποχρέωση να τηρούν τα προβλεπόμενα από τον οργανισμό της υπηρεσίας τους θεωρώντας την εργασία τους προσφορά τόσο προς τον εαυτό τους όσο και προς τους συμπολίτες τους λαμβάνοντας υπ' όψη ότι οι πάσης φύσεως παροχές σε είδος και χρήμα που λαμβάνουν από την υπηρεσία τους καλύπτονται στο μεγαλύτερο μέρος τους από τις εισφορές τόσο των ίδιων και όσο και των συμπολιτών τους.....

Άρθρο 108

1. Το Κράτος μεριμνά για τη ζωή του απόδημου ελ-ληνισμού και τη διατήρηση των δεσμών του με τη μη-τέρα Πατρίδα. Επίσης μεριμνά για την παιδεία και την κοινωνική και επαγγελματική προαγωγή των Ελλήνων που εργάζονται έξω από την επικράτεια.

Το Δημόσιο μεριμνά δια των Διοικητικών υπηρεσιών που καλύπτουν τον απόδημο Ελληνισμό τόσο για τη εύρυθμη ένταξη στις συνθήκες της σύγχρονης κοινωνίας μας αυτών που επαναπατρίζονται όσο και τη διατήρηση με αυτούς που ζουν στο εξωτερικό δεσμών με τα πάτρια εδάφη. Επίσης μεριμνά για την παιδεία και την κοινωνική και επαγγελματική προαγωγή των Ελλήνων που εργάζονται έξω από την Χώρα καθώς και αυτών που επιθυμούν να επιστρέψουν, να συνεργαστούν ή/και να επενδύσουν σε αυτή.

Και φτάνουμε στο πολλάκις και κατά το δοκούν αναφερόμενο 120 άρθρο του Συντάγματος.

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Ακροτελεύτια διάταξη

Άρθρο 120

2) Ο σεβασμός στο Σύνταγμα και τους νόμους που συμφωνούν με αυτό και η αφοσίωση στην Πατρίδα και τη Δημοκρατία αποτελούν θεμελιώδη υποχρέωση όλων των Ελλήνων.

Αντ' αυτού προτείνεται;

Ο σεβασμός στο Σύνταγμα και τους νόμους που συμφωνούν με αυτό, η χωρίς παρακλήσεις εφαρμογή αυτών, καθώς και ο πλήρης σεβασμός προς τα θεμελιώδη στοιχεία της Ελληνικής Πολιτείας που ονομάζονται Ελευθερία, Δικαιοσύνη, Αλήθεια και Αγάπη, αποτελούν τις θεμελιώδεις υποχρεώσεις τόσο των Ελλήνων Πολιτών όσων και των αλλοδαπών που διαμένουν για οποιονδήποτε λόγο ή αιτία εντός των ορίων της Χώρας.

3. Ο σφετερισμός, με οποιονδήποτε τρόπο, της λαϊκής κυριαρχίας και των εξουσιών που απορρέουν από αυτή διώκεται μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία, οπότε αρχίζει και η παραγραφή του εγκλήματος.

Αντ' αυτού προτείνεται

Ο σφετερισμός, από οποιονδήποτε, με οποιονδήποτε τρόπο, και σε οποιοδήποτε βαθμό, της λαϊκής κυριαρχίας και των λειτουργιών της Ελληνικής Πολιτείας που απορρέουν από αυτή, διώκεται άμεσα ή με την αποκατάσταση της έννομης τάξης, με την κατηγορία του κακούργηματος της εσχάτης προδοσίας, αδίκημα το οποίο ουδέποτε μπορεί να τύχει παραγραφής.

4. Η τήρηση του Συντάγματος επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων, που δικαιούνται και υποχρεούνται να αντιστέκονται με κάθε μέσο εναντίον οποιουδήποτε επιχειρεί να το καταλύσει με τη βία.»

4) Η γνώση και τήρηση του Συντάγματος καθίσταται υποχρεωτική για όλους τους Έλληνες Πολίτες αλλά και για όλους τους αλλοδαπούς που κατοικούν ή/και εργάζονται με οποιονδήποτε τρόπο εντός της Χώρας ή εκτός αυτής και για τα συμφέροντα αυτής. Ο κάθε Έλληνας Πολίτης και στο σύνολό του ο Ελληνικός Λαός δικαιούνται και υποχρεούνται να αντιστέκονται με κάθε μέσο και τρόπο εναντίον οποιουδήποτε επιχειρήσει βίαια την μερική ή ολική κατάλυση του Συντάγματος ή με οποιοδήποτε τρόπο προσπάθεια καταστροφής μέρους ή όλων των διατάξεων αυτού.

Μετά το 4 άρθρο προτείνεται η συμπλήρωση και ενός επιπλέον τελευταίου το οποίο βάζει ένα δομικό εμπόδιο στην ανεξάρτητη δικαιοσύνη να μην μπορεί να νομιμοποιήσει το όποιο και για οποιοδήποτε λόγο ή σκοπό λεγόμενο «Επαναστατικό δίκαιο».

5) Η Ελληνική Πολιτεία δικαίω ουδέποτε καταλύεται, ενώ δεν δημιουργεί δίκαιο η με οποιοδήποτε τρόπο, λόγο, ουσία ή έννοια οιοδήποτε τύπου τελικώς επικρατήσασα “επανάσταση”, ή επιβολή δικτατορίας, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, όνομα ή έννοια βίαιη κατάλυση της Ελληνικής Ελεύθερης Πολιτείας.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Οι σύγχρονοι φιλελεύθεροι, όπως οι Χάγιεκ, Φρήντμαν θεωρούν ως άμυνα την κρατική παρέμβαση η οποία πρέπει να περιορίζεται στην προστασία της ελευθερίας από εξωτερικούς εχθρούς.

Σύμφωνα με την 214/13 απόφαση του ΣτΕ (σκεπτικό Νο 9). «Η αποστολή των ΕΔ, όπως εξειδικεύεται από τους εκτελεστικούς του άρθρου 45 του Συντάγματος νόμους, συνίσταται στη διασφάλιση της εθνικής άμυνας, έννοια στην οποία περιλαμβάνεται η διαφύλαξη της εθνικής ανεξαρτησίας, η προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, η προστασία των ελλήνων πολιτών έναντι εξωτερικών επιθέσεων και απειλών και η εν γένει υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων, σκοπών, δηλαδή που, ως εκ της φύσεως τους, συνάπτονται άμεσα με την ίδια την κρατική υπόσταση.» Στο ίδιο μάλιστα σκεπτικό αναφέρεται ότι η Εθνική Άμυνα αποτελεί μία από τις κατ’ εξοχήν δημόσιες εξουσίες και εκφράσεις κυριαρχίας που σε καμία των περιπτώσεων δεν μπορεί να παραχωρηθεί σε ιδιώτες, καθώς αυτή θα πρέπει να ασκείται μέσω των ΕΔ μόνο από το κράτος.

άρθρο 36 παρ1 (κήρυξη πολέμου)

Άρθρο 36

Γενική Παρατήρηση

Με βάση το άρθρο 36, δίδεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας το δικαίωμα να κηρύσσει πόλεμο και άλλα πολλά. Σε αυτό προτείνεται να καταχωρηθεί και η σύνθεση του σήμερα υφιστάμενου ΚΥΣΕΑ και κατά την πρόταση μου “Ανώτατου Συμβουλίου Εθνικής Άμυνας” (ΑΣΕΑ) καθώς και ο προσδιορισμός της αναγκαίας αυξημένης πλειοψηφίας των 3/5 για λήψη αποφάσεων, καθώς σύμφωνα με το σκεπτικό μου η Εθνική Άμυνα δεν μπορεί να είναι υπόθεση της κάθε Κυβέρνησης και μέρος πολιτικών παιχνιδιών, αλλά απόφαση ενός διευρυμένου οργάνου στο οποίο θα υπάρχουν όλοι οι προϊστάμενοι των θεσμών και λειτουργιών του κράτους, συμπεριλαμβανομένης και της τοπικής αυτοδιοίκησης ως εκπροσώπου της παλλαϊκής άμυνας.

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τήρηση οπωσδήποτε των ορισμών του άρθρου 35 παράγραφος 1, εκπροσωπεί διεθνώς το Κράτος, κηρύσσει πόλεμο, συνομολογεί συνθήκες ειρήνης, συμμαχίας, οικονομικής συνεργασίας και συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς ή ενώσεις και τις ανακοινώνει στη Βουλή με τις αναγκαίες διασαφήσεις, όταν το συμφέρον και η ασφάλεια του Κράτους το επιτρέπουν.

Πρόταση

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με τήρηση οπωσδήποτε των ορισμών του άρθρου 35 παράγραφος 1, εκπροσωπεί διεθνώς τον Ελληνικό Λαό, κηρύσσει πόλεμο, συνομολογεί συνθήκες ειρήνης, συμμαχίας, οικονομικής συνεργασίας και συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς ή ενώσεις και τις ανακοινώνει στο Εθνικό Κοινοβούλιο. Σε περιπτώσεις και περιστάσεις όπου το επιβάλλει το συμφέρον του Ελληνικού Λαού και η ασφάλεια της Ελλάδος δύναται την ενημέρωση και τις αναγκαίες εξηγήσεις και διασαφήσεις να τις δώσει κεκλεισμένων των θυρών ενώπιον των μελλών του 11μελούς Ανώτατου Συμβουλίου Εθνικής Άμυνας (ΑΣΕΑ) το οποίο σε περίοδο πολέμου μετονομάζεται Πολεμικό Συμβού-

λιο. Σε αυτό συμμετέχουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος και προεδρεύει του συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Πρωθυπουργός, ο Πρόεδρος της Βουλής, οι Υπουργοί Εθνικής Αμύνης και Εξωτερικών, οι Πρόεδροι του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ο Πρόεδρος της Πανελληνίου Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚΕ) και ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ). Για την λήψη αποφάσεων απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία 3/5.

Παρατήρηση

Με αυτή την πρόταση μεταλλάσσεται το Κυβερνητικό Συμβούλιο για την Εξωτερική Πολιτικής και Άμυνα (ΚΥΣΕΑ) σε υπερεθνικό όργανο αντιμετώπισης της Εθνικής Άμυνας με την ονομασία Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Άμυνας (ΑΣΕΑ). Ο λόγος που προτείνεται αυτή η δομική αλλαγή έχει να κάνει με την ανάγκη για αντιμετώπιση της Εθνικής Άμυνας σε επίπεδο υψηλότερο του κομματικού ή Κυβερνητικού αλλά και για τον απεγκλωβισμό των ΕΔ από τις κατά καιρούς και διάφορους λόγους υφιστάμενες αποφάσεις πολιτικής σκοπιμότητας ή μη των Κυβερνητικών και κομματικών οργάνων.

Η σύνθεση του είναι 11 μελής, με Πρόεδρο τον ΠτΔ, ο οποίος δεν έχει και δικαίωμα ψήφου καθώς ο ρόλος του περιορίζεται στην από το Σύνταγμα οριζόμενη εντολή της τήρησης αυτού. Τα υπόλοιπα 10 μέλη αποτελούνται από 3 της κύριας εκτελεστικής λειτουργίας (Ο πρωθυπουργός με 2 υπουργούς), 2 της νομοθετικής λειτουργίας (Ο Πρόεδρος της Βουλής και ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης), 3 της Δικαστικής Λειτουργίας, ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ ως εκπρόσωπος με δικαίωμα ψήφου των ΕΔ και ο Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ ως ο κατ' εξοχήν εκπρόσωπος των υπηρεσιών που θα κληθούν να εφαρμόσουν την από το Σύνταγμα αναφερόμενη Παλλαϊκή Άμυνα αλλά και την απαιτούμενη από έκτακτες καταστάσεις κοινωνικής μέριμνας.

Το αναγκαίο δε ποσοστό των 3/5 (6 θετικές ψήφοι από τις 10) για λήψη αποφάσεων (αριθμός φ) καθιστά τη λειτουργία του συμβουλίου υπόδειγμα δημοκρατικής λειτουργίας και εργαλείο άμβλυνσης των κατά καιρούς υφιστάμενων κομματικών διαφορών και πολιτικού εγωισμού καθώς σε αυτό εκπροσωπείται το σύνολο των κύριων οργάνων λειτουργίας του κράτους.

Άρθρο 45

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας, που τη διοίκηση τους ασκεί η Κυβέρνηση, όπως νόμος ορίζει. Απονέμει επίσης τους βαθμούς σε όσους υπηρετούν σ' αυτές, όπως νόμος ορίζει.

Πρόταση

Εθνική Άμυνα και Ένοπλες Δυνάμεις

Μέρος της εκτελεστικής λειτουργίας, υπό την αρχηγία του Προέδρου της Δημοκρατίας, είναι το σύνολο των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας ήτοι το Στρατό Ξηράς, το Πολεμικό Ναυτικό και την Πολεμική Αεροπορία, αποκλειστική αποστολή των οποίων είναι η διασφάλιση της Εθνικής Άμυνας. Η Εθνική Άμυνα περιλαμβάνει το σύνολο των λειτουργιών και δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται από το Κράτος με σκοπό την προάσπιση της εδαφικής ακεραιότητας, τη διαφύλαξη της εθνικής ανεξαρτησίας και κυριαρχίας, τη προστασία των πολιτών εναντίον οποιασδήποτε εξωτερικής επίθεσης ή απειλής, καθώς και την υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων.

Η ευθύνη για την χάραξη της πολιτικής Εθνικής Άμυνας της Χώρας ανήκει στην Κυβέρνηση, η ευθύνη για τον κοινοβουλευτικό έλεγχο των Κυβερνητικών αποφάσεων για την Εθνική Άμυνα ανήκει στην Βουλή και η ευθύνη για την εκτέλεση της πολιτικής Εθνικής

Άμυνας και την διασφάλιση αυτής, ανήκει στις Ένοπλες Δυνάμεις επικουρούμενες σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης από δυνάμεις Παλλαϊκής άμυνας, σώματα, οργανισμούς και υπηρεσίες, τα οποία με οποιονδήποτε τρόπο μπορούν να συμβάλλουν στην Εθνική Άμυνα, όπως νόμος ορίζει. Η Διοίκηση των Ενόπλων Δυνάμεων ασκείται από κοινού από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας (ΥΕΘΑ) με την εφαρμογή των αποφάσεων και εντολών τόσο του Υπουργικού Συμβουλίου όσο και της Βουλής, και τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ) για τις εντολές του Προέδρου της Δημοκρατίας και τις αποφάσεις του Ανώτατου Συμβουλίου Εθνικής Άμυνας (ΑΣΕΑ), όπως νόμος ορίζει.

Την ευθύνη για τον έλεγχο της σωστής εκτέλεσης της αποστολής των Ενόπλων Δυνάμεων και γενικά την λήψη αποφάσεων σε ζητήματα που αφορούν την Εθνική Άμυνα, ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στο Ανώτατο Συμβούλιο Εθνικής Άμυνας (ΑΣΕΑ), η σύνθεση του οποίου ορίζεται από το άρθρο 36 παρ 1.

Οι αρμοδιότητες του Α.Σ.Ε.Α επί θεμάτων Εθνικής Άμυνας είναι:

- α) Ελέγχει την εφαρμογή της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας της Χώρας, σύμφωνα με εκτίμηση μακράς προοπτικής.
- β) Αποφασίζει τη δομή διοίκησης και τη μελλοντική δομή δυνάμεων, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της Διαρκούς Επιτροπής Εξωτερικών και άμυνας της Βουλής.
- γ) Εγκρίνει τα μακροπρόθεσμα προγράμματα ανάπτυξης των αμυντικών ικανοτήτων της Χώρας και τα μείζονα προγράμματα προμήθειας και παραγωγής αμυντικών μέσων και υλικού, λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις της Διαρκούς Επιτροπής Εξωτερικών και Άμυνας της Βουλής.
- δ) Εγκρίνει το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού, καθώς και τα μείζονα προγράμματα έρευνας.
- ε) Αποφασίζει για την οργάνωση του Συστήματος Χειρισμού Κρίσεων, παρέχοντας τις κατευθυντήριες οδηγίες προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, τα συναρμόδια υπουργεία και λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς.
- στ) Προβαίνει σε έκτακτες εκτιμήσεις κρίσεων και εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες.
- ζ) Αποφασίζει την κήρυξη και άρση μέτρων και σταδίων συναγερμού για τη μερική ή γενική κινητοποίηση της Χώρας και την εφαρμογή και άρση των Κανόνων Εμπλοκής των Ενόπλων Δυνάμεων. Εκχωρεί, κατά την κρίση του, αρμοδιότητες σχετικά με τα παραπάνω για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων ή επεισοδίων.
- η) Καθορίζει την πολιτική και τις προτεραιότητες συλλογής και εκμετάλλευσης στρατηγικών πληροφοριών, που ενδιαφέρουν την Εθνική Άμυνα.
- θ) Αποφασίζει για διάθεση εθνικών δυνάμεων στα πλαίσια διεθνών υποχρεώσεων.
- ι) Καθορίζει την πολιτική συμμετοχής των εμπλεκόμενων φορέων στη δοκιμή εφαρμογής των σχεδίων της Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.).
- ια) Αποφασίζει για την πολιτική και τα μέτρα αντιμετώπισης λαθρομεταναστών και οικονομικών προσφύγων.
- ιβ) Εισηγείται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, την κήρυξη και άρση της Γενικής ή Μερικής Επιστράτευσης, όπως και την κήρυξη πολέμου.
- ιγ) Επιλέγει τον Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α., Στην περίπτωση αυτή, δεν μετέχει του Συμβουλίου ο Α/Γ.Ε.ΕΘ.Α. τον οποίο αναπληροί, ως ο κατά το Σύνταγμα αρχηγός του, με δικαίωμα ψήφου, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.
- ιδ) Επιλέγει τους Αρχηγούς των Γενικών Επιτελείων, των τριών Κλάδων Ενόπλων Δυνάμεων, μετά από πρόταση του Αρχηγού Γ.Ε.ΕΘ.Α.

ιε) Επιλέγει τους Αρχηγούς των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος, μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού

ιστ) Τοποθετεί τους Αντιστράτηγους και Υποστράτηγους σε θέση Αντιστράτηγου, όταν παρίσταται ανάγκη, τον Αρχηγό του Στόλου, τον Αρχηγό της Τακτικής Αεροπορίας, τον Υπαρχηγό και τον Επιτελάρχη του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ), μετά από κοινή πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ και του Αρχηγού Γενικού Επιτελείου του οικείου Κλάδου.

ιζ) Αποφασίζει για προαγωγές και αποστρατείες των αξιωματικών, όπου και όπως ο παρών και οι ειδικοί νόμοι ορίζουν.

ιη) Αποφασίζει σχετικά με ζητήματα για τη ρύθμιση των οποίων απαιτείται η συνεργασία περισσότερων του ενός υπουργείων.

ιθ) Κάθε άλλη αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Α. η οποία δεν αντίκειται στις ανωτέρω αναφερόμενες, ορίζεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από πρόταση του Πρωθυπουργού.

κ) Οι αποφάσεις του Α.Σ.Ε.Α. κοινοποιούνται στα υπουργεία που αναφέρονται ή αφορούν αυτά. Τα υπουργεία υποχρεούνται να λαμβάνουν τα αποφασιζόμενα μέτρα από το Α.Σ.Ε.Α., εκδίδοντας ή προκαλώντας τις αναγκαίες για την εφαρμογή τους διοικητικές πράξεις, προβαίνοντας, όταν χρειάζεται, και στις απαραίτητες ενέργειες για ρύθμιση τους. Τα κύρια όργανα Διοίκησης των Ενόπλων Δυνάμεων για την εφαρμογή των αποφάσεων της Κυβέρνησης, της Βουλής και του Α.Σ.Ε.Α υπό την Πολιτική Διοίκηση και εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και του Υφυπουργού ή Υφυπουργών Εθνικής Άμυνας και την Στρατιωτική Διοίκηση του ΓΕΕΘΑ και υπό την Διοίκηση αυτού Αρχηγών των Γενικών Επιτελείων των τριών Κλάδων, του Στρατού Ξηράς, του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας, είναι:

α) το Συμβούλιο Άμυνας (Σ.Α.Μ), β) το Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (Σ.Α.Γ.Ε), γ) τα κατά Κλάδο των Ενόπλων Δυνάμεων Ανώτατα Συμβούλια (ΑΣΣ-ΑΝΣ-ΑΑΣ), δ) η Γενική Διεύθυνση Εξοπλισμών (Γ.Δ.Ε.), ε) η Γενική Διεύθυνση Αμυντικής Βιομηχανίας - Έρευνας και Τεχνολογίας.

Με αυτή την πρόταση η λειτουργία των Ε.Δ συνδυαστικά με τις προτάσεις των πιο πάνω αναφερόμενων άρθρων καθίστανται ανεξάρτητη προς τις όποιες μικροκομματικές επιδιώξεις, υπερεθνική και ελεύθερη για να μπορέσουν τα στελέχη της να φέρουν εις πέρας την ιδιαίτερα δύσκολη αποστολή τους.

Στρατιωτική Θητεία

Αποτελεί Κοινωνική Προσφορά προς την Πατρίδα και πρέπει να είναι αποδεκτή από όλους και όλες χωρίς αντίλογο και εξαιρέσεις.

Άρθρο 4 παράγραφος 6

Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα

Κάθε Έλληνας που μπορεί να φέρει όπλα είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας, σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων.

Επ' αυτού θέλω να αναφέρω ότι θα πρέπει επιτέλους να ξεκαθαρίσει μια και καλή το κοινωνικό δόγμα «Προσφορά στην Άμυνα της Πατρίδας», ότι δηλαδή όλοι οι Έλληνες Πολίτες, ασχέτως φύλλου και ικανοτήτων, είμαστε ίσοι ενώπιον του νόμου καθώς και στις υποχρεώσεις και στις απαιτήσεις απέναντι στην κοινωνία. Όλοι πρέπει να προσφέρουμε ασχέτως πνευματικών ή σωματικών ικανοτήτων μας, μη εξαιρουμένων και των ΑΜΕΑ,

με προσόντα των οποίων τους επιτρέπουν να εργαστούν στον Δημόσιο ή τον Ιδιωτικό τομέα ή των αντιρρησιών συνείδησης ή των «ψυχοσωματικά ανάκανων».

Προτεινόμενο άρθρο σε αντικατάσταση της παρ 4 του 4 ου άρθρου.

«Κάθε Έλληνας πολίτης ασχέτως φύλλου είναι υποχρεωμένος να συντελεί στην άμυνα της Πατρίδας υπηρετώντας ανάλογα με τις σωματικές ή/και πνευματικές δυνατότητές του, αλλά και τις υφιστάμενες τεκμηριωμένες θρησκευτικές πεποιθήσεις του, σε ένοπλες ή όχι θέσεις και γενικά στρατιωτικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες κοινωνικής προσφοράς ως εναλλακτική θητεία, ανάλογα με τις εκάστοτε υφιστάμενες ανάγκες και σύμφωνα με τους ορισμούς των νόμων.»

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αντί επιλόγου θα ήθελα να αναφερθώ στη «μεγάλη σκιά» που βλέπουμε όντας φυλακισμένοι και με τη πλάτη προς την έξοδο και την οποία ονομάζουμε «χρέος».

Μία κυβέρνηση εάν προβεί για τη κάλυψη των δημοσίων δαπανών ή/και έργων στην άμεση ή έμμεση φορολόγηση, το σίγουρο είναι ότι όποιο όφελος λάβει από τα έργα θα το χάσει από τη δυσaráσκεια των πολιτών, καθώς θα βλέπουν τα μειώνεται ο πλούτος τους. Με το να εκδοθούν ομόλογα και μάλιστα μακροχρόνια, οι πολιτικοί που είναι στην εξουσία επιτυγχάνουν (εκείνη τη χρονική στιγμή) να έχουν ταυτόχρονα χαμηλή φορολογία, επίδειξη δημοσίων και κοινωφελών έργων, μείωση της ανεργίας, αύξηση του δείκτη ανάπτυξης, ρευστότητα και δημιουργία κλίματος ευφορίας στους πολίτες.

Για του πολιτικούς της εξουσίας πίσω από αυτή την κατά τα άλλα, καλή κοινωνική απόφαση, κρύβεται το πολιτικό κέρδος που θα αποκομίσουν, καθώς οι πολίτες μέσα από το λανθάνων αίσθημα πλουτισμού θα επικροτήσουν με τη ψήφο τους τη πολιτική και θα τους επιτρέψουν να παραμείνουν περισσότερα χρόνια στην εξουσία και τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, με ότι αυτό συνεπάγεται για το ίδιο όφελος των πολιτικών.

Η σκέψη της αποπληρωμής στο μέλλον δεν απασχόλησε ποτέ κανέναν πολιτικό, στην ουσία όμως ούτε και κανένα θεσμικό δανειστή. Ο πολιτικός ευελπιστεί να έχει αποσυρθεί από την ενεργό πολιτική στη λήξη τους για να μην υποστεί τις επιπτώσεις σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής. Ευελπιστεί επίσης ότι ο μέλλον πολιτικός θα βρει και θα ανανεώσει το χρέος με άλλα μακροχρόνια ομόλογα για να συνεχίσει η ζωή ομαλά. Από την άλλη ο δανειστής αποδέχεται αυτή τη μακροχρόνια εξάρτηση καθώς μέσα από τη διαδικασία κρατικού δανεισμού μπορεί και εξασφαλίζει έμμεσα οικονομικά οφέλη πολλές φορές πολλαπλάσια ακόμη και του ονομαστικού κεφαλαίου δανεισμού.

Αυτός είναι ο πραγματικός λόγος που οι θεσμικοί δανειστές κρατικών ομολόγων πολλές φορές δέχονται ως σημείο βοήθειας προς το κράτος δανειστή τη διαγραφή μέρους ή ολόκληρου του χρέους του. Το να συμμετέχεις σε μια κρατική δανειοδότηση με βάθος χρόνου 10 ή και 30 χρόνια, εμπεριέχει πολλαπλά οφέλη, τα οποία λόγω της δανειακής εξάρτησης καθίστανται σίγουρα και αδιάφορα της όποιας πολιτικής ηγεσίας και κρατικής νομοθεσίας που θα εφαρμοστεί. Μια τέτοια τοποθέτηση κεφαλαίου είναι στο τέλος πολύ πιο επικερδής από ένα μονοσήμαντο και σίγουρο βραχυπρόθεσμο κέρδος.

Κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Δημοκρατίας και εσείς οι πολιτικοί ηγέτες ΟΛΩΝ των κομμάτων, κοινοβουλευτικών και μη, σας παρακαλώ να λάβετε υπόψη τα λεγόμενα των σπουδαίων προγόνων μας, να σταθμίσετε ο καθένας τον εαυτό σας, το τι είναι, το τι θέλει να πράξει και για ποιον. Θα πρέπει τέλος πάντων να αποφασίστε "για την Ελλάδα ρε γαμώτο", που είπε και η μεγάλη Βούλα Πατουλίδου στους Ολυμπιακούς της Βαρκελώνης.

Είθε να υπάρξουν ικανοί απόγονοι συνεχιστές των μεγάλων πράξεων των σπουδαίων προγόνων μας.

Είθε να υπάρξουν Πολιτικοί που να αγαπήσουν την Πατρίδα πιο πολύ από την καρέκλα τους, που να έχουν αν μη τι άλλο **ΦΙΛΟΤΙΜΟ**.

Σας ευχαριστώ

Ιωάννης Πατινώτης

13 Δεκέμβρη 2017

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Ε΄

Εισαγωγή: Αντιστρατήγου εα Κακουδάκη Ιωάν.

ΠΑΤΡΙΔΑ

- Η πατρίδα είναι η πρώτη εθνικοκοινωνική βάση του ανθρώπου πάνω στη φλούδα της Γης.
- Η πατρίδα ανήκει σε όλους μας και κανένας μας δεν είναι η πατρίδα!
- Το Εθνικό φρόνημα καλλιεργείται από του λίκνου μέχρι του φερέτρου και είναι ευθύνη όλων των Ελλήνων.
- Για το εθνικό φρόνημα απαιτείται συνεργασία και καλλιέργεια όλων των Υπουργείων, κατά περίπτωση.
- Αφύπνιση και σύμπραξη όλων των φορέων (ΜΜΕ, Σχολείων, Εκκλησίας, Συλλόγων).
- Σχετική νομοθεσία προσαρμοσμένη στην Πατρίδα μας.
- Συνεργασία ΓΕ με Ενώσεις Αποστράτων και παροχή βοήθειας, όπου απαιτηθεί. (Διαλέξεις, Ομιλίες, Τ/Ο, Ρ/Φ κλπ.).
- Το τρίπτυχο ΠΑΤΡΙΔΑ-ΘΡΗΣΚΕΙΑ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ παραμένει ο οδοδείκτης και φάρος των Ελλήνων.
- Το μεταναστευτικό απαιτεί ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ προσοχή και καλύτερο χειρισμό, γιατί εγκυμονεί πολλούς και μεγάλους μελλοντικούς κινδύνους για τη Χώρα μας.
- Ο σεβασμός της εθνικής κληρονομιάς, των εθνικών παραδόσεων, των αρχαίων μνημείων, των ηθών και εθίμων αποτελεί αναπόσπαστο και ιερό καθήκον του Έλληνα πολίτη!
- Ο τουρισμός στην εποχή μας παρέχει αναμφισβήτητες ωφέλειες, είναι ισχυρός πολιτιστικός παράγοντας, αποτελεί την κυριότερη πηγή πλούτου, αλλά εγκυμονεί και κινδύνους και απαιτεί λήψη μέτρων για τη μείωση των μειονεκτημάτων του.
- Η πολιτική να μην επεμβαίνει στις προαγωγές και τοποθετήσεις των στελεχών των ΕΔ και να υπάρχει ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ!
- Η πατρίδα έχει υμνηθεί και προβληθεί διαχρονικά από την αρχαία και νέα γραμματεία με αποκορύφωμα το: «Μητρός τε και πατρός τε και των άλλων προγόνων απάντων τιμιώτερον εστί η πατρίς...» (Πλάτ.Κρ.,12) και
- Δε ζει χωρίς πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή.(Παλαμάς)
- Πέφτουμ' εμείς, το έργο μας για την πατρίδα μένει. (Σολωμός)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

- Αποτελεί το πρώτιστο και κορυφαίο θέμα της Χώρας μας λόγω της γεωπολιτικής της θέσης στον παγκόσμιο χάρτη.
- Η ιστορία αποδεικνύει ότι πάντα εκούσα-άκουσα η Χώρα μας βρέθηκε στη δίνη των παγκόσμιους πολέμων και αυτό θα συμβεί και στο μέλλον. Είναι αδύνατο να μείνει ουδέτερη.
- «Ο εξ Ανατολών Κίνδυνος» παραμένει ορατός και ενεργός.
- Η εθνική συνείδηση είναι η μεγαλύτερη αποτρεπτική δύναμη και η καλλιέργειά της το ισχυρότερο αποτρεπτικό όπλο.
- Η αναγκαιότητα των ΕΔ είναι αναμφισβήτητη και πρέπει παντοιοτρόπως να προβάλλεται.

- Η σύμπραξη στρατού και λαού είναι ο πολλαπλασιαστής της δύναμης, της ειρήνης, της αποτροπής ή της διεξαγωγής ενός πολέμου.
- Είναι άξια επαίνου τα στελέχη των ΕΔ., που παρά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες παραμένουν ακλόνητα και πιστά με ελληνοπρέπεια στις αρχές, τις αξίες και στο καθήκον! Τους αξίζει κάθε δυνατή κοινωνική συμπαράσταση στο μέτρο του εφικτού.
- Η αρωγή του στρατού σε δύσκολες καταστάσεις επιβάλλεται να είναι εμφανής και δυναμική για την τόνωση του εθνικού φρονήματος και τη σύσφιξη λαού-στρατού.
- Η διαχρονική ασυμφωνία των πολιτικών δυνάμεων «θέση-αντίθεση» δεν προάγει και δεν συντηρεί το εθνικό φρόνημα και δημιουργεί βλαπτική εθνική πόλωση!
- Αγαστή συνεργασία των ΕΕ και ΕΑ στελεχών των ΕΔ.
- Υπάρχει σήμερα απαξίωση των στελεχών και των ΕΔ, γενικότερα. Ωστόσο, παραμένει κορυφαίος θεσμός της κοινωνίας μας ο ΣΤΡΑΤΟΣ με ποσοστό 80% (2015) και πρέπει να διατηρηθεί.
- Αξιοποίηση στελεχών ε. α. των ΕΔ με την τοποθέτηση εθελοντικά αμισθί σε διάφορες θέσεις κοινωνικής προσφορά (αρχαιολογικοί χώροι, κτίρια, άλση, δάση κλπ.)
- Οι εισηγήσεις του ΣΑΓΕ για την εθνική άμυνα πρέπει να γίνονται αποδεκτές από την Πολιτική Ηγεσία.
- Ο Α/ΓΕΕΘΑ να συμμετέχει πάντοτε με ψήφο στο ΚΥΣΕΑ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ

- Στρατός υπό τη στενή έννοια του όρου είναι ο εκάστοτε στρατευμένος ελληνικός λαός και υπό την ευρεία έννοια: Στρατός = στρατευμένοι (υπό τα όπλα) + εφεδρεία + στρατεύσιμοι (οι δυνάμενοι να στρατευθούν).
- Το οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα της Χώρας μας επιβάλλει καθολική στράτευση των ανδρών στο 18ο έτος της ηλικίας των με διάρκεια 12 μηνών, το ελάχιστο.
- Εξαγορά της θητείας ΜΟΝΟ σε εξαιρετικές περιπτώσεις.
- Αυστηρότερα κριτήρια απαλλαγής στράτευσης και σωματικής ικανότητας (I/2, I/3, I/4, I/5).
- Υποχρεωτικά όλοι να υπηρετούν σε Μονάδες Εκστρατείας(ακόμη και οι I/3, I/4.
- Παρατηρείται, νομίζω, μεγάλη τάση αποφυγής των νέων για στράτευση!
- Στράτευση των γυναικών στον οργανωτικό βαθμό που απαιτείται για την λειτουργία και την οροφή των ΕΔ και την κάλυψη διοικητικών θέσεων, ώστε να είναι εφικτή η απομάκρυνση των οπλιτών από τα γραφεία και η εκπαίδευσή τους στα σύγχρονα οπικά συστήματα και στη σύγχρονη τακτική του πολέμου σε μονάδες εκστρατείας, δημιουργώντας αντίστοιχη εκπαιδευμένη εφεδρεία.
- Σταδιακή ανανέωση των ηλικιωμένων ΕΠΟΠ.
- Οι ΕΔ της Χώρας μας πρέπει να είναι πάντοτε σε ετοιμότητα.
- Επικοινωνία στρατού και νεολαίας. Επισκέψεις σχολείων σε ΑΣΕΙ(ΣΣΕ-ΣΝΔ-ΣΙ-ΣΣΑΣ), ΑΣΣΥ (ΣΜΥ-ΣΜΥΝ-ΣΤΥΑ-ΣΥΔ) στρατόπεδα, στρατιωτικά. εργοστάσια κλπ).

- Εθνική καθοδήγηση (εργασίες, ομιλίες, διαλέξεις από στελέχη ΕΕ και ΕΑ ΤΩΝ ΕΔ σε Σχολεία, Πανεπιστήμια, Συλλόγους κλπ.).
- Διαπολιτισμική εκπαίδευση και Ολιστική παιδεία για τον πολιτισμό και τα εθνικά οράματα των Ελλήνων.
- Συστηματική εκπαίδευση της εφεδρείας, που αποτελεί τον ακρογωνιαίο πυλώνα των ΕΔ.
- Εργασίες, μελέτες, εισηγήσεις ΕΑ στελεχών, Συνδέσμων, Συλλόγων κλπ. προς τα ΓΕ.(εθελοντική προσφορά.).

Σημείωση: Απαιτείται σε πολλά θέματα πολιτική βούληση και συνεκδοχικά συνταγματική και λοιπή νομοθεσία, κατά περίπτωση. Όχι εφησυχασμός!

Η Χώρα μας «αεί πόλεμον ΑΚΗΡΥΚΤΟΝ είναι».

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΣΤ΄

Παρέμβαση (Καρακώστα Αθαν.- Αντγου ε.α.)

με θέμα «ΠΑΤΡΙΔΑ - ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ - ΘΗΤΕΙΑ»

1. Θεωρώ, εισαγωγικά, απαραίτητη την περιγραφή ορισμένων προϋποθέσεων-παραδοχών οι οποίες σχετίζονται με το θέμα μας, προκειμένου στη συνέχεια να συνθέσω ολιστικά την άποψή μου γι' αυτό (το θέμα δηλ.).

2. Θα αρχίσω με τους ορισμούς των λέξεων-εννοιών του θέματος, για την «Πατρίδα» δηλ., την «Εθνική Άμυνα» και τη «Θητεία».

ΠΑΤΡΙΔΑ λοιπόν ορίζεται ως :

- Ο τόπος που γεννήθηκε και μεγάλωσε κάποιος
- Ο τόπος που για άλλους λόγους, δένεται κάποιος συναισθηματικά και όχι μόνο
- Ο χώρος της προσωπικής του καθενός ευδαιμονίας, καθώς επίσης και
- Ο τόπος όπου γεννήθηκε και καλλιεργήθηκε κάτι για πρώτη φορά

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ κατά “ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ” αλλά και με την ίδια σχεδόν φρασολογία σε αποφάσεις του Συμβουλίου Επικρατείας, 2292/1995, 2192/20114 και όχι μόνο, ορίζεται ως:

Η σύνθετη έννοια που περιλαμβάνει κάθε μορφή υπεράσπισης ενός Έθνους έναντι επιβουλών και διεκδικήσεων που - άμεσα ή έμμεσα - απειλούν την ύπαρξη, την επιβίωση και ακεραιότητά του. Δεν είναι δε τυχαίο ότι η έννοια της άμυνας έχει συνδεθεί με την έννοια του Έθνους (μιλούμε για Εθνική Άμυνα), αφού η άμυνα αναλαμβάνεται και ασκείται κυρίως από τις ένοπλες δυνάμεις μιας χώρας, για να διαφυλαχθούν τα ιερά και όσια τα οποία συνιστούν ένα Έθνος, δηλ. η πατρίδα, η θρησκεία, η οικογένεια, οι θεσμοί, η ελευθερία, η δημοκρατία, η παιδεία, ο πολιτισμός. Κάθε δε αντίσταση και αγώνας ένοπλος ή ηθικός εναντίον έμπρακτης ή επαπειλούμενης αμφισβήτησης των κυριαρχικών δικαιωμάτων, της ελευθερίας και αξιοπρέπειας ενός Έθνους συνιστά ότι ονομάζουμε ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ.

Η ΘΗΤΕΙΑ προέρχεται από την αρχαία λέξη «Θης - Θητός» (Θήτες και Θητεία) που σήμαινε αυτόν που εργαζόταν με μισθό για ορισμένο χρόνο. Διαχρονικά κατέληξε να χρησιμοποιείται ως όρος, για το χρόνο υπηρετήσης των κληρωτών στις ένοπλες δυνάμεις αλλά και για την υπηρεσία σε θέσεις στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομείς, για ορισμένο πάντα χρόνο.

3. Συνεχίζω με την απαρίθμηση και των άλλων παραδοχών-προϋποθέσεων, όπως:

α. Η γεωπολιτική και γεωστρατηγική θέση της Ελλάδος σε συνδυασμό με τους γείτονες και ιδιαίτερα τις επιδιώξεις της Τουρκίας στο Αιγαίο και την Κύπρο, μαζί και οι πολυδάπανοι εξοπλισμοί της απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή στις επιλογές μας, χωρίς να παρασυρόμαστε από μερίδα «ειδικών» που καθησυχάζουν λέγοντας ότι δεν θα αφήσουν να γίνει κάτι με την Ελλάδα!

β. Η οικονομία της χώρας μας λόγω της πολυετούς κρίσεως θα εξακολουθήσει να είναι προβληματική για χρόνια, με προφανείς τις επιπτώσεις εφαρμογής αξιόπιστου αμυντικού δόγματος και επίτευξης της αποτροπής, γενικότερα. Αρχή του «κόστους/αποτελεσματικότητας».

γ. Το σοβαρότατο δημογραφικό πρόβλημα με ότι αυτό συνεπάγεται για το διαθέσιμο ανθρώπινο δυναμικό ως παράγοντα της μαχητικής ισχύος της χώρας δεν φαίνεται να ανησυχεί τις πολιτικές δυνάμεις στο βαθμό που θα έπρεπε.

δ. Ο θεσμός της υποχρεωτικής θητείας διαχρονικά πέρασε από διάφορες εναλλαγές με την υποχρεωτική θητεία να επικρατεί σχεδόν καθολικά μέχρι και τους δύο τελευταίους

μεγάλους πολέμους οπότε και άρχισε σιγά-σιγά να καταργείται π.χ. από το Ηνωμένο Βασίλειο το 1962 και από τις ΗΠΑ το 1973 μετά τις αρνητικές εμπειρίες του πολέμου στο Βιετνάμ. Σήμερα, χώρες με υποχρεωτική θητεία είναι: Το Ισραήλ/36 και 24 οι γυναίκες, Κύπρος/24, Τουρκία/15, Ρωσία-Φινλανδία-Νορβηγία-Δανία-Ουκρανία-Πολωνία και Λιθουανία/12, Εσθονία/11, Ελλάδα/9 και Αυστρία-Σερβία-Ελβετία/6. Πρόσφατα, η Σουηδία επανέφερε την υποχρεωτική θητεία 12 μηνών.

ε. Η απόδοση των κλάσεων των κληρωτών στην Ελλάδα είναι περιορισμένη όχι μόνο λόγω του δημογραφικού προβλήματος αλλά και της ελαστικότητας των νόμων για τις απαλλαγές - περιλαμβανομένης και της εναλλακτικής θητείας - αλλά και του φαινομένου της ανυποταξίας.

στ. Η αντιμετώπιση τώρα των αναγκών των ενόπλων δυνάμεων σε ανθρώπινο δυναμικό, ενώ είναι αναγκαία η προσφυγή σε «επαγγελματίες» για την επάνδρωση των εξελιγμένων οπλικών συστημάτων, η επέκταση του συστήματος αυτού (των επαγγελματιών δηλ.) και για καθήκοντα και υπηρεσίες που μπορούν να καλυφθούν από κληρωτούς είναι ασύμφορη και οικονομικά ιδιαίτερα επιβαρυντική. Υπόψη όμως ότι, οι επαγγελματίες μεγαλώνοντας προσφέρουν λιγότερο.

ζ. Η τάση χαλάρωσης εδώ και χρόνια, της επένδυσης και στις ΗΘΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ως πολλαπλασιαστική δύναμews, αποτελεί αρνητικό στοιχείο της ποιότητας του ισοζυγίου της μαχητικής μας ισχύος.

η. Επίσης, η κοινωνική υποχώρηση στην υποστήριξη κατά προτεραιότητα των υπέρτατων αγαθών, όπως αυτά αναφέρονται στους ορισμούς της «Πατρίδος» και της «Εθνικής Άμυνας», έναντι της προπαγάνδας των φιλειρηνικών πεποιθήσεων και της ηθικής δήθεν εναντίωσης στο φαινόμενο του «πολέμου» από «επιτήδειους», διευκολύνει ακατανόητα την χαλαρή έως και προκλητική θεσμοθέτηση κανόνων με δυσνόητες μάλιστα «ερμηνευτικές διατυπώσεις», που αντίκεινται στο σωστό κατά τα άλλα πνεύμα του Συντάγματος, «περί ισότητας και συνεισφοράς των πολιτών».

4. Κατόπιν των παραπάνω η συνοπτικά, «ολιστική άποψη-πρότασή μου» είναι η εξής:

α. Η υποχρεωτική θητεία να παραμείνει ως βασικός θεσμός και να αυξηθεί άμεσα στους 12 μήνες, κυρίως για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων σε προσωπικό. Για την εξασφάλιση του αναγκαιού προσωπικού των ενόπλων δυνάμεων, ενδεικτικά, μία αναλογία 70% κληρωτοί και 30% επαγγελματίες, θεωρείται επιχειρησιακά αποτελεσματική και οικονομικά εφικτή.

β. Η στράτευση να γίνεται στην ηλικία των 18 ετών αφού οι νέοι δώσουν εξετάσεις για τα Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Οι επιτυγχάνοντες στις εξετάσεις θα εγγράφονται κανονικά για τις σπουδές τους, μετά τη 12-μηνη θητεία τους.

γ. Να αυστηροποιηθεί η στρατολογική νομοθεσία σε ότι αφορά τις απαλλαγές και τις ανυποταξίες, αλλά και η ερμηνεία των διατάξεων του Συντάγματος για τη σύνταξη των νόμων περί εναλλακτικής θητείας να είναι πιο συντηρητική.

δ. Η Πολιτεία να λάβει ουσιαστικά μέτρα υποστήριξης ενός αξιόπιστου και σταθερού προγράμματος επίλυσης του δημογραφικού προβλήματος.

ε. Ανάλυση ανάλογης - ουσιαστικής δηλ. - πρωτοβουλίας ΠΑΙΔΕΙΑΣ των νέων και της κοινωνίας σε ότι αφορά τις ΗΘΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ και τα ΥΠΕΡΤΑΤΑ ΑΓΑΘΑ όπως είναι αυτά των κυριαρχικών δικαιωμάτων, της ελευθερίας και αξιοπρέπειας του Έθνους μας που πάσει θυσία πρέπει να διαφυλαχθούν.

Αντιστράτηγος εα Καρακώστας Αθαν.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Ζ΄

ΕΙΣΗΓΗΣΗ Αντιπετεράρχου εα Ιατρίδη Κων.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Ζούμε πραγματικά σε μια δύσκολη εποχή. Ίσως τολμώ να πώ σε μια από τις δυσκολότερες της νεότερης ιστορίας μας. Βιώνουμε μια απίστευτη ηθική και οικονομική κρίση η οποία έχει δυσμενείς επιπτώσεις σε όλους τους τομείς. Η οικονομική κρίση και οι πολιτικές λιτότητας των Μνημονίων, έχουν πλήξει και τον εξαιρετικά ευαίσθητο χώρο των Ενόπλων μας Δυνάμεων.

Ζούμε σε ένα κόσμο ο οποίος αλλάζει, ζούμε σε ένα γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από αστάθεια, από ανατροπές, από κινδύνους και από εξαιρετικά μεγάλη ρευστότητα. Χωρίς την κατοχύρωση της εθνικής ασφάλειας, χωρίς ισχυρές ΕΔ, ούτε οικονομία μπορεί να λειτουργήσει, ούτε επενδύσεις μπορούν να γίνουν, ούτε ο τουρισμός μπορεί να λειτουργήσει στη χώρα. Μας εξασφαλίζουν, λοιπόν, το μείζον αγαθό».

Οι περικοπές των αμυντικών δαπανών τα τελευταία χρόνια, χωρίς εκτίμηση των συνεπειών στην λειτουργικότητα των ΕΔ και χωρίς σχέδιο, δημιούργησε και θα δημιουργήσει στο μέλλον πολλαπλά και μη αναστρέψιμα προβλήματα στην ασφάλεια και την εθνική κυριαρχία της χώρας. Οι περικοπές στους λειτουργικούς και αναπτυξιακούς Προϋπολογισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, είχαν ως αποτέλεσμα να οδηγήσουν στον περιορισμό της λειτουργικότητας, της υποστήριξης, της επιχειρησιακής εκπαίδευσης, της διαθεσιμότητας και ανανέωσης βασικών οπλικών συστημάτων και του κυρίου υλικού, ενώ συνεχίζεται μέχρι σήμερα η διατήρηση μιας αντί οικονομικής και παρωχημένης αλλά και δυσκίνητης δομής. Επιπλέον μείωσαν σημαντικά τη στρατιωτική παρουσία μας στις περιοχές κρίσιμου εθνικού ενδιαφέροντος. Και αυτό είναι άδικο και επικίνδυνο για τη χώρα μας και για τους Έλληνες. Και όλα αυτά χωρίς τη δυνατή κραυγή και δυναμική αντίσταση της Στρατιωτικής Ηγεσίας.

Όταν η αδικία γίνεται νόμος η Αντίσταση είναι καθήκον. Διαφορετικά ο σιωπών δοκεί συναινείν!

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι η οικονομική αδυναμία την οποία βιώνει η χώρα μας πλήττει πέραν των ανωτέρω και το αξιόμαχο των ΕΔ. Αν υποστηρίζουμε το αντίθετο τότε ή είμαστε αφελείς ή αιθεροβατούμε ή λέμε ψέματα στον Ελληνικό Λαό. Προσωπικά όμως πιστεύω ακράδαντα, ότι οι ΕΔ της χώρας, παρά τα προαναφερθέντα προβλήματα, έχουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες αποτροπής και διαφύλαξης της εδαφικής ακεραιότητας της Πατρίδος μας. Σε όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, οι διοικήσεις και το προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν υπερβάλλει εαυτούς και ξεπέρασαν τις παρεχόμενες δυνατότητες για να ελαχιστοποιήσουν τις αρνητικές επιδράσεις στην επιχειρησιακή ετοιμότητα των ΕΔ. Όμως τα προβλήματα είναι τεράστια και αν δε δοθούν λύσεις άμεσα, η κατάσταση θα χειροτερεύσει και θα γίνει μη αναστρέψιμη.

Τα ερωτήματα σήμερα είναι πολλά και απαιτούν απαντήσεις.

Τι ΕΔ θέλουμε? Τι Στρατιωτικές Σχολές θέλουμε όταν κάθε χρόνο μειώνονται οι εισακτέοι? Πρέπει να αυξηθεί η Στρατιωτική θητεία? Τι θα γίνει με τη στράτευση των γυναικών? Πως θα εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η λειτουργία της Αμυντικής μας Βιομηχανίας? Πως θα αυξηθεί το Αξιόμαχο των ΕΔ? Σε όλα αυτά πρέπει να δώσει απαντήσεις η Πολιτικοστρατιωτική Ηγεσία.

Οι καιροί απαιτούν Στρατιωτική ηγεσία με προβλεπτική ικανότητα, στρατηγική διαίσθηση, αποφασιστικότητα, φιλοπατρία και πάνω από όλα επαγρύπνηση και δυναμικές απαντήσεις!

Και Πολιτική Ηγεσία που να διασφαλίζει τις συνθήκες ώστε άφοβα, αξιοκρατικά και απρόσκοπτα να εκτελούνται τα ανεξάρτητα διοικητικά καθήκοντα του στρατεύματος, χωρίς κομματικές παρεμβάσεις.

Ο Ηγέτης είναι υπεύθυνος για ό,τι πράττει και όσα παραλείπει να πράξει.

Μάρκος Αυρήλιος

Αντιπτέραρχος (Ι) εα. Κων/νος Ιατρίδης
Επίτιμος Δκτης ΔΑΥ
Γεν. Γραμματέας ΚΙΒΩΤΟΥ Ολιστικής Παιδείας

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Η΄ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑΣ ΚΙΒΩΤΟΥ

ΠΑΤΡΙΔΑ

A) Αντιλήψεις.

Το πρώτο συστατικό στοιχείο του θέματος μας, η Πατρίδα, εμπεριέχει ύλη, πνεύμα και.. "πολλαπλότητα". Για μερίδα του πληθυσμού, αναφέρεται σε έδαφος, σύνορα, διαχωριστικές γραμμές από τους "άλλους", τους "ξένους".

Για (ευτυχώς) περισσότερους, εκφράζει και πνευματικά επιτεύγματα που είναι ο "χυμός"/αποτέλεσμα των προσπαθειών μιας πολιτείας και τελικά "συνέχει" μία Πατρίδα.

B) Αρετές

Οι πρόγονοι (μας) βάζουν στην εξίσωση τις πολλές, ιδιαίτερες πατρίδες που γι' αυτούς εκφράζουν ακόμη μεγαλύτερη ταύτιση με τον διπλανό τους, και με απόλυτη πίστη σε ανδρείες ενέργειες, από το πεδίο της μάχης (Πολεμική Αρετή} έως την καθημερινή μάχη που ατομικά δίνει στον στίβο της ζωής ο άνθρωπος. Παράλληλα όμως, και συχνά, εν μιά νυκτί, υπήρχε η μία πατρίδα, που άφηνε κατά μέρος τις εσωτερικές συμπλοκές και, για υπεράσπιση ΚΟΙΝΩΝ ΑΞΙΩΝ (ο συγκρητισμός που αναφέρει ο Πλούταρχος) αμυνόταν (περίπτωση Περσικών Πολέμων) ή περνούσε ακόμα και σε επίθεση σε άλλη ήπειρο(Μ. Αλέξανδρος).

Είναι άραγε οι αξίες "εποχικές";

Το όμαιμον, το ομόγλωσσον και τα..ομότροπα του Ηροδότου συνιστούν πλέον πατρίδα;

Εάν η απάντηση είναι αρνητική, δεν θα πρέπει να αναφερόμαστε σε εκείνους,

διότι σε κάθε πολεμική εμπλοκή ενέχεται διαφορετικός συμβολισμός.

- "Θερμοπύλες",σήμαινε κατέρχομαι στο πεδίο της μάχης, χωρίς έγνοια για...logistics, "αυτοί είναι πολλοί ,εμείς λίγοι".

- "Αργινούσες"-που δεν διδάσκονται στα ελληνικά σχολεία -σήμαινε ηθική και πολεμική αναγνώριση των νεκρών που δεν εγκαταλείπονται για οποιονδήποτε λόγο στο πεδίο της μάχης.

-"Μαραθών", όχι μόνο νίκη, αλλά προσφορά όπως εννοεί ο διαμελισμός του στρατιώτη (αδελφού του Αισχύλου) Κυναίγειρου.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Είναι η οφειλή που εξαργυρώνεται και πέραν πολεμικών συνθηκών.

Ο πολίτης εκτός από στρατιώτης, υπερασπίζεται την Εθνική Άμυνα κυριολεκτικά όπου σταθεί και όπου βρεθεί,αρνούμενος να διαπραγματευθεί ό,τι ανήκει στον τόπο του ή να προσβάλει ιδέες, για τις οποίες πολέμησαν προηγούμενες γενιές και έμμεσα ή άμεσα εξηγούν την δικιά του επιβίωση.

Γίνεται αντιληπτό ότι πολίτης και στρατιώτης συνυπάρχουν σε μία οντότητα αδιάλειπτης επαγρύπνησης.

Αυτό αναφέρεται και στην γυναίκα, που, στην χώρα μας,από την αρχαιότητα ετύγχανε σεβασμού, ως ιδιαίτερης γενναιότητας (Αμαζόνες), όσο και προσόντα για στρατιωτική ηγεσία (Αρτεμισία).

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΘΗΤΕΙΑ

Θεωρία χωρίς πράξη και συγκεκριμένες προτάσεις δεν συνιστούν γόνιμο διάλογο.

Προτείνονται με αγάπη και, καλόπιστα, τα κατωτέρω.

1. Γυναίκες και Άνδρες να υπηρετούν την πατρίδα για 2 έτη στα δεκαοκτώ τους.

Η Ψυχο-σωματική διάπλαση για νέους και νέες με την εκπαίδευση στον στρατό είναι το πρώτο αγαθό που ενισχύεται και παρέχεται χωρίς ανταλλάγματα.

2.Εάν κατά την θητεία, αποκτάται μία ειδικότητα και ένα πρώτο πτυχίο(όπως πληροφορούμεθα οι Ένοπλες Δυνάμεις έχουν τις υποδομές)αφαιρείται μονομιάς ο μόνιμος ισχυρισμός των νέων ότι η θητεία είναι χάσιμο χρόνου.

Πόσω μάλλον, όταν παρέχεται, σε επόμενη φάση, πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου, διότι αυτό συνεπάγεται εθελοντική παραμονή για 2-3 χρόνια στο στράτευμα επιπλέον για την ολοκλήρωση του από ένα αξιόλογο αριθμό οπλιτών.

Οφείλεται όμως να επισημανθεί,ότι τα ανωτέρω εμπλέκουν αυτονόητα το ανθό της στρατιωτικής εκπαίδευσης (π.χ Ευέλπιδες, όχι κατώτεροι αξιωματικοί).

3.Έχοντας ήδη ανοίξει τις θύρες του ο στρατός σε επισκέψεις σχολείων, εάν αφεθεί από τους υπεύθυνους της Πολιτείας, μπορεί να παίξει και άλλους παιδαγωγικούς ρόλους (ενδεικτικά, να κάνει το μικρό παιδάκι να καταλάβει μέσω μιας επίδειξης πώς, στρώνουν ένα κρεβάτι -η σύγχρονη Ελληνίδα μητέρα δυστυχώς δεν το μεταδίδει στο βαθμό που της αντιστοιχεί-)

4.Επίσης, με επισκέψεις σε σχολεία, αξιωματικοί συνεργαζόμενοι με γυμναστές, θα μπορούσαν να παρακολουθούν την φυσική αγωγή και εξέλιξη της διάπλασης των πλέον παχύσαρκων παιδιών στην Ευρώπη, των Ελληνόπουλων.

Γιατί τα.....”προγονόπουλα” κατατάσσονταν στον στρατό με ανείπωτη χαρά;

Πήγαιναν κάπου **ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΜΕΝΟΙ** !

-Φυσική Κατάσταση; Ήταν έτοιμοι,αγωνιζόμενοι με συμπολίτες και όχι...βαράκια.

Ο στρατός στα δεκαοκτώ,σήμαινε αύξηση σωματικής ρώμης, που την επιζητούσαν.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Στον Στρατό ήταν αντίστοιχη... Πανεπιστημίου Οξφόρδης.

Μάθαιναν τους Νόμους του Κράτους(σε συνθήκες ησυχίας με.. μουσική συνοδεία αυλού!)και, αδημονούσαν,όπως ήταν φυσικό, να καταταγούν.

Ίσως έτσι εξηγείται το σημερινό αδιέξοδο, σε μία άδικη σύγκριση.

Αισιοδοξία προέκυψε,εν τούτοις, από τον Δημιουργικό Διάλογο, γνωρίζοντας ότι, με ειλικρινή προσέγγιση και διάθεση για λύση προβλημάτων,οι Έλληνες έχουν ικανότητα για ανέλιξη, πράγμα που τους καθιστά επίλεκτα μέλη οποιασδήποτε κοινωνίας στην υφήλιο.

Από την Κοσμητεία

Γρηγόρης Βελουδάκης

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Θ´

«..... ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΗΣ» (1)

ΠΡΟΟΙΜΟ

Οκτώβριος 2015. Το φθινόπωρο σε εξέλιξη. Η Φύση πλημμυρισμένη με θαυμάσια ζεστά χρώματα μάς ανοίγει τη διάθεση για ζωή. Μήνας ξεχωριστός γιατί γιορτάζουμε μία από τις δύο μεγάλες Εθνικές μας Επετείες. Την 28 Οκτ. 1940. Στις μνήμες μας ζωντανεύει το μεγαλειώδες «Έπος του 40». Οι ψυχές μας αναριγούν από το μεγαλείο της γενιάς του «Ελληνικού Θαύματος» που εξανάγκασε την ανθρωπότητα ολόκληρη να υποκλιθεί στο γιγάντιο άθλο ενός μικρού σε μέγεθος λαού, ο οποίος περιέλουσε με ανείπωτη καταισχύνη έναν επηρμένο φασιστικό και κατακτητικό Γίγαντα.

Τα χείλη μας ψελλίζουν με υμνητική υπερηφάνεια: «...αι ημέτεροι Δυνάμεις αμύνονται του Πατρίου εδάφους»!

Και όμως εκείνος ο ψυχικός παλμός μεταπίπτει σε θλίψη όταν ο νους μας στρέφεται στη σημερινή ελληνική πραγματικότητα. Σήμερα η Πατρίδα μας δεν βρίσκεται στην τιμητική θέση που ιστορικά της ανήκει. Τα παιδιά Της δεν νιώθουν την ίδια υπερηφάνεια - αγάπη και ασφάλεια παίρνουν των ομματιών τους προς άγνωστη κατεύθυνση για επιβίωση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο άμεσα ορατός εξωτερικός κίνδυνος από ένστικτο αυτοσυντήρησης μάς συσπειρώνει, αρκεί να είμαστε ψυχικά προετοιμασμένοι, όπως η γενιά του 40. Μόλις, όμως, σιγήσουν του πολέμου οι σειρήνες, τότε ο ένας στρέφεται κατά του άλλου, γιατί αφανίζεται το υπέροχο συναίσθημα της αδελφосύνης, το οποίο προσδίδει ουσιαστική οντότητα στην έννοια της Πατρίδας. Ο διπλανός μας γίνεται αντίπαλος και εχθρός ακόμη. Όχι συνεργάτης και συνοδοιπόρος. Δίνουμε «μάχες» μεταξύ μας, ως άτομα ή παρατάξεις, με κριτήριο το προσωπικό μας συμφέρον, λησμονώντας το καλό της Πατρίδας. Δυστυχώς στο κυνήγι της απόλαυσης της ατομικής ευμάρειας λησμονούμε τη μεγάλη αλήθεια, ότι το προσωπικό συμφέρον είναι απόλυτα συνυφασμένο με το ευρύτερο καλό και ειδικά από την ύπαρξη της Πατρίδας μας. Οι δυνάμεις εθνικής συνοχής, οι αξίες μας, ξεθωριάζουν και η κοινωνία λαμβάνει μαζικό χαρακτήρα και καθίσταται ένα απλό συνονθύλευμα.

Η έννοια της φιλοπατρίας, η αγάπη για την Πατρίδα, την οποία οι πρόγονοί μας θεωρούσαν, ως ύπατη αρετή, ουσιαστικά απαλείφεται από το λεξιλόγιό μας και, δυστυχώς, από την συνείδησή μας. Η φιλοπατρία μεταλλάχθηκε σε πατριωτισμό [αντιδάνειο του γαλλικού patriotisme]. Ο εθνισμός διαστρεβλώθηκε σε εθνικισμό και κακοποιήθηκε σε σωβινισμό(2) που τελικά αντιπαρατάχθηκε με τον διεθνισμό και δυστυχώς απώλεσε κάθε αγνό συναίσθημα αγάπης προς την Πατρίδα.

ΓΙΑΤΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ;

Η δημοκρατία ανήκει στις έννοιες που συνεχώς μετεξελίσσονται γιατί ανήκουν στην ιστορία. Προϋποθέτει την ύπαρξη ενός δήμου, δηλαδή συνόλου πολιτών με ελάχιστα κοινά στοιχεία πολιτισμικής καλλιέργειας και αισθημάτων. Τα όρια της αγνής δημοκρατίας και «ψευδοδημοκρατίας» είναι δυσδιάκριτα. Η δημοκρατία, ως αυταξία, σε ποικίλες εκδόσεις και εφαρμογές, τείνει να εξελιχθεί σε οικουμενική πολιτική «γλώσσα». Οι άνθρωποι σε οποιαδήποτε χώρα του πλανήτη έχουν λόγο να την θεωρούν πολύτιμη. Μπορεί να μην εξασφαλίζει πάντοτε την καλύτερη οικονομική ανάπτυξη, αλλά ευνοεί την «ανάπτυξη του ανθρώπου». Αναπτύσσει την ενσυναίσθηση και την σεμνότητα καταστέλλοντας

την αλαζονεία. Μπορεί να δώσει άνθη και καρπούς σε κάθε πτυχή του δημόσιου και ιδιωτικού βίου. Δίνει στους ανθρώπους την ελπίδα, ότι μπορούν να ζήσουν με ανοιχτή διασταύρωση επιχειρημάτων, με συμβιβαστικές λύσεις και μεταρρυθμίσεις, με πειθώ απαλλαγμένοι από την κατάρα της βίας και της αναξιοκρατίας. Κύρια χαρακτηριστικά ευρωστίας της δημοκρατίας είναι οι μετατοπίσεις ατόμων και κοινωνικών ομάδων και η διεξαγωγή των καθαρών εκλογών κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Το μεγάλο πλεονέκτημα της δημοκρατίας είναι η ικανότητα να λύνει προβλήματα ενθαρρύνοντας τη μάθηση και την καινοτομία, οι οποίες βασίζονται στην ελεύθερη κυκλοφορία κοινωνικά χρήσιμης γνώσης αναπτύσσοντας μια αυτοβελτίωση του ανθρώπου με τάση να αντιμετωπίζει τους συνανθρώπους του ως ίσους.

Η δημοκρατία, ως ιδεώδες απαιτεί πολύ περισσότερα από όσα μπορεί να δώσει ένας πολίτης. Η πραγματικότητα είναι πάντα διαφορετική από την ιδέα. Οι αποκλίσεις μεταξύ υποσχέσεων και πενιχρών αποτελεσμάτων απογοητεύουν τους πολλούς, οι οποίοι δεν πείθονται πλέον εύκολα ότι το μέλλον μάς επιφυλάσσει μια δημοκρατία πιο υγιούς μορφής. Σε ένα υγιές δημοκρατικό σύστημα ο φαύλος δεν μπορεί να βλάψει τη χώρα. Σε μια κακή, όμως, δημοκρατία ακόμα και οι ενάρετοι πολίτες δεν μπορούν να δρουν προς όφελος του συνόλου. Η δημοκρατία απαιτεί πρόσωπα με αυτοοργάνωση, αυτοδιαχείριση.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΤΗΤΑΣ

Το πρόσωπο είναι η οντότητα, που καθιστά εφικτή την ανάδυση(3) του πνεύματος ανθρωπινότητας, ήτοι το σημείο σύγκλισης όλων των ετερογενών ενεργημάτων [σκέψης, ανάμνησης, κρίσης, αντίληψης, συναισθημάτων, ορμέμφυτων(4), αρετών]. Η ειδοποιός διαφορά του ανθρώπου από τα άλλα έμβια όντα. Το πνεύμα καθιστά τον άνθρωπο υποκείμενο που παράγει αξίες, όπως συνείδηση, αυτοκυριαρχία, βούληση, αυτοθεμελίωση, αυτεξούσιο, ελευθερία, ευθύνη κ.οκ. Η επενέργεια και η ακτινοβολία του προσώπου στον κόσμο υπερβαίνει τα όρια της χρονικής εμφάνισης του ατομικού ή συλλογικού προσώπου[λαού, κοινότητας κλπ].

Η ζωή και το πνεύμα συναντιούνται ως αντιπαρατιθέμενα, αλλά αλληλέγγυα συνάμα. Η ίδια ζωή δεν κάνει επιλογές αλλά διαθέτει ενέργεια που χρειάζεται το πνεύμα για να εκδηλωθεί. Ως ανάδυση το πνεύμα μπορεί να υποβάλλει, να καθοδηγεί και να προσανατολίζει τη ζωή. Με το πνεύμα του ο άνθρωπος καθίσταται πανίσχυρος, καθόσον τοποθετεί τον εαυτό του έναντι του φυσικού κόσμου, μπορεί να τον γνωρίσει, αλλά και να τον στρέψει εναντίον του κόσμου, καθόσον του παρέχεται η δυνατότητα να αποδεσμευτεί από την οργανική πίεση της ζωής και από την κυριαρχία των ζωτικών επιθυμιών ακόμη και του λογικού του. Έτσι μπορεί να επιχειρεί μια άρση της πραγματικότητας. Το πνεύμα ανθρωπινότητας τού δίνει δυνατότητα για ελευθερία, αντικειμενικότητα, απεριόριστη εκτατικότητα, σύλληψη ιδεών και της αιωνιότητας.

Ο άνθρωπος, ως έμβιο ον, υπόκειται σε δεσμεύσεις. Αλλά ως πρόσωπο είναι το ον που καθίσταται ανώτερο του εαυτού του και του κόσμου και είναι σε θέση να καταργήσει και τη ζωή του την ίδια στην επιδίωξη μιας αξίας. Ήτοι, το πνεύμα όχι απλά διακρίνεται ουσιαδώς από τη ζωή, αλλά και ορθώνεται συχνά ενάντια της.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΞΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Μπορεί η αρχή της ισότητας να είναι για τη δημοκρατία κάτι σαν το αλάτι για τη θάλασσα, αλλά δεν μπορεί να εφαρμοστεί με τον ίδιο τρόπο, ανεξάρτητα από τις ιδιαίτερες συνθήκες.

Δημοκρατία δεν σημαίνει ισοπέδωση και ομοιομορφία, αλλά ενότητα στην ποικιλομορφία, κατά το παράδειγμα της φύσης.

Η δημοκρατία αρχίζει από τη στιγμή που θεωρούμε ότι οι άνθρωποι γεννιούνται και παραμένουν ελεύθεροι και ίσοι σε δικαιώματα συνεπώς πολιτικά ταυτόσημοι. «Ένας άνθρωπος μία ψήφος» [Μπένθαμ](5) Η απόλυτη ισότητα είναι ανέφικτη. Υπάρχουν πολλά είδη ισότητας. Στην πολιτική ισότητα αναπτύσσεται μια πρωτόγνωρη πολυπλοκότητα, καθόσον είμαστε συγχρόνως ταυτόσημοι και μη συγκρίσιμοι [λόγω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών]. Είμαστε ταυτόσημοι με όλους τους άλλους, διότι πλέον δεν πιστεύουμε πως υπάρχουν διαφορές φύσεως ανάμεσα στους ανθρώπους. Εντούτοις είμαστε μη συγκρίσιμοι, καθόσον ο ένας δεν μπορεί να αντικαταστήσει τον άλλον. Αναγνωρίζεται μια ταυτότητα του προσώπου που δεν ανάγεται στην ταυτότητα του πολίτη με αποτέλεσμα να θεωρούμε μεν ότι είμαστε πολιτικά ή νομικά ταυτόσημοι αλλά όχι και προσωπικά ταυτόσημοι. Αυτό είναι το παράδοξο της δημοκρατικής ισότητας, ήτοι εμπεριέχει και την απόλυτη διαφορά, την μη συγκρισιμότητα των προσώπων.

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΤΟ ΥΠΑΤΟ ΑΓΑΘΟ

Η ελευθερία αναφέρεται συνήθως στο «αυτεξούσιο», που θεωρείται το πλέον ειδικό γνώρισμα της ανθρώπινης συνθήκης. Εντούτοις επειδή ένα άγνωστο κομμάτι του εαυτού μας δεν ελέγχεται άμεσα, όπως το ασυνείδητο [ψυχικό, βιολογικό και κοινωνικό] οδηγούμαστε, εκ πρώτης όψεως, στο συμπέρασμα ότι το αυτεξούσιο πρόκειται για υπαπάτη. Απόλυτη [πολιτική -κοινωνική] ελευθερία δεν είναι εφικτή. Η μόνη ξεχωριστή ελευθερία κρίσεως και πράξεως είναι αυτή που αναδύεται από το ανθρώπινο πνεύμα που καθορίζει τις αξίες του, οι οποίες ριζώνουν στην ανθρώπινη συνείδηση. Κοντολογίς, η δύναμη του πνεύματός του καθιστά τον άνθρωπο ελεύθερο και όχι οι βιολογικές ιδιότητές του.

Ο ΓΡΙΦΟΣ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Η αλήθεια είναι μια έννοια που δεν είναι δυνατόν να οριστεί με ακρίβεια, όπως συμβαίνει και με το κάλλος και το αγαθό. Αληθινά πράγματα αντιλαμβανόμαστε, όχι την όλη αλήθεια, γιατί τα όριά της χάνονται στο άγνωστο άπειρο που δεν συλλαμβάνεται από τον ανθρώπινο νου. Εντούτοις χωρίς την αίσθηση της αλήθειας δεν μπορούμε να ζήσουμε. “Cogito ergo sum”[«σκέπτομαι(...αμφιβάλλω, νοώ, αισθάνομαι...) άρα υπάρχω». Καρτέσιος]. Όταν χάσουμε την γνωστική πλευρά της ζωής δεν βρισκόμαστε στην πραγματικότητα και νεκρώνεται η υπόστασή μας. Δεν είναι ο κόσμος που διαφέρει. Διαφέρουν οι άνθρωποι που αντιλαμβάνονται αυτόν τον κόσμο. Κοντολογίς ο κόσμος μας είναι, όπως τον φτιάχνουμε εμείς οι ίδιοι. Είναι βασική αρετή η ικανότητα να διακρίνουμε την πραγματικότητα. Ο Πασκάλ είχε διαπιστώσει την τεράστια δυσκολία της αντίληψης της πραγματικότητας: «Καθώς όλα τα πράγματα είναι προκαλούμενα και προκαλούντα, βοηθούμενα και βοηθούντα, έμμεσα και άμεσα, επικοινωνούν δε όλα μέσω ενός φυσικού και ανεπαίσθητου δεσμού, που ενώνει τα πιο απομακρυσμένα και διαφορετικά, μου είναι αδύνατον να γνωρίσω τα τμήματα δίχως να γνωρίσω το όλον, όπως επίσης και να γνωρίσω το όλον δίχως να γνωρίσω ιδιαιτέρως τα τμήματα».

Απαιτείται διαρκής και ολιστική θεώρηση των αλληλοεπιδράσεων μερών και όλου.

ΓΙΑΤΙ «ΠΡΩΤΑ Η ΠΑΤΡΙΔΑ» ;

«Δε ζει χωρίς Πατρίδα η ανθρώπινη ψυχή» (Κωστής Παλαμάς).

Η Πατρίδα είναι μια πολυσύνθετη και πολύπλοκη οντότητα, καθόσον μέλη της είναι άνθρωποι με άπειρες ετερογενείς επιθυμίες και βουλήσεις. Το Έθνος, ως ανθρώπινο σύνολο στηρίζεται κατά βάση στο συναίσθημα που παγιώνεται σε εθνική συνείδηση. Το Κράτος και η Πολιτεία, κυρίως, θεμελιώνονται στην ορθολογικότητα, που επιβάλλει τις ανθρώπινες συμβατικές υποχρεώσεις. Οι δεσμοί ηθικής υφής συνιστούν τις δυνάμεις συνοχής των κοινοτήτων και κοινωνιών. Η Πατρίδα υπερκαλύπτει τις λοιπές ενώσεις ανθρώπων. Αναδύεται σε ανώτερο ψυχικό επίπεδο εκεί, όπου κρυσταλλώνονται οι πεποιθήσεις και τα «πιστεύω». Στην αξία της ιερότητας. Η Πατρίδα είναι, ως εάν οικογένεια, γι' αυτό και παράγει νέες ποιότητες και ενέργεια που αδυνατούν τα άτομα. Η ιερότητα μετουσιώνει τον γεννήτορα σε πατέρα και μητέρα. Τον πλησίον σε αδελφό. Την συνύπαρξη σε αδελφοσύνη, η οποία μπορεί να συνθέσει τις αντιθέσεις που ανακύπτουν από τις απαιτήσεις της ελευθερίας και της ισότητας των ατόμων.

Την υπόσταση της Πατρίδας συνέχει το βιωματικό συναίσθημα, ότι ανήκομε σε ένα σύνολο, στο οποίο θέλουμε να ανήκουμε και εκείνο μας δέχεται με αγάπη ως μέλος του [amae](6). Τότε αναδύονται η ευπείθεια, η αυτοπειθαρχία, η εμπιστοσύνη, η αγάπη. Η Πατρίδα είναι αρμονική σύνθεση τεράστιας ποικιλότητας σε ενότητα. Το διαρκές πρόταγμα είναι να ξεπεραστεί ο εγωτισμός και να θεωρήσουμε ως αξία το αρμονικό συνανήκειν! Αυτό απαιτεί θέληση που απορρέει από το εάν θεωρούμε ως αξία την ύπαρξη υγιούς πατρίδας.

Μόνον η Πατρίδα καθιστά το άτομο Πρόσωπο. Η ελληνική γλώσσα, ετυμολογικά, σηματοδοτεί την έννοια της Πατρίδας, ως την ωραιότερη σύνθεση των κοινών ρόλων του πατέρα και μητέρας. Πατρική αυστηρότητα και ισχύς μαζί με μητρική αγάπη και φροντίδα. Ύπατος εξουσιαστής ο Νόμος, ο μόνος, που εξασφαλίζει τα ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματά μας, την ελευθερία μας, αφού και εμείς τηρούμε τις υποχρεώσεις μας φυσικά. Πατρίδα σεβαστή στους άλλους, που σημαίνει σεβαστή πρώτα σε εμάς. Εμείς, με ορθή κρίση να εκλέγουμε τους άξιους ηγέτες μας και εκείνοι να διαχειρίζονται την εξουσία για το καλό όλων. Πατρίδα ευπόληπτη και αξιοπρεπή. Όχι απομονωμένη και τυφλή. Τέτοια, όμως, Πατρίδα δημιουργούν, όχι τα άτομα, αλλά οι σωστοί πολίτες, που αντίστοιχα πλάθονται με τη δοκιμασμένη ολιστική παιδεία.

Το «αμύνεσθαι περί Πάτρης είναι προσωποπαγές δικό μας καθήκον όλων μας. Η εξασφάλιση της υπόστασης της Πατρίδας σημαίνει: Το συμφέρον του όλου υπερτερεί του ατομικού. Με ευπείθεια τηρούμε τους νόμους της και δεν νομιμοποιούμαστε να τους παραβιάζουμε επειδή κάποιος άλλος τους παραβιάζει. Αναθέτουμε την εξουσία στους ικανούς, που υπηρετούν το συμφέρον της Πατρίδας, οπότε ωφελούνται οι πολλοί και τόσα άλλα γνωστά και απλά, αλλά δύσκολα!! Από τη διαρκή εξασφάλιση των συνόρων μέχρι την καθαριότητα της αυλής του σπιτιού μας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- * Πατρίδα είναι η ικανή και αναγκαία προϋπόθεση για ανάπτυξη όλων των λοιπών αγαθών [δημοκρατία, ελευθερία, ανθρώπινα δικαιώματα, ευημερία].
- * Ο ορίζοντας της πατρίδας, που πρέπει να είναι ανοιχτός στον ευρύτερο παγκόσμιο σκηνικό, συνιστά τον πιο ιδανικό ζωτικό χώρο για αλήθεια, κάλλος και αγαθότητα.
- * Το έθνος - κράτος ακόμη και στο σημερινό πολλαπλά παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον διατηρεί τη μεγάλη σημασία του για τον πολίτη. Έστω και με τη μορφή του «συ-

νταγματικού πατριωτισμού»(7) [Χάμπερμας], θα παραμένει ως οντότητα, όπως οι άνθρωποι, ως πρόσωπα, παραμένουν υποκείμενα ευθύνης και ηθικής μέσα σε μια κοινωνία. Το αίσθημα συμμετοχής θα ορίζεται με βάση την υγιή μορφή δημοκρατίας.

* Οι γενεές δεν χωρίζονται μεταξύ τους. Η καθεμιά φέρνει μέσα της όλες τις προηγούμενες και τις επόμενες.

* Ακόμη και η υγιής δημοκρατία στην ειρήνη είναι ευάλωτη σε μια εσωτερική εντροπία(8), που οφείλεται στο εκρηκτικό μείγμα άγνοιας και επιθυμιών, από το οποίο αναδύονται οι επικίνδυνες αυταπάτες.

* Ο άνθρωπος, ουσιαστικά, είναι όμηρος σε ένα θανάσιμο εναγκαλισμό στα πλοκάμια της μηχανιστικής πολυπλοκότητας. Αναζητώντας την ευτυχία προκάλεσε τεχνητές και ανεκπλήρωτες επιθυμίες και έχασε τα ανθρώπινα χαρακτηριστικά του. Μόνον ο άνθρωπος, όμως, μπορεί να σώσει τον Άνθρωπο. Όχι ο νέος «θεός», που λέγεται χρήμα. Ως μέσον είναι το πιο αποτελεσματικό που έχει δημιουργήσει ο άνθρωπος. Το χρήμα, όμως, είναι το πιο ουδέτερο μέσο. Μετριέται με την ποσότητα και όχι με την ηθική ποιότητα. Έτσι πλήττει θανάσιμα την ανθρωπότητα. Ο άνθρωπος από αυτοσκοπός κατέστη δούλος του χρήματος, ήτοι πράγμα, αριθμός, εργαλείο και άθυρμα (9) έρμαιο σε κάθε είδους μερκαντισισμό(10).

* Η ολιστική παιδεία μπορεί να σώσει τον άνθρωπο από το θανάσιμο εναγκαλισμό του χρήματος. Είναι καθήκον όλων μας. Γιατί κοσμεί τον άνθρωπο με πειθαρχία και αρετή, τον μορφώνει σε δημοκρατικό πολίτη και τον προικίζει με την φιλοπατρία. Παιδεία, όπως οι πρόγονοί μας εμπνεύσθηκαν και θεμελίωσαν και αφού εμπλουτίστηκε στην εξέλιξή της με τις πνευματικές εμπειρίες της ανθρώπινης ιστορίας τείνει να κατακτήσει τον Πλανήτη ολόκληρο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Πατρίδα συνιστά τον πιο γόνιμο ζωτικό χώρο για ανάπτυξη του σημερινού και μελλοντικού ανθρώπου, καθόσον συνιστά έναν ρεαλιστικό έμπεδο μέγεθος κοινοτικής και κοινωνικής οντότητας από την οποία αναδύονται η ευαρέσκεια και η δυνατότητα εξασφάλισης όλων των ανθρώπινων αγαθών. Κρυσταλλώνεται μέσα στην ιστορική διαδρομή και συνάμα εκφράζει ένα ευαγές μέλλον των επόμενων γενεών. Ξεπερνάει το κατώφλι της ιερότητας και εισέρχεται στην αγιότητα. «...απάντων τιμώτερον και αγιότερον ...εστί η πατρίς..»[Σωκράτης].

Η φιλοπατρία είναι πρώτη αρετή. Μια ανυπέρβλητη δύναμη αγάπης. «Αγαπώ τα τέκνα μου, αλλά την πατρίδα μου πιο πολύ και από αυτά την αγαπώ»[Πλούταρχος]. Όπως κάθε αρετή αναδύεται από την αρμονική σύνθεση πολλών αξιών [συνυπάρχειν, κοινά πιστεύω, φιλότητα, ελπίδα, μελλοντική προσδοκία, καθήκον..]. Πηγάζει ως αυτόνομη βούληση από το πανίσχυρο ανθρώπινο πνεύμα, γι' αυτό συνιστά ειδοποιό δυνατότητα-αρετή. Καθιστά το άνθρωπο αυτόνομο και υπερβαίνει τον έρωτα και την ανθρώπινη φιλία εγγίζοντας τα όρια της αγάπης για αγάπη προς κάτι το ιερό και άγιο.

Αυτή η πελώρια δύναμη της φιλοπατρίας που έχει σε πολλές περιπτώσεις και χαρακτήρα αυτοθυσίας, αναδύεται αποκλειστικά και μόνον από ένα πνεύμα ανθρωπότητας που έχει ωριμάσει ολιστικά στο ανθρώπινο είναι. Τα ορμέμφυτα, τα αισθήματα, τα συναισθήματα, το ασυνείδητο και υποσυνείδητο μαζί με το Λόγο και τη συνείδηση συγκλίνουν σε ένα όλον, απ' όπου αναδύεται η μοναδική πνευματική συγκίνηση της ανθρώπινης ψυχής που κατευθύνει την πράξη κόντρα στις επιθυμίες της ζωής προς το μεγαλείο της Πατρίδας. Ήτοι την ολιστική ανάπτυξή Της [οικονομική, κοινωνική, παιδευτική...].

Παρά τον χαρακτήρα αυτοθυσίας η φιλοπατρία, ως ύπατη αξία, ανταποδίδει στην ανθρωπινή ψυχή την ανείπωτη πλήρωση της εκτέλεσης του κορυφαίου καθήκοντος, που η ίδια επέλεξε απέναντι στους προγόνους και τους επιγόνους, τουτέστιν απέναντι στον ίδιο τον εαυτό της, ως αυτόνομο πρόσωπο-πολίτης της δικής του Πατρίδας.

Αυτή η ύπατη αρετή της φιλοπατρίας ευδοκίμει και ανθίζει στα εδάφη του ανθρώπινου είναι που καλλιεργούνται με την ολιστική παιδεία, καθόσον «Η Παιδεία καθάπερ ευδαίμων χώρα, πάντα τα αγαθά φέρει»[Σωκράτης]. Η παιδεία και αγωγή, η οποία αρχίζει από την κούνια με το πρώτο χαμόγελο της μάνας, χτίζεται στο σχολείο και δια βίου φθάνει μέχρι το πέρας στην αυτοπραγμάτωση.

Αυτός είναι και ο απώτερος σκοπός για τον οποίο ιδρύθηκε η «ΚΙΒΩΤΟΣ ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΝΟΠΛΩΔΥΝΑΜΕΩΝ»: **Η ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΑ** δια της «**δια βίου ολιστικής παιδείας**».

Ερμηνεία παραπομπών

(1) «...περί πάτρης» «Είς οίωνος άριστος αμύνεσθαι περί πάτρης» (Ομήρου Ιλιάς, Ραψ. Μ).

(2) Σωβινισμός : Σημαίνει τον υπερβολικό, πολεμοχαρή και φανατικό εθνικισμό και προέρχεται από τον γραφικό γάλλο στρατιώτη Nicola Chauvin (Νικολά Σωβέν), εξαιτίας του φανατικού ζήλου του για τον αυτοκράτορά του Ναπολέοντα.

(3) Ανάδυση: Ανώτερες ιδιότητες, που προέρχονται από την αλληλεπίδραση και σύνθεση διαφόρων στοιχείων του όλου. Δεν ανάγονται, αποκλειστικά, στις ιδιότητες των συστατικών. Δεν είναι επιφαινόμενα ούτε εποικοδομήματα. πχ το άρωμα, ως ανάβλυσμα του λουλουδιού, η μελωδία μουσικής σύνθεσης, η αύρα του προσώπου.

(4) Ορμέμφυτων: Το ορμέμφυτο (ορμή+έμφυτο) είναι η φυσική ιδιότητα των ζώων και λιγότερο των ανθρώπων να ενεργούν από παρόρμηση χωρίς σκέψη (από ένστικτο).

(5) Μπένθαμ : Τζέρεμι Μπένθαμ (1748-1832). Άγγλος φιλόσοφος, νομικός και φιλέλληνας. Υπήρξε ο ιδρυτής του σύγχρονου ωφελιμισμού - ηθική θεωρία σύμφωνα με την οποία ο σκοπός των πράξεών μας πρέπει να είναι η μεγαλύτερη ωφέλεια για το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ανθρώπων.

(6) Αταε : Ιαπωνική αντίληψη περί αλληλεξάρτησης-συνύπαρξης. Αποτελεί στοιχείο του Ιαπωνικού πολιτισμού που χαρακτηρίζει τη συμπεριφορά και αίσθηση (των Ιαπώνων) να θέλουν να εξαρτώνται από κάποιο άλλο πρόσωπο (γονείς, σύζυγο, φίλο, διευθυντή, κ.λπ.) ή και να το υπηρετούν (βοηθούν).

(7) «συνταγματικός πατριωτισμός»: από την σκοπιά του «συνταγματικού πατριωτισμού» το αίσθημα της συμμετοχής δεν θα οριζόταν πλέον με βάση το κοινό παρελθόν και τις κοινές παραδόσεις, όπως συμβαίνει στο έθνος –κράτος, αλλά με βάση ορισμένες νομικές και πολιτικές αξίες ως αρχής οργάνωσης και δόμησης της κοινότητας.

(8) Έντροπία: Το μέτρο της αταξίας των μορίων σε ένα σύστημα.

(9) Άθυρμα: Αρχαία ελληνική λέξη (από το αθύρω=παίζω). Είναι το αντικείμενο παιχνιδιού κάποιου και μεταφορικά (κοροϊδευτικά) με εκείνον που δεν έχει ισχυρή προσωπικότητα.

(10) Μερκαντιλισμός : Εμποροκρατία, εμποροκρατισμός. Θεωρία του 16ου αιώνα η οποία πρέσβευε ότι το κράτος εκείνο που είχε συσσωρευμένα αποθέματα χρυσού και αργύρου ήταν το πλουσιότερο αλλά και το ισχυρότερο.

Αντιστράτηγος εα Δημήτρης Μπάκας
Οκτώβριος 2015